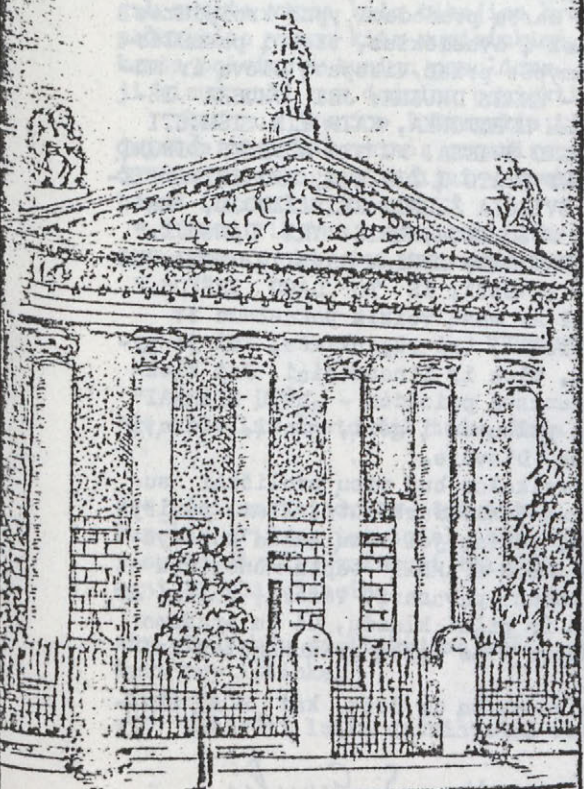

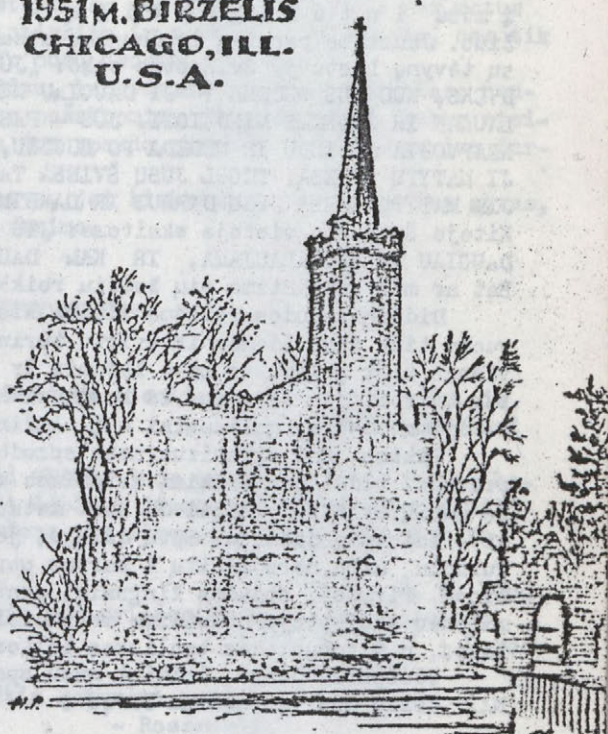
MUSU SPARNAI

Lietuvos Ev. Reformatu
Leidiny's Tremtyje

1951 M. BIRŽELIS
CHICAGO, ILL.
U. S. A.

· VILNIUS ·

· BIRŽAI ·

MŪSŲ SPARNAI

LIETUVOS EV. REFORMATŲ LEIDINYS TRENTYJE

Nr. 1, Čikaga, Ill., U.S.A., 1951 m. birzelis

VISI I TALKA

Netekome tėvynės. Išsiskleidėme po visą platuąjį pasaulį. Gyvenimas „iš naujo“ nėra lengvas tiek dvasiniai, tiek fiziniai. Tik maža mūsų dalis gali turėti savo bendruomenę, parapijas arba nors vizituojantį kunigą bei kultūrininką. Mums gresia išstipimas tarp svetimų. Kas tad daryti, kad išgelbėjus save bei mūsų jaunąją kartą? Atsakymas trumpas: rūpinkimės savąja religine ir tautine spauda.

Platus išsisklaidymas neleidžia mums susirinkti kaip anksčiau, pasitarti, veikti. Tad nors laisvais rinkimės mūsų spaudos puslapiuose ir čia spręskime gyvenimo problemas. Dvasiškai irgi nebeįmanoma visus tikėjimo brolius-sėses aplankyti. Tad skloiskime evangelijos žodį per spaudą. Tas žodis pasieks net tolimiausiose pasaulio kampuose nuklydusius mūsų tikėjimo žmones. Ir taip spauda mus vėl visus jungs, galvins ir stiprins.

Čikaga yra ne tik laisvojo pasaulio lietuvių sostinė, bet ir mūsų bažnytinis centras. Todėl čia ir imta organizuoti mūsų spaudos reikalai. Pasiryžta leisti „MŪSŲ SPARNUS“. Spaudos darbą pradėdami, ypač kreipiamės į mūsų inteligentiją - tiek į dvasiškius, tiek į pasauliočius. Jauskime paršą ir daugiau atsakomybės prieš Viespatį Dievą ir mūsų tėvynę Lietuvą. Šv. Raštas sako: „JŪS - ŽEMĖS DRUSKA; JEI DRUSKA IŠDYKUS, KUO BUS SUDOMA? JI DAUGIAU NEKAM NEBETINKA, KAIP TIK IŠMETI LAUKAN IR ŽMONĖMS MINDŽIOTI. JŪS - PASAULIO ŠVIESTA. NEKAS UŽDEGĘS ŽIBURĮ, NEAPVOŽIA JO INDŲ IR NEDEDA PO GUOLIŲ, BET SPATO Į ŽIBURĮ, KAD IŠNANTIEJI MĄTYTŲ ŠVIESTĄ. TEGUL JŪSŲ ŠVIESTA TAD ŠVIESTŲ ŽMONIŲ AKIVAIZDOJE, kad JIE MĄTYTŲ GERUS JŪSŲ DARBUS IR GERINĘTŲ JŪSŲ TEVĄ, KURIS YRA DANGUJE.“ Kitoje Šv. Rašto vietoje skaitome: „IŠ KIEKVIENO, KURIAM DAUGIAU DUOTA, BUS DAUGIAU IR REIKALAUJAMA, IR KAM DAUG PAVESTA; IŠ TO DAUG IEŠKOS.“ Bet ar mes suprantame šių žodžių reikšmę? Ar mūsų veikla pakankama??

Didžią spaudos reikšmę žinome kiekvienas, tad rūpinkimės, kad ji gyvėtų tiek savo išcmiu ir tvirtu turiniu, tiek ir finansiniui. Jei kiekvienas kiek galėdamas savo lėšomis ir plunksna prisidės - „MŪSŲ SPARNAI“ bus tvirti, jie kels mus iš kasdieniškos pilkumos į gerį, grožį, tiesą, į tikėjimą, meilę, galiausiai - į Amžinybą Dievuje.

Tikime, kad organizuojamas spaudos reikalas bus visų broliškai suprastas, todėl nuoširdžiai kviečiame visus bendradarbiauti. Esame pasiryžę „MŪSŲ SPARNUS“ leisti du kart metuose, tačiau jei visų talka bus ryški - leistume dažniau. Būtų džiugu, jei „MŪSŲ SPARNAI“ taptų mėnesiniu žurnalu, arba nors išeitų 4 kartus per metus: pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą. Pirmieji spaudos žingsniai sunkūs ir pilni klaidų, už ką prašome malonių skaitytojų atleidimo ir svarbiausia - ne darbą griaušančios kritikos, o visapusiškos broliškos talkos.

Viešpatie Dieve, laimink mūsų spaudos darbą ir duok, kad „MŪSŲ SPARNAI“ keltų mus vis arčiau Tavęs!

„MŪSŲ SPARNŲ“ vardu - *Eugenijus S. Goulis*

Čikaga, Illinois, Jungtinės Amerikos Valstybės, 1951 m. pavasaris.

VERTINKILĖ SAVAJĄ SPAUDA

Dr. Jokūbas Mikolonas,
Kolegijos Prozidentas

Didelę spaudos reikšmą įvertino jau pirmieji reformacijos veikėjai. Jų pastangomis atspausdinta PIRMIEJI LIETUVIŲ KNYGA - M. Liažvydo Katekizmas. Per 400 mūsų istorijos metų spauda, moksles mūsų bažnyčios veikėjų buvo sukūta vertinama. Ir mūsų laikais, beveik nuo pat spaudos atgavimo iki bolševikų okupacijos, per daugiau kaip 30 metų, ev. reformatai, besirūpinami kulto, švietimo, tautiniais ir kultūriniais reikalais, turėjo savo spausdintą žodį: kalendorių „Kaimyną“, mėnesinius žurnalus „Pasiuntinį“, „Liesą Žodį“, savaitinius laikraščius - „Sėjėją“, „Jaunimo Vadovą“, katekizmus, giesmynus, Trontyje spaudos darbas tęsiamas toliau. Pirmieji numeriai gal bus su vienokiais ar kitokiais trūkumais, bet visur ir visada pradžia surki. Taisykimo trūkumas, nes visu yra pareiga pagerinti, pagražinti tą mūsų žodį, kuris turėtų tapti mūsų dvasios atsigalvinimo šaltiniu.

Šiandien mūsų kultūriniai reikalai yra sunkiausioje padėtyje, mirtiname pavojuje. Esame išlaškėti. Daug sunkių gyvenimo klausimų turime išspręsti, daug kliūčių nugalėti. Todėl turime kiekvienas pagalyvoti ir k o n k r e č i a i pasirūpinti mūsų dabartini, dar daugiau - ateitimi. Tai laikykimės išvien; būrkimės apie mūsų spaudą. Visi buvusieji ir naujieji ev. reformatų spaudos bendradarbiai prašomi talkon.

Milai Kuratoriai, kur Jūs bebūtumėte likimo nublokšti, apsidairykite, gal rasite vieną kitą tikėjimo brolių, sesę, pasitarkite, susiorganizukite, padarykite vieną kitą susirinkimą, stenkitės per mėnesį, ar nors per metus kartą pakviesti kunigą pamuldoms. Platinkite ir remkite mūsų spaudą, nes tik ji visur gali mus dažniau pasiekti ir mūsų dvasią stiprinti.

Brangus jaunime! Daugelis iš jūsų, lankydamas Lietuvos mokyklas, naudojotės mūsų bažnytinės organizacijos pašalpomis, stipendijomis. Dabar atsidokodant tai organizacijai - remkite jos spaudą, remkite ją visuose jos darbuose ir užsimojimuose.

Mūsų tikybos organizacija bus gyva, jei kiekvienas jos narys bus gyvas, sąmoningas, aktyviai dalyvaus jos gyvenime.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

*** Idealiai žūsta tik tada, kada nebelieka idealistų, kurie mirė dėl jų,
- Aleck Richard

*** Jei sostai dreba, tai todėl, kad SPAUDA juos puola. Jei ministerių kabinetai griūva, tai todėl, kad SPAUDA išplėšė jiems pasitikėjimą; Jei milijonuose širdžių užinoji tikėjimo šviesa yra išgesusi, tai todėl, kad tą užga SPAUDA užgesino.

- B. R. Jung

*** Trūkumas pasitikėjimo pačiu savim yra priežastis ne vienos nolaimės, kuri mus ištinka.

- Bovee

*** Neturėti laiko dažniausiai reiškia neturėti noro.

- Rossenbeck

*** Daug išmoksi iš mokytojų, daug iš žmonių, bet daugiausia iš knygų.

- Mahatma Gandhi

Rašo Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios Generalinis Superintendantas

Prof. Dr. POVILAS JAKUBENAS, gyv. Šveicarijoje

DAUG PAŠAUKTŲJŲ, BET MAŽA IŠRINKTŲJŲ

Linksnoje naujienoje kalbama, kad praraja, kuri buvo prasiverusi tarp Tverėjo ir tvarinio per Kristų užsilygina. Atskirimo ir išsiilgimo laikui daromas galas ir Dievas pats iš naujo pradeda: Sūnus ir jaunoji, Viešpatie, Kristus ir jo bendruomenė, Dievas ir žmogus, Dievas ir aš. Dangaus karalyste lygsta Karaliui, kurs savo Sūnui iškelė vestuvių puotą. Ir į ramybės pokylių Viešpats kviečia per savo apastalus: „susiderinkite su Dievu.“ Tai Karaliaus pakvietimas, atrodo, kad kiekvienas pradžiugęs turėtų pakvietimą priimti. Tačiau Izraelio tauta Jo balsu nenorėjo girdėti ir nuėjo savais keliais, nusikratydama nepatogiais griaudentojais.

Bet gi Viešpaties balsas išsiplėtė po plačius kraštus. Ir mūsų tarpetikrai neatsiras nei vieno, kurio saukimas nepasiokė. Jau krikšto dienoje pirmą kartą pasigirdo tas balsas: „Tu esi manasis.“ Ir konfirmacijos dieną i kiekviena asmeniškai buvo atkroiptas tas balsas: „Duok man, mano dūkra, mano sūnau, savo širdį.“ Ir kaip dažnai mes buvome kviečiami šventos Vakarienės: „Ateikite, visa jau paruošta.“ Ir jei mes bandysime prisiminti visas tas valandas, kada Dievas buvo mums arti, kada Jis mus saukė kaip Svontasis ir Maloningasis, kai jis buvo pastebėtas mūsų gyvenimo keliuose, kas turėtų tiek drąsos tvirtinti ir pasakyti: „Aš negirdėjau Jo balso.“ Priešingai, mes turime tik džiaugtis, kad Dievo balsas pasiekia mus, tuo mus visus pakviesdamas.

Klausimas dar: ar mes, išgirdę Jo balsą, atėjome? Kaip dažnai mes esame kviečiami prie Jo stalo, bet ar dažnai ateiname? Kaip dažnai Kristui tonka pasakyti: „Doja, jie nuėjo besirūpindami savais reikalais.“ Pamokale mes girdime Dievo balsą, bet kaip dažnai mūsų mintis klaidžioja skęsdama savo rūposčiuose, planuose, troškimuose. Ar gi tai nėra tas, kas pasakyta prilyginime: „O kiti, nutvorė Jo tarnus ir išniokinę juos, užnušė.“ Kiti gal galvos, kad laiko turime daug ir dar suspėsime vėliau priimti Viešpaties kvietimą. Bet nebūkino tokie drąsūs ir tikri, nes niekas mūsų nežino, ar ta valanda, kuri vyksta, nėra paskutinė. Kas gi žino ar su šita valanda nepasibaigs Dievo kantrybė, kada bus tartas: „Vestuvės, tiesa, priręgtos, bet pakviestieji nebuvo verti.“

Ko gi mes, tiesą pasakius, laukiame? Vestuvės paruoštos, ten nieko netrūksta. Iš Dievo pusės visa atlikta. Jis pometė tiltą per prarają tarp savęs ir mūsų. Jis siuntė mums savo Sūnų, kad mes tikėtumė, jog JO MEILĖ DIDESNĖ, NEGU MŪSŲ NUODĖLĖ. Jo gyvenimas didesnis ir galingesnis, negu mūsų mirtis. Mes turime mirti nuodėmei ir gyventi Jo pateisinimui. Neprikaištau galas, ar mes geri ar blogi, Dievas mus šaukia: „Aš naikinu tavo pasitenkinimus manęs dėliai.“ Tarp Jo ir mūsų nieko nebėra, kaip tik Nukryžiuotasis, kurs kviečia: „ATEIKITE PRIE MANĖS, KURIE ESATE APSUNKINTI IR NUVARGINTI, AŠ ATGAIVINSIU JUS.“

Tačiau nuo mūsų priklauso, ar mes girdime ar ne, ar mes ateiname ar liekame ten, kur esame. Pasirinkimas neturėtų mums būti sunkus, nes mūsų siela pažįsta gyvenimo tuštumą be Dievo. Pasiuntinys yra, ir mes girdime Jo naujieną. Mes ateiname šiandien, kadangi juntame, kad esame Dievo reikalingi. Mes esame jo reikalingesni, negu kasdieninės duonos, mes ateiname, nes be Jo mūsų buvimas pranyksta boprasmingume.

Mes matome bausmą Dievo niekintojams: „Neklyskite, Dievas neleidžia: pasiepti savęs. NES KĄ ŽMOGUS SEJA, TĄ JIS IR PIAUS.“

Mesunku aiškinti Izraelio tautos likimą, kuri Viešpaties pakvietima išniekino. Lengva daryti išvadas ir dėl kiekvienos tautos, kuriai grėšia teismo bausmė, jei ji Dievo šaukimo negirdi ir girdėti nenori. Tačiau palyginimus daryti su tautomis nėra reikalinga, jei matome, kad Viešpaties teismas yra atkreiptas tiesiai prieš mus asmeniškai. Todėl nesisemkime sau drąsos iš kitų nuodėmiautojų ir neieškokime už jų pečių mūsų nuodėmėms užuovėjos. Už kitų nugarą nusiplaudami sau rankas nos išganymą nepelnysime.

Šiais laikais pasigirsta tokie balsai: tikras persisvėrimas esąs tame, kad mes turime Dievą, o kiti neturi. Persisvėrimas vyksta pagrindų: bedievybė ar dievybė, ateizmas arba religija. Šiems žmonėms vis viena esą, kaip ta religija atrodo, nes nuo formos, nuo išorinės išvaizdos niekas nepriklauso, kiekvionas gali tapti išganymas pagal savo supratimą. Taip dalis žmonių galvoja. Bet ne taip yra tą valandą, kada gyvasis Dievas atsistoja prieš mus: „DRAUGE, KAIP TU GIA PATEKAI, NETURE DALIAS VESTUVINIO DRABUŽIO?“ Pagal Rytų gyventojų paprotį pokylio šeimininkas dovanodavo iškilmenės drabužį. Taip turime suprasti ir to prilyginimo dalį, kad dangaus karalystės Valdovas nori mus matyti tame drabužyje, kurį Jis mums duoda. Jam ne vis vieną koks drabužis.

Štai žmogus, sekdamas pakvietima, atėjo. Kvietimą jis priėmė, bet puotos iškelėjo dovaną jis paniokino. „DRAUGE, KAIP TU GIA PATEKAI, NETURE DALIAS VESTUVINIO DRABUŽIO?“ „Su šituo drabužiu negalima, jis pilnas lopų, skylių ir dėmių, o pakoisti į vestuvinį jau per vėlu. Pašauktas, bet neišrinktas ir teismas tarias: „Išneskite jį laukan į tamsybes.“

Dievas šaukia mus tokius, kokio mes esame, bet Jis nori mus matyti drabužyje, kurį Jis mums dovanuoja. „DARYKITE ATGAILĄ IR TIKĖKITE EVANGELIJĄ.“ Daryti atgailą tai reiškia: mes turime išsivilkti iš senojo drabužio, nors jis ir labai tiktų. Tikėti evangelija - reiškia: mes turime apšvilkti mums dovanotą drabužį, drabužį - kurį Viešpats mums dovanuoja, kurs nuodėmės pridengia ir įviniuoja mus į savo gallesingumą ir Jo patiesinimą. Tik tokius, o ne kitokius Dievas nori matyti mus prie savo stalo.

Pagalvokime ar mes neatstumiame tos Dievo dovanos - kvietimo, rūbų? Gal ir neatstumiame, bet ja nesinaudojame - mes įeiname kaip esame, o vestuvinį drabužį išinesume persvėrę jį ant rankos... Metai iš metų mes oinamo į bažnyčią, klausom pamokslo, artinames prie Jo stalo ir inamo, ką intti galimo, tačiau nepastebimo, kad tai yra puvojingas žaidimas: mes užmirštamo, ką mes tuo darome - mes prasiiname pro šalį. O pagaliau persisvėrimas ateina, kaip vagis naktį, netikėtai. Tada jau per vėlu.

Mielas broli, sese, Kol dar laikas, pagalvok - ar primi Viešpaties kvietimą, ar tinkamai dėvi vestuvinį drabužį? Ar tu priklausai tam išrinktųjų skaičiui, kurie savo išganymo viltį rsmia Dievo malone, kurią mums pelnė Viešpats Jėzus Kristus ant kryžiaus. ALIEN.

UUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUUU

- *** Dėsnis, kad amžinybėje būsime tokiais, kokiais mus uftiks mirtis, verčia žmones stongtis kiekvieną akinirką būti tokiais, kokiais norėtu viscda pasilikti. - Joubert
- *** Paskutinioji diena mums atneš ne sunaikinimą, o tik gyvenimo pakeitimą. - Cicero
- *** Kas žino, o gal gyvenimas tėra tik mirimas, o mirimas - bus gyvenimas? - Euripidis
- *** Iš tikro: gyvenimas yra ne kas kita, kaip nuolatinė mirtis; ir paskutinę valandą mes tik baigiame mirti. - Tihamer Toth

ŽMOGUS SAVO GYVENIMO PAKAITOSE

K ū r y b a i r Ž m o g u s .

Pasaulis, net gi visa Visata, yra nuolatinis vykstas, kuriuo pasireiškia ypatingas veiksmas. Tik niūkiu žvilgsniu žvelgiant, atrodo, kad pasaulis, kartą sukurtas, yra pastovus. Tačiau tikrumoje kūrimas vyksta nuolatai. Vis pasidaro gyvi augmenų, gyvūnų ir žmonių pavidalai, pabūna kuri laiką ir pragaista, virsta negyva medžiaga. Bet ir uolos bei akmenys pakinta. Ypatinga galia, gyvenimas pagauna ir daiktiškumą, padaro jį vaizdingu, ir vėl nuo jo atsitraukia.

Šiame vyksme yra ir žmogus. Bet jis ši vyksmą ryškiau patiria. Jam tenka kas rytmetį iš miego pabusti, budėti visą dieną ir vakare vėl užmigti. Slepinga galia jį neša į juslių pasaulį ir vėl iš jo iškelia. Visą tai žmogus dar išpūdingiau patiria iš gimimo, gyvenimo ir mirimo.

Dažnai lengvabūdiškai tikina, kad žmogus esąs gyvasis kūnas, kurs gimęs išlioka gyvas kai kurį laiką ir vėl virsta dulkėmis. Yra net tokių žmonių, kurie tiki, kad tos dulksės vėl sukaupiamos, sudaromas kūnas ir tas pats žmogus vėl yra gyvas.

Šviesosni asmonys žmogų supranta priešingai - kaip dvasinį gyvenimą, kurs kūnu pasinaudoja tik patyrimui ir apsiroiškimui. Bet ir jiems rodosi, kad tas dvasinis gyvenimas lyg iš nobuvimo pasidaro esmas. Bet išmintiai stebi žmogų, kaip Dievo kvapą, kaip Jo šviesos spindulį ar kibirkštį, nors yra vis esmas ir pasiroikštų tiktai gyvenimo vyksmų pakaitoso. Į tai roikia doroosi kroipti susinastijus.

K a s d i o n i n ō Ž m o g a u s G y v e n i m o P a k a i t a .

Lengvai pastebina, kad žmogui iš miego paburdant, gyvasis jo kūnas užplūstamas ir pagaunamas visai kito, gyvosnio gyvumo, kaip tas kuri miogantis žmogaus kūnas turi. Tik tas gyvenimas yra keleeripos.

Ir eilinis žmogus žino savo nuotaiką su visokiomis jos būsenomis - džiaugsmu, liūdesiu, gėdavimu, apnėdu ir visą kuo kitu. Dar daugiau - savų mintių gyvenimą žino su jų suvitimais ir aptemimais, net tai, žino - kad jis yra tas, kurs visą tai patiria. Jis yra žnogiška esmė; patsai žmogus. Didieji išmintiai kalba apie jį, kaip apie dvasią - sielą, apie sąrionę, kuri kildama iš miego susisieja pirma su mintių gyvumu, tada su nuotaika ir pagaliau su kūnu, kuri naudoja kaip patyrimo ir apsiroiškimo priemonę. Taip žmogus palaipsniui paburda. Susivokia esąs kūne, ir jį pasiina. Pabudus iš sveiko gilaus miego, jautiamas ypatingas gaivumas, kurs pasižymi giedra nuotaika ir šviesiu sąmoningumu. Paprastai manoma, kad tai pasidara kūnui atsilsėjus. Iš tikrųjų tai daug reiškia; žmogui budint, kūnas turi jam tar-nauti, kūno gyvumo apsiroiškiniu slegiamas. Bet esniškasis, tikrasis gaivumas kitaip sukyla: pabudamas iš miego žmogus su savo esme grįžta į juslinį gyvenimą iš dvasinės būties, kuriėje Kūrėjo Malonė betarpiai jį gobia ir gairina. Šita patyręs ir žinodamas, žmogus turi ir budėdamas pasistengti numanyti visuomet esąs Dievuje, iš kurio niekas prasišalinti negali, nes Dievas yra visur. Žmogus, pabudęs iš miego ir kasdien kroipdamasis į Dievą, išlengvo vis aiškiau jautia ypatingą dvasinį gaivumą, jo esmė vis ryškiau susivinta, jo žmoniškumas daugiau išigali ir visais apsiroiškimais natomas. Tokiam žmogui yra visai aišku, kad Kūrybos galia jį laiko savyje ir neša pabudimą iš dvasinio būvio į juslinį gyvenimą, į sutapimą su kūnu.

Eilinis žmogus pabudęs pasineria lyg į kokią srovę. Visokios mintys ji aptvinsta ir nuolatai srūva, nešdamos jį visokiems tikslams. Visokios nuotaiškos būsenos ji ir pagauna ir supa. Tada jis visą ko gėdauja, baugėtos, visą ko pasinogsta ir vėl baiesėjasi. Tačiau šitame nuolatiniam pakitimui jis

liokasi pastoviai vis tas pats.

Juslėmis visą ką priimdamas, jis susikolia visokias būsenas ir kuriasi naujas mintis. Visą tai jį ir vertia gyva savo kūnu visą ką veikti. Kūnas tam yra priemonė. Jo gyvumas žmogaus esmė tiesiog neša į žinomą pasaulį. Žmogui rodosi, kad jis jame gyvėja visokiomis būsenomis, šviesėja visokiomis mintimis ir kad jis turįs iš vidinio gyvumo visą ką suteikti savo aplinkai, susęgti su daiktu arba net padaryti daiktu.

Gritiausiai žmonės jautia savo gyvumą visokiuose pagėdavimuose, prilykime ar neapkentime, mažiau savo mintių gyvume, savo protavimo. Visam kam jie tiki esa tikriausia priežastis. Yra tai kiek pagrįsta. Žmogus yra kuriantis galia. Vidinio gyvumo turini jis susikuria savo sąmone. Bet jis veikiamas visokių žinomų ir slopinančių galių, kurios jį skatina ką nors viduje susikurti ir tada išduoti pasauliui.

Žmogaus sąmone yra visokių galių sanplauka, kur žmogaus esmė jas apstabiina ir gyvina, kad iš jos vėl sklenda į visas šalis. Todėl žmonės ir visai apcureiškia. Kartais gali daryti tiesiog stebuklus. Bet atsitinka, kad ir visai baisiai veikia ir tiesiog gąsdina kitus. Tiesą tad visai nežinau, kad žmonės gali visai nežmoniškai pasielgti. Kalbama todėl, kad jie dąmono arba net velnio pagauti.

Vis dėl to reikia prisiminti, kad žmogaus esmė yra kūrybos veiksnys, kurs tikrai dar neatsiskleidęs, dar netapęs aiškiai žmoniškas, užniūkenas tarsiųjų kūrybos galių, jeib platiame pasauly vykime nusiduotų, kas kūroje nuziureta. Jug niekas be Jo valios ir galios negali atsitikti, niekas nėra savo esimo galios kurėjas.

Žmogus būtų tikrai pabudęs, jeigu jis numanytų, kas jis ištikrųjų yra, ką tai roičkia, kad jis gali pasisakyti esmi. Jam tai būtų galima, jeigu jis prieš nuolatini plūdima vidiniame gyvume, kurs jį traukia su savim, pasistengtų savyje perinti. Tam jis turėtų pirma suturėti visokius palinkimus ir mintis, bandyt save atstu nuo jų laikyti. Nusimanydamas, jų akstinamas juos apreikšti, jis turėtų susilaikyti ir pamastyti kas iš to išoity. Prieš visą tą vidinį judesį jis turėtų nusimanyti rinstantia, kurs visus gaudulius ir mintis suvaldo. Toliau reikėtų ir pasistengti vieną minti palaikyti ir ilgiau nušviesti savo sąmoningumu, kurs tada žymiai šviesėja. Visu reikšmingiausia ale yra, kad žmogus iškyla iš viso to vidinio gyvumo, iš jo plūdimo ir susivoksta tikrame tylume ir ramume. Taip žmogus artintųsi Dievui ir jis artintųsi jam (Jok. 4,8) ir jį nušviestų slopinančia šviesa ir palaimintu.

Žmogus, taip susivokęs savo gyvumo kilnėje, jautia save kaip Dievo duodaru, ir ne vien kaip mintių bei nuotaikos gyvenimu ir dar labiau - negu kūnu. Bet tada ir kūnas pasidaro gajesniu. Žmogaus esmė jį nušviettia ir stiprina. Visas žmogaus elgesys tampa kitoks, visai yra teisingas ir sirdingas, tvirtas pažadais, vykdyne savo uždaviniu, einant savo pareigas.

Žmonės tokia sąmoningumo laikysena pažineta iš pat seniausių laiku. Ji visai pasireiškia. Žinoma dar ir šiandien malda. Bet ji neturėtų būti tik žodžių kartojimas, jų tarimas, ale sąponingai pareiškiama, o maldin-gamo žmogus turėtų visą dieną su visais savo žygiais ir darbais kaip gairvime ore kvėpuoti. Tada diena jam būtų gyvenimo laikas, žmoniškumo išsi-galėjimo sąlyga. Rytnotį pabudamas, žmogus patirtu netik dienos šviesa, ale ir Dievo šviesos užtekėjimą savo sieloje. Gaivastis iš Didiosios Meilės bei Malonės jį taip ryškina, kaip kad jam iš miego pabundant.

Tikrai pabudęs ir visą dieną budrus buvęs, žmogus sąponingiau ir iminga. Jam tai yra iškilimas iš monkumo. Jis palieka kūną, nuotaikos gyvumą, kildamas per sapnus. Palikęs savo mastymus, jis išsisi savo esmės

kilmėje, kur ji stipriau galvina gyvybės kvapas. Toks įmigimas sveikam pavyksta lėngviau ir pilniau. Nesveikas sulaikomas savo nogulios.

Bet sveikai įmigdamas, žmogus palaiko sąryšį su asmonybės gyvumo laipsniais, tik lyg išėjia, o pabudimui vėl trumpina ir visus laipsnius suvienija. Dvasiškai šviesėjas žmogus įmigti išstengia kiekvieną laiką - dieną ir naktį. Todėl jam ir galima stebėti, kaip įvyksta įmigimas, kaip jis kyla per sapnus ir per mintių židinį bei išsisi Dievo Malonėje.

Tiesiog liūdna girdėti, kai tūli žmonės ima migdinimo vaistus, jeib galėtų niego. Tuo tik kenkia kūno gyvumui ir nėra jam iš to niego atsigalvinnas. Tokie žmonės nemato, kad patys neprasmingai gyvendami, nelaimingiai mirdami, susargina savo kūną. Ligotas kūnas jų esmę išsikibęs laiko, kad net įmigti negalima. Šie žmonės su savo kūnu nesielgia žmoniškai, ypatingai girtaudę ir esdami.

Žmoniškai tegali prižiūrėti ir aprūpinti savo kūną tas, kurs pabudamas, budėdamas ir įmigdamas pasišventia viso gyvumo ir palaiminimo Teikėjui.

Ž n o g a u s G y v e n i m o P a k a i t ų A p r i b a v i m a s.

Visai panašus vykimas kaip pabudimas iš niego, budėjimas ir užmigimas yra gimimas, gyvenimas ir mirimas. Tik tam skirta daugiau laiko. Žmogui, gyvenančiam 84 metus, tenka pabust, pragyventi dieną ir vėl įmigti daugiau kaip 30.000 kartų. Gimimas, gyvenimas ir mirimas visame pasaulyje šita pakerą apriboja. Nuolatai susikuria gyvi augmenų, gyvūnų ir žmonių kūnai. Jie, tiesa, nuolatai pakinta, bet laikosi tam tikrą laiką, netenka gyvumo, išira, supūva. Gyvumas yra galia, kuri ką nors žemiško sukaupta ir sutveria į maringą pavidalą, žmogui tai aišku, jeigu jis pamąsto apie kūno mitimą ir tarpimą.

Gimimas labai primena pabudimą iš niego. Vis dėl to jis yra kita kas. Pabudėjęs iš niego, žmogus pagauna kūną apsiereiškinams ir patyrimams vartoti. Gimdamas - jis stengiasi kūną padaryti tam tinkamam. Kaip jo esmė, būdama kūrybinė galia, jau motinos kūne gemalui pritaikina savo ypatumą, tai ji dar žymiau vykdo po gimimo. Žmogaus esmė, jo dvasia - siela, nuo pat pirmo gyvenimo vykimo slinksta į kūnišką gyvenimą ir siekia vis tikriau sutapti su juo. Susinezge tėvų kūnų gyvumo diegai yra tam galimumas. Pradinis gemalas paveikiamas dar ir motinos nėštaiikos būsenų, kurios atitinka gyvūno gyvumą, ir gemalo pavidalas keičiasi, atrodo tada dar nežmogiškas. Bet vis daugiau paveikiamas gimstantio žmogaus esmės, jis įgyja vis ryškesnę žmonišką išvaizdą, kol pagaliau yra jės stumiamas iš motinos kūno, jeib ji visai savai pavieiktų ir suteiktų jam savo ypatumo pažymį.

Labai reikšminga yra tai, kad kūnas tom tikrus metus didėja, auga, ir po laiko jame diegai naujiems kūnams pribirsta. Žmogaus kūnas yra auguo. Jis, tapdamas erdvinis, lyg stumiamas į pasaulį. Žmogaus esmė jį voikia, kad jis tinkamesnis taptų, būtų jės pasireiškinų priemonė. Jis jai reikalingas, jusliniamo gyvenimo išgalėti, net ir naujoms žmonių kartoms, vaikams, tam salygas suteikti.

Bet labai stobėtina, kokios patirtys tenka žmogui, augant kūnui bei jam bręstant. Kad žmoniškoji esmė dar nėra visiškai sutapusi su kūnu, ji pasi-tinka tūlų slepinių galių voikimą. Tikriau prisitaikinus prie kūno jai pasidaro žinomos tik tos jėgos, kurios kūno jusles voikia. Žmonių juslių imslumas, tiesa, yra skirtingas. Bet daug tae reiškia ir žmonių sąmoningumo laipsnis. Jeigu tas aukštesnis, žmonės šviesesni, jie visą ką patiria, kas kitiems liekasi paslėpta, tarsi neesamu. Bet paprastai gyvenimo eigoje žmonės vis daugiau atsiduoda tik stambiausiam gamtos jėgoms.

Vis dėl to visa kas pasiokiamą, Žmogaus sąmonė šviesėja jau jaunatvės laiku, o dar aiškiau - žmogui bręstant. Bet jam tik žemiškasis gyvenimas geriau atsiveria. O žmogui senėjant, jis lyg atsitraukia, kūno gyvumas silps-

ta, jo narveliai nobesinaujina. Kūnas stingsta, akys niaukiasi, ausys kursta. Ir nebėra galima visa ką patirti, kaip praeitais laikais.

O tik ir kitaip gali būti. Jeigu žmogus visą savo amžių kreipėsi į savo esmės kilimą, pasišvėsdamas Dievui, jam vis tikriausiai ir platiau atsivoria Kūrybos gelmės. Pasenęs žmogus tada vėl tai patiria, kas mažiems vaikams galima, ale aiškiau, sąmoningiau. Todėl ir kalbama apie senatvės išmintingumą.

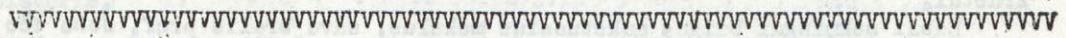
Tačiau tai tik pavyksta, jeigu žmogus kas dieną pabudęs maldingumu atsinaujina savo esime pagrinde. Kuo nuosirdžiau jis tai daro, tuo daugiau šviesėja jo sąmonė. Kai jis tada apreiškia, nėra tiktai, ką jis iš juslių pagavimu susikuria, ale tai, ka jis Visatos gelmėse regėjo. Visokiu būdu jis nesątikrečni, esniškesni žmoniškumą į gyvenimą ir veikia gaivinanti, taurinanti kitus žmones, net visą gyvąją gamtą.

Yra visoj žmonijoje žinomas liūdėsysis, kad artimas žmogus atsiskiria nuo savo kūno, iškyia iš gamtos gyvenimo. Tai yra pastebima visoj gamtoj, visuose gyvumo laipsniuose. Gyvumas šalinasi nuo mediaginio kūno. O kad tai žmogui aiškėja, jis su savo esme atsitraukia nuo jo. Rodos, tai vyksta lygiai taip, kaip žmogui įmingant. O tačiau yra viskas kitaip. Sąryšis su kūnu ir vidiniu gyvumu nutraukiamas. Įvyksta tai retkartiais palengva. Mirusioji todėl gali tada dar santykiauti su gyvenantaisiais, ir bioji su jais. Bet dažniau atsiskyrimas nuo vidinių gyvumo sritių vyksta greitai. Tada gyvenantieji žmonės togali susitikti su mirusiųjų nuotaiikos ar protavimo gyvenimo liekanomis, išmintinai su jų siolomis. Ilgiau tie mirusieji laikosi prie savo nuotaiikos gyvumo, kurie, gyvendami su kūnu, kūresi visokius nelabumus, naopykanta, pliktumą, pavyda, baisumą, melavo, voidmainiavo. Mirę jie viso to tiesiog deginami, lyg būtų žudoni, ir jautiasi amžinoj kankynėje. Vis dėl to visą tai greitiau ar letiau baigiasi. Žmogaus esme vis iskyia iš tos buties, pabund dar kiek protavimo gyvumu, ypatai kad gyvendami jame daug sukaupė, ir pagaliau ir jį palioka. Vyksta galutinis atsitraukimas nuo žoniškumo. Kiokvionas grizta į savo išoigą, į Dieva. Iš visur esamo Dievo nickas negali iškristi. Tik no visi nusimano Jame esą. Nėra jie tam, gyvendami su kūnu, gana pabudę. Stongosi gyvonti vion žoniškai, o ne Dievujo. Gi, kurs tam dėjo pastangas, tas ir su kūnu gyvendamas žinojosi esąs Dievujo, nujautė Jo palaiminimą, ypač dar tikriau tai patiria miręs, žino esąs Jame. Ka jis niegodamas patyrė, tas jam dabar tampa išganymu.

P a k a i t o s K ū r y b o s E i g o j e .

Pagaliau žinotina, kad kaip kas dieną kartojasi pabudimas, budėjimas ir įuiginas, taip kartojasi ir ginimas, gyvavimas ir mirimas kol nesibaigia Kūrybos vykas pasaulyje. Tai pareikšta ir žinomane Šventraštyje. Jėzaus mokytinisi jį klausia dėl aklių užginusio, kas nusidėjęs, jis ar jo tėvai, kad jis aklas užginęs. O tai neatmesta kaip nesąmonė ir tuo pripažinta, kad jis jau kartą gyvones prieš dabartinį amžių.

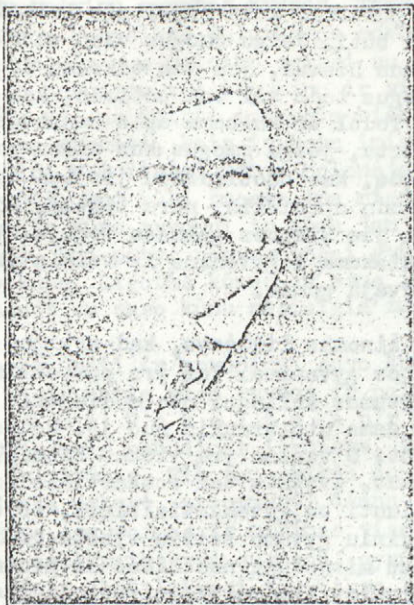
Pasaulis nuolatai pakinta, būdamas Kūrybos vykas. Kas daiktiška yra, virsta jėga, toliau gyvumu ir pagaliau dvasiškumu, kol nesusivoksta išeigoje, suerdvinėje ir nelaikinėje būtyje, kaip tai ir išmanytina iš žodio Rom. 11,16: „Iš Jo, Juo ir Jopi yra viskas.“

*** Be augštesnės idejos negali egzistuoti nei žmogus, nei tauta. Ženeje gi tėra tik viena auščiausia ideja: SIELOS NEIIRTINGULIAS, nes visos kitos augštesnės idejos, kuriomis gyvena žmogus, Pyla tik iš šios idejos.

-F. Dostojevskis

*** Kad pasiektų dorovinį tobulumą, žmogus visų pirma turi rūpintis sielos tyrumu, kas pasiekiamo tik tada, kai širdis ieškos tiesos, o valia - Šventumo. Ir tas viskas priklauso nuo tikrą žinojimo. -Konfucijus

Didžiąja Lietuvių Tautos Asmenybe

Dr. Martyną Yčą Minint.

Įsibrovus į Lietuvą žiauriems okupantams komunistams, Martynas Yčas palekia savo mylimą tėvų kraštą, vyksta į Ameriką, veža diplomatinį pakieta ir, pasiekęs Rio de Janeiro, miršta nuo širdies smūgio 1941 m. balandžio mėn. 5 d. Ir taip nuo jo mirties šimt sakanka 10 metų.

Mūsų sena ir garbinga lietuvių tauta, kuriai teko tiek daug per amžius dirbti, kovoti ir aukotis už laisvą, turi daug sviesių ir kilnių asmenybių. Jie visą savo gyvenimą, visas savo jėgas aukojo siekdami savo tautai gerbūvio. Jų sąrašas gana didelis. Šiamo lape savo darbais ir nuopelnais Martyno Yčo asmenybė užima bene vieną iš pačių pirmųjų vietų. Kažin ar rasimo kita asmenį, kuris per savo trumpą amžių lietuvių tautai būtų davęs tiek daug, kiek sugebėjo tokiuose sunkiuose laikuose duoti Martynas Yčas. Jo švelnus būdas, nuotaikingi samojai, realus galvojimas ir patrauklumas, praskynė jam visus kelius į didžiuosius darbus, kurie buvo skirti savo tautos žmonėms, savam kraštui.

Labai sėkmingai baigęs aukštuosius mokslus, savo brolio prof. Jono Yčo pagalba, jis advokatauja Kauno. M. Petrauskas, Neimanaitės ir Martynas Yčas surašė eilę koncertų Lietuvoje. 1912 metais jis išrenkamas į Rusų Dūmą. Čia greit įgyja visų pagarbą, gina daug svarbių klausimų ir yra išrenkamas bovoik į kiekvieną svarbeinę komisiją. Jis Dūmos paskiriamas miestų įgaliotiniu Lietuvai, Gudijai ir Šiaurės Lenkijai. Prasidėjus karui, atvyksta į Vilnių, dirba kartu su Lietuvos Komitetu, jam išrūpindamas 150.000 rublių paramos. Vokiečiams okupavus Lietuvą, pasitraukė į Rusiją, čia išrenkamas lietuvių Centrinio Pabėgėlių Komiteto pirmininku, o Dūma paskiria jį nariu į didžiausią šalpos

Kunigaikštystės Tatjanos Komiteta. Čia vėl Martyno Yčo būdas laimi visų komiteto narių simpatijas ir lietuvių šelpimas vyksta kuo geriausiai. Jo nuopelną ir gabumą dėka, lietuviai išstoigia Voroneže Martyno Yčo vardo dvi gimnazijas, kur moksleiviai išlaikomi, viskuom aprūpinami; tas davė laisvajai Lietuvai pirmuosius inteligentų kadrus: mokytojų, karininkų ir kt.

Martyno Yčo pastangomis iš Tatjanos Komiteto tremtinių šalpai buvo gauta viso 33 mil. rublių. Tai buvo labai didelė suma, kas leido išlaikyti virš 200 liet. pradinių ir aukštųjų mokyklų, net sergantiems sanatorija Krome. Vargiai kas kitas būtų tą padaręs ir pasiekęs. Bet jo gabumai, jo asmuo savo darbo lauke kliūčių nepripažino.

Martynas Yčas 1916 m. Dūmos išrenkamas į Užsienių Komisiją, kur gauna vicepirmininko pareigas ir lanko užsienį: Angliją, Prancūziją, Italiją, Švediją, Norvegiją. Čia lankydamasis jis visur drąsiai kelia Lietuvos vardą, susitinka su lietuviniais, aplanko net Popiežių ir prašo jo paskelbti per viso pasaulio katalikų bažnyčias Lietuvos dieną. Vėliau Centrinio Lietuvių Komiteto siunčiamas per Japoniją į Ameriką. Čia su kun. Zyliumi bei su Amerikos lietuviiais kelia Lietuvos nepriklausomybės klausimą. Būdamas Amerikoje, 1916 m. veda dr. J. Šliupo dukterį H. Šliupaitę.

Kai grįžta Rusijon, čia randa jau revoliucinį judėjimą, kurį remia. Pirmame Respublikos Ministerių Kabinete jis gauna Svietimo Ministerio portfelį. Tačiau jis geriau pasilieka Dūmos atstovu, o Svietimo Ministerijoje pasilieka Komisarų viceministerio teisėmis. Jis paskiriamas valdyti didžiausias ištaigas: Imperatorienės Marijos Zinybą, Imperatoriškąją Zmogaus Mylėtojų D-ją, Aleksiejaus Sužoistiems Globoti Komiteta, Puškino Licejų.

Atrodo tiesiog pasakiška, kad pavergtos Lietuvos ūkininko sūnus galėjo prasiskinti tokius plačius kelius, tapti didžiausios rusų imperijos ministru, Užsienių politikos reiškėju. Bet per visą tą jis siekė ir dirbo tik dėl vieno tikslo - dėl lietuvių vargo sumažinimo, lietuvių švietimo ir Lietuvos laisvės.

Grįžęs Lietuvon, visas savo jėgas atiduoda Lietuvos atkūrimui ir valstybės suformavimui. Drauge su prof. Mykolu Biržiška rūpinasi atkurti Vilniaus Universitetą, dalyvauja visose lietuvių Konferencijose, Švedijoje, Šveicarijoje, Prancūzijoje. Yra Lietuvos pirmojo, antrojo ir trečiojo Ministerių Kabineto Finansų ministeris. Drauge su Antanu Smetona išrūpina iš Vokietijos Lietuvai 100 mil. paskolą. Laike šių derybų vokiečiai pareiškė: „Paskolą duodame ne Lietuvai, nes jos dar nėra, bet Martynui Yčui, kurio voiklai privaloma tikėti.“

Drauge su Narusevičiumi ir Galvanasku bei Amerikos veikėjais gauna Lietuvos kariuomėnei 4 mil. dol. paskolą. Be to, anglų banko pagalba gauna pačią lėtingiausiąją paskolą.

Lietuvoje organizuoja įvairias bendroves, kurios visos gerai gyvavo iki pat okupacijos, išskyrus Prekybos Banką.

Jis nepamiršta ir literatūrinės srities. Rašo straipsnius, prisiminimus, verčia iš svetimų kalbų.

Jo nuopelną savo tautai negalime išskaičiuoti. Jis buvo visur praktiškas kūrėjas, steigėjas ir Laisvosios Lietuvos gyvenimo pamatų vyriausias meisteris.

Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčiai jo nuopelnai taip pat neįvertinamai dideli. Noveltui jį vadindavo „Novainikuotu Vyskupu.“ Drauge su lietuviiais reformatais dvasiškiais ir kitais, jis padėjo bažnyčios santvarkai pamatus, ko vojo prieš lonkų įtaką, buvo steigėjas Ev. Fakulteto, kur dosto Bažnytinę teisę.

Visais laikais daug moksleivių, menininkų ir kt. jo asmenyje rado ne tik patarėją, bet ir globėją, šelpėją. Kam buvo sunku gyventi, kam reikėjo

svaigondija, pašalpos, patarimo ar tarnybos, tas drąsiai kroipdavosi į Martyną Yčą, o jis rąsdavo būdus visoms pagelbėti. Jis žinojo tik vieną kelią - daryti gerą ir su malonia šypsena kiekvienam pagelbėti. Tai buvo gilus krikščionis ne pagal formą, apeigas ar dogmas, bet pagal gyvenimą ir gerąją sielą. Kam teko su juo draugauti ar jį giliau pažinti, tas pastebėjo jame ne eilinį žmogų.

Jei mes minime ir gerbiame daugelį mūsų tautos žmonių, tai negalima tarp jų pamiršti Martyno Yčo, kuris yra viena šviesiausiųjų asmenybių visoje mūsų tautos istorijoje. Jo gigantiškieji darbai mūsų tautai nemirtingi. Žinome tik vieną, kad jis savo žmogaus pareigą atliko taip, kad jo darbai pastato jam mūsų istorijoje amžiną paminklą.

Tik labai gaila, kad jo nebėra gyvo šiais mums taip sunkiais laikais. Jei jis būtų gyvas, gal mūsų politinė veikla, lietuvių tautos reikalai stovėtų visai kitose plokščiame. Kiekvienas laikas duoda daug žmonių, bet tokia kaip buvo Martynas Yčas - tauta sušilaukia labai nedaug ir labai retai. Jis buvo gimęs 1885 m. lapkričio mėn. 12 d. netoli Biržų, Sierpeliškių kaime.

Jau 10 metų, kai šis didysis tautos darbuotojas, reta asmenybė, išsiaišėjo po visų sunkių darbų svetimoje Brazilijos žemėje, Rio de Janeiro kapinose. Laukia kada vėl prisikels jo taip stipriai mylėta tėvynė savo laisvės gyvenimui, ir kada jo kaulai bus ten pargabanti, kur visa jo geroji siela, didžioji širdis ir milžiniški darbai buvo atiduoti.

P.D.

Kai pažvelgiu aš į dangaus žvaigždėtą skliautą,
Koks didelis pasaulis sklaidžias prieš akis.
Pakilt norėtumai ir amžinai Meliauti
Tenai, kur taip vilioja žaidžiantis naktis...

Ateis diena, ir aš sparnus išskleisiu - - -
Į mano glėbį puls erdvė tamsi.
Kur tu, Mėnuli, kur tu, Saulo, leisis?
Gal tik žvaigždynų baltan debesin.

Aš nuo Veneros lig tamsaus Plutono,
Kur nei dangaus, nei žemės nebėra,
Sparnais paliesiu veidą jų balksvai geltoną,
Tartum kometos žibanti skara.

O kur gi būsi tu, mažoji mano Žeme?
Ar bematysiu bėgančią seną keliu
Tave, klajūnę, mažinai neramia,
Tave, paklydusią tarp saulės spinduliu?

A. R a d ž i u s

FRANCŪZIJOS MINISTERIS PIRK. LIETUVIS ?

Inž. St. Laziliauskas, So. Boston, Mass.

Yra tikrų davinijų spėti, kad neseniai atsistatydinusios Prancūzijos valdžios galva, kuris netaip seniai lankėsi čia pas prezidentą Trumaną, ministris pirmininkas, Rene Pleven, yra lietuviškos kilmės.

Vienas iš uoliausių protestantizmo skleidėjų žemaičiuose yra buvęs dvarininkas Grusevskis, kunigaikščio Radvilos turtų administratorius, vėliau įsigijęs žymų savo rezidencinį Kelmės dvarą ir daug kitų dvarų apylinkėse. Jo galios įtakoje Kelmės katalikų bažnyčia buvo perimta protestantų ir vyskupiui Mechijorui Giedraičiui teko šešeris metus bylinėtis, kol aukščiausias te laiko Lietuvos teismas (senatas) pagaliau nutarė, kad bažnyčia turi būti grąžinta katalikams. Tada Grusevskis pastatė nemažą mūrą bažnyčia protestantams, apjuosta jo bajoriškais herbais, kurios kunigu Lietuvos laisvės laikais yra buvęs prof. J. Kurnatauskas, vėliau Vilniaus evangelikų - reformatų superintendantas, o šiuo metu - tremtinys Vakarų Vokietijoje.

Kelmės parapija yra viena iš seniausiųjų žemaičiuose. Čia pats Vytautas Didysis yra pastatęs krikščionybės pradžioje katalikams bažnyčia. Norėdamas daugiau patraukti kolmiečių prie protestantiškos bažnyčios, Grusevskis yra savo valdiniam vartojęs nemažai ir prievartos. Jis bandė ir Lietuvoje taikyti Augsburguro susitarimų principą „Cuius regio, eius religio“ (kieno valdžia, to ir religija) ir savo dvarų baudžiauninkus vortė būti protestantais.

Siek tiek vėlesniais laikais, po šių audringų reformų, į šią protestantišką bažnyčia atkilo vargonininko pareigoms Rytprūsijų (berods, nuo Gumbinės) lietuvis, Plėvo. Grusevskiai visą laiką mecenatiškai ir artimai globojo šią protestantišką bažnyčia ir ją aptarnaujantį personalą.

Rusijos caras, Aleksandras I, pravažiudamas pro Kelmę, padaręs su Prūsija Tilžės taikos sutartį, nakvynei buvo sustojęs Kelmės dvare. Sustojęs užtruko čia šiek tiek ilgiau - ar tai dėl vietos puikumo ir vaišingo priėmimo, tačiau, greičiausiai, dėl to, kad vienam iš jo artimiausių palydovų prasidėjo riantas romanas su Grusevskio dukterimi, kuris baigėsi vėliau vedybomis.

Išvykusi į Rusijos sostinę, Grusevskaitė vėliau pasiėmė ten ir du vaikus iš gausios vargonininko Plėvės šeimos. Ji ten juos išaugino ir išmokslino. Tavedami gerą užnugarį, abu jie turėjo Rusijoje gana aukštas vietas, o jų vaikai yra turėję jau ir vadovaujamą vietą Rusijos valstybėje. Palyginti, trumpą laiką jie visiškai surusėjo ir vadinosi Plėve.

Dideliu rokiingumu pasižymėjęs Rusijos vidaus reikalų ministeris Pleve 1904 metais buvo nužudytas socialistų studentų mestos bombos. Didžiojo karo metu vienai Rusijos armijai vadovavo generolas Pleve, kurio stabo karininkai buvo pirmieji žiauriai užpulti sukilusių karščių revoliucijos pradžioje. Martynas Yčas pasakojo, kad kada jis darė pastangą gauti iš Rusijos valdžios leidimą lietuviškai Voronezo gimnazijai Didžiojo karo metu, tu laiko švietimo viceministeris buvęs Plėvo, davęs leidimą lietuviškoms pabėgėlių gimnazijoms ir net jam užsinėgęs, kad ir jo tėvai yra kilę iš Lietuvos.

Taip pat yra žinoma, kad tais laikais vienas iš tų surusėjusių Plėvių vedybomis yra nukilęs į Prancūziją. Prie tokio jų sugebėjimo „aklimatizuotis“ galoje per tiek laiko iš jų išbūjoti ir puikus prancūzai - Pleven.

Sutrupinus, iš „DRAUGO“

#####

*** Talentas bręsta vienatvėje, charakteris - gyvenimo srovėje.

-Goetho

PROTESTANTIZMAS IR DEMOKRATIJA

Šiandien daugiau negu pusė pasaulio žmonių yra pavergti, Žiauriausio teroro pagelba planingai naikinamos ištisos tautos. Žmonija laukia išsivadavimo ir išsvajotos prakilniosios laisvės.

Pasaulio antrąją pusę sudaro demokratiškosios valstybės, susijungusios į vieną didžiulį bloką, kuriam vadovauja Amerika.

Labai būdinga ir charakteringa, kad laisvojo pasaulio branduolį sudaro ir jam vadovauja protestantiški kraštai. Kodėl ir kur dingo garsieji romanai, ispanai, prancūzai ir kiti? Tiesa, šie kraštai dar gyvi, bet šiose gigantiškose grūntynėse nebeturi jokio svarbesnio vaidmens. Materialiai imant, šie kraštai gerokai nuskurę, techniškai atsilikę, o kariškai visai silpni. Kodėl taip yra?

Kelių šimtmečių istorija duoda geriausį atsakymą į šį iškelto klausimą. Istorija ir pati gyvenimo tikrovė įrodo, kad nors ir daugelis protestantų, humanistų vadų žuvo inkvizicijos liepsnose, bet laisvės palaima buvo galingesnė, negu laužo liepsnos eretikams. Todėl ano judejimo gyvoji ugnis neužgoso, o išsiplėtė ir užaugo!

Atrodo, kad šiandien ne tik protestantų, bet ir katalikų kraštai gali džiaugtis dėl iškovotos žmonijai laisvės ir per ją sukūrto gerbūvio. Protestantai turi ne tik didžiulius, bet ir budėti, kad iškovota laisvė vėl nebūtų sukrauta ant viduramžių laužų, kurie slėgė žmoniją, mokslą per šimtmečius. Negana to, šiandien atsirado antras dar didesnis pavojus, kurį sėlina ir grąsina pavergti visą pasaulį, tai komunizmas. Bet mes tikime ir laukiame, kad demokratijos sujungusios visos jėgos ne tik kad atlaikys, bet ir išvaduos visą pasaulio žmoniją iš baisiosios vergijos.

Dabar kyla klausimas: kodėl protestantų kraštai pirmauja, kodėl pasiekė tokio aukšto gerbūvio, technikos ir laisvės? Atsakymas labai trumpas. Todėl, kad naujas religinis auklėjimas padarė savo įtaką. Bažnyčių santvarakai padėtas demokratinis pagrindas, duota laisvė mokslui, tikėjimas laisvas nuo visokių dogmų, nesikišama į politiką ir į asmeninę žmogaus laisvę. Žmogus, kaip Dievo kūrinys, už visus savo darbus atsako savo Dievui. Jokio šventieji, jokie patėpimai žmogaus nuo bausmės neišgelbsti. Jis turi taip gyventi, kad jo gyvenimas patiktų Dievui. Bažnyčia sudaro žmonės, ją valdo žmonės ir dėl žmonių ji paskirta. Kunigas nėra joks šventasis. Kaip mokytojas mokykloje, taip kunigas bažnyčioje apsaugo Dievo žodį ir Jo galestingumą visiems, kurie daro atgailą ir trokšta Dievo malonių. Kunigas neišskiria ir neteisina kas geras ar blogas. Tai yra paties Dievo darbas. Kunigas vienodai visiems turi patarnauti - ar jis turtingas ar vargšas, ar jis tautininkas ar liaudininkas, socialistas ar kitoks. Bažnyčia niekad nesikiša į politiką. Ji yra visų ir visiems.

Toks protestantų bažnyčios nusistatymas ir jos religinis auklėjimas sukūrė visai skirtingo galvojimo žmones. Sakoma, kad sveikame kūne, sveika siela. Panašiai yra ir su bendruomenėmis, tautomis, valstybėmis. Galime imti kaip pavyzdį Suomiją, Švediją, Norvegiją, Daniją, Olandiją, Sveicariją. Ar šių paminėtų kraštų kultūrinis žydėjimas nėra geriausias įrodymas protestantiškos dvasios sveikumo? Tik laisvas žmogus gali prideramai rūpintis savo krašte gerbūviu ir drauge nešti savo brangiausią vertybę - savo sielą Dievui. Tik toks žmogus gali būti geras ir naudingas tiek savam kraštui, tiek ir visai žmonijai.

Protestantai nesudaro jokio tarptautinio internacionalo, bet kiekviena Bažnyčia tvarkosi savo valstybės ribose. Jau tas įrodo, kad nesikiama pasaulinės valdžios. Nes kas ciesoriaus ciesoriui, kas Dievo - Dievui.

Be reformacijos laikų kovotojų ir humanistų sunku būtų buvę įsigyventi demokratijai pasaulyje. Be protestantizmo nesuprantama demokratija, nes vargiai šiandien dar kur nors gyvuotų laisvė, jei nebūtų protest. Vakarų pa-

saulio. Nors demokratijos augintoja bei reiškėja protestantizma ir smerkia viena dalis krikščionių, tačiau kai dabar stovima prieš mirtiną komunizmo siaubą - visa žmonija vieningai laukia pagalbos tik iš protestantų kraštų.

Iš viso, protestantizmui nuo pat jo pradžios teko kovoti ir stovėti demokratijos priešakyje. Todėl mes ir dabar tikime, kad kaip išvodė žmonija iš tamsiuju viduramžių laikų, taip ir šiandien protestantizmas atneš visam pasauliui laukiamą laisvę.

P. D.

*** Jeigu kas pasirenka religiją, kaip Tiesos ieškojimo bazę, jis turėtų nepamirėti, kad žmonėms nesant tobuliems, ir religija, tokią kaip mes ją sukuriame, turi būti taip pat netobula. Kaip medis teturi viena kamieną, bet daug šakų ir lapų, taip tėra viena teisinga ir tobula Religija, bet ji tampa daugelyte pereinama per žmogų. Žmogus tiesą tegali pažinti tik per meilę, per meilę iki visiško savęs išsižadavimo, iki visiško pasiaukojimo, be jokio egoistinio pasitenkinimo jaustis tobulesniu už kitus.

- G a n d h i

*** Karaliui rūpi esmės visose sektose augimas. Esmės augimas gali būti įvairių formų, bet pagrindinis dalykas yra - negirti be pamato savo sektos, ir nepiekti be pamato kitų sektų. Reikia klausyti Gėrio Įstatyma, nors jis būtų kitų sektų skelbiamas.

Buddizmo skelbėjas karalius A s o k a,
gyvenęs prieš 2.250 metų.

"LIETUVIŲ KALBOS VADOVO" NETOLERANTIŠKUMAS

Keistas ir nesuprantamas Lietuvių Kalbos Vadovo redakcijos elgesys lietuvių reformatų tarpe iššaukė pasipiktinimą. Minėto leidinio 197 puslapyje yra įdėtas žodis „bambizas“ ir jo paaiškinimas. Ten yra rašoma sekančiai: „Bambizas-02(lot.-1), reformatų tikėjimo žmogus; evangelikų kunigas; pasininkų nelaikytas.“

Išeitu, kad minėta redakcija, kurioje sedėjo net su profesorių laipsniais žmonės, ši koliojimosi žodį legalizavo ir skaitytojams patiekė kaip vartotina.

Nepriklausomoje Lietuvoje už šį koliojimo žodį Kaune buvo teisma byla ir ižeidėjas, einas valstybėje aukštas pareigas asmuo, buvo nubautas.

Jei redakcija rimtai ir be tendencijos būtų pažiūrėjusi į savo darbą, nebūtų šio dalyko patiekusi tokioje formoje, kokioje ji dabar patiekė.

Reformatai visais laikais savo gyvenimą grindė ir tebegrindžia tolerancija, gražiu sugyvonimu su kitomis religijomis ir savo istorijoje nėra sukūrusi nei vienai konfesijai jokio koliojimosi žodžio.

Gi, „Vadovo“ redakcijos ponai šį žodį visai šaltai įvedė į mūsų gražiąją lietuvių kalbą, net nepažymėdami, kad tai yra koliojimosi žodis.

Daromi žygiai šiam tendencingai negražiam redakcijos elgesiui užkirsti kelią.

P. B.

*** Didžiausios tolerancijos ir pagarbos visų įsitikinimų ir pasaulėžiūrų žmonėms.

- G a n d h i

*** Taktas yra dovana laimėti ginčui neišsigijus priešų. -H.W.Newton

AMERIKOS UNITARAI IR ISTORINĖ LIETUVA

Tremtiniai Vokietijoje, ypač „Lietuvių Kelio“ skaitytojai bus pastebėję, kad Unitarian Service Committee steigia Verdere prieglaudose namus tremtiniams našlaičiams ir be globos vaikams ir įvairių amatų kursus tremtiniams.

Kadangi ši organizacija savo istorijoje raiodoje turi ryšių ir su Lietuva, tai lai bus leista trumpai su ta ištaiga ir jos pagrindine organizacija skaitytojus supažindinti.

Unitarian Service Committee (unitarų tarybos arba geradarybės komitetas) yra organas labai įtakingas Amerikoje religinės organizacijos, sąjūdžio, Amerikos Unitarų Sąjungos - American Unitarian Association.

Tai yra religinė organizacija, tačiau savo vėliausiųjų metų evoliucijoje yra tapusi krikščioniškojo humanizmo sąjūdžiu, turinčiu Amerikoje apie 100.000 narių, savo bažnyčias, savo kultūrinės ir socialinės, mokslinės ir įvairausias katekizmas ištaigas. Kad tai yra Amerikos intelektualų sambūris, bus aišku jau iš to, kad atstovaudama vos 0,01% visų Amerikos gyventojų, American Unitarian Association yra davusi Amerikai iki 20% prezidentų, senatorių, mokslininkų, rašytojų, poetų, filosofų, įvairių reformų bei socialinių išradimų, įvedimų ir pagerinimų pionierių ir valstybininkų. Amerikos Garbės Rūmose (Hall of Fame) unitarų vadai lemiamai nustelbia visų kitų visuomenės grupių atstovų vardus. Jie savo tikėjimą labiau roiškia veikla negu teorija ar ritualais ir kadangi jų tikėjimo svarbiausias tikslas yra žmogus, žmogus ne iš aukštybių puolęs, bet iš gelmių kylaš i aukštybes tvarinys, todėl tai žmogaus evoliucijai ir skiriamas svarbiausias dėmesys. Turint galvoje, kad Franklinas, Jeffersonas, Linkolnas ir iš dalies Washingtonas buvo arba unitarai arba jiems artimi vyrai, jau bus suprantama, kiek tas sąjūdis yra prisidėjęs prie demokratijos pagrindų nutiesimo bei visų civilinių laisvių iškovojimo ir įvedimo Amerikoje.

Tačiau šiuo atveju norėjau tik priminti, kad tas pažangusis Amerikos minties sąjūdis turi labai idomių istorinių giminystės ryšių su Lietuva, ir kad tam tikru atveju jis yra Lietuvai skolingas už save, ką yra aiškiai pabrėžęs jų geriausias istorikas prof. Earl Morse Wilbur savo knygoje „Our Unitarian Heritage“ (Mūsų unitarų paveldėjimas).

Dar šešioliktojo amžiaus puseje, kai renesansas ir humanizmas Pietų ir Vakarų Europoje pradėjo išsibijoti ir pažangieji protai pradėjo kvestionuoti ligi tol galiojusias neabejotomas tiesas - religines, visuomenines ir valstybines dogmas - daug Lietuvos magnatų sūnų jau studijavo tokiuose Šveicarijos, Italijos, Vokietijos ir Prancūzijos universitetuose ir grįždami namo pradėjo parsigabonti naujųjų idėjų, kurias netrukus pradėjo skiepyti ir patiegti Lietuvoje. Be to, kai Vakarų Europoje pradėjo reikštis griežta reakcija prieš tuos „naujus vėjus“ ir prasidėjo persekiojimai, daugelis žymių reformatorių rado prieglaudą Lietuvoje ir Lenkijoje, kur lygiai tuo metu viešpatavo pažangus, liberalus Jogailaitis, Žigimantas Augustas, ir ypatin gal Lietuvoje, kur tuo metu tokie didikai, kaip „Juodasis“ ir „Rudasis“ Radvilos, Jonas Kiška ir kt, siekė atpalaiduoti Lietuvą nuo jai konkuringų sąjūčių su Lenkija pirmoje eilėje tikibinių reformų pagalba.

Prasidėjęs Lietuvoje ir kai kuriose Lenkijos dalyse intelektualinis sąjūdis pradėjo įgyti gana radikalias religines galvosėnos formas ir pagaliau susiskaidė į dide grupių, bet visos jos turėjo vieną bendrą joms bruožą, tai reikalavimą visiškos laisvės protavimui, galvosėnai, sąžinei ir tikėjimui. Bet Jogailaičiams ir Radviloms išmirus, tas sąjūdis nebeteke savo pečių, ir greit prasidėjo persekiojimai bei maskolių invazijos užgniaužė ir sulikvidavo jį. Jų bažnyčias buvo sugriautos, spausťuvos, prieglaudos ir kiti kultūros bei labdaros centrai sudeginti, patys pasėkėjai išblaškyti ir pagaliau, Lenkijai su Švedija karą laimėjęs ir reakcijai išsigalėjęs, visi kas liko gy-

vi 1660 metais buvo ištremiti į užsienius. Įdomu patirti, kad tie lietuviai „DP“, prieš 300 metų traukė veik taais pat keliais, kuriais ir mums šiandien tenka vaikščioti. Pradedant Rytprūsiais, per Dancigą, Pamarus arba pro Marmheima, per Liubeką, Altoną-Hamburgą, Friedrichstadta Holsteine randami jų trumpo buvimo pėdsakai, kol vokiečių liuteronų hierarchijai isikišus jie vis buvo toliau tremiami, kaip ortodoksų nemėgiami ir prakeikti „eretikai“, „bedieviai“, „velnio garbintojai“ ir panašiai. Kiek tuose anų laiku DP bebuvę lietuvių, sunku šiandien būtų pasakyti, nes Lietuvoje tas sąjudis buvo kiek anksčiau likviduotas negu Lenkijoje, kadangi po kazokų sukilimo, Maskolija buvo okupavusi visą Rytų Lietuvą, ir per 7 metus ją taip žiauriai sunaikino, jog ten tik dykumos be žmonių bebuvę likę, o visas pagrindinis to sąjudžio centras buvo Vilnius ir Rytinė Lietuva.

Po ilgų sunkių klajonių to sąjudžio likučiai buvo priimti Olandijoje, iš kur kai kurie persikėlė į Angliją, o kai kas su pačiais olandais į Naująją Pasaulį.

Lietuvoje jie neturėjo bendro nusistovėjusio vardo. Buvo vadinami daugiausia pagal žymiausiąją vadovą, italą Socinu-socinijonais, pagal jų specialinę pažiūrą į Trejybę - antitrinitarais, ir pagal pagrindinį jų tikėjimo dėsni, kad Dievas gali būti tiktai vienas - unitarais. Vakaruose, Anglijoje ir Amerikoje nusistovėjo vienas pavadinimas - unitarai, kaip jie ir šiandien vadinasi ir yra vadinami.

Nors unitarizmo sąjudis vienu metu vystėsi ir Transylvanijoje (kur jis išsilaukė iki šių dienų) ir Anglijoje ir kitokiais vardais bei kiek kitokia forma visoje Vakarų Europoje, tačiau Amerikos unitarizmo istorikai pripažįsta, kad tai buvo L i e t u v a, kurios valdovu liberalinės dvasios dėka unitarizmas galėjo pereiti savo vystymosi fazes ir pasiekti tokio principų susikristalizavimo, jog žymiai paveikė Vakarų Europos minties evoliuciją ir kaip idėja tinkamu laiku pasiekė ir pasklido tarp pirmųjų kolonistų Amerikoje.

Kiek lietuvių unitarų tada pasiekė Ameriką ir koks buvo jų vaidmuo, nėra jokių duomenų. Tačiau įdomūs yra du momentai. Viena, tai Amerikoje labai populiarus pavadinimas, kad čia, kur stovi New Yorkas, kadaise kažkokie lietuviai imigrantai buvo įkūrę savo miestą, kurį pavadinę A u š r a, bet kadangi lietuviai gyvenę kartu su olandais ir šie lietuvius viršiję, tai olandai iš lietuvių pavėržę vadovavimą ir patį miestą perkrikštiję į New Yorka. Padavime, kurs savo laiku buvo atspausdintas ir a m e r i k i e č i ū spaudoje, mini ir eilę gana lietuviškų pavardžių, tų Aušros miesto steigėjų.

Kitas nebe padavimas, bet faktas, tai kad 18 amžiaus pradžioje olandai imigrantai New Yorko valstijoje pastatė pirmąją unitarų bažnyčią.

Šiaip ar taip, mūsų istorikams yra dėkinga dirva šią iki šiol visai dar netirtą mūsų istorijos sritį patyrinėti.

J. P r o n s k u s
„Lietuvių Žodis“

*** Homines historiae ignari semper sunt pueri.

Cicero, 1 st Cent.B.C.

*** Skaitymas negalvojant padaro žmogų buką;
galvojimas be skaitymo veda klaidingu keliu.

Bernardas iš Clairvau

ISTORIJOS KLASTOTOJAI ERZINA DANGU

1950 metų gale Paryžiuje pasirodė prancūziškai parašyta knygelė karalienės Jadvygos į šventąsias pakėlimo reikalui. Tos knygelės (Hedwige d'Anjou, Reine de Pologne) autorė yra Wanda de Lada, kitados buvusi Lenkijos seimo narė, o dabar gyvenanti trentyje, Paryžiuje. Iš knygelės sužinome, kad Jadvygos beatifikacijos byla pradėta Krokuvoje 1949 metais balandžio 22 d. vedovaujant kardinolui Adonui Sapiegai, ir 1950 m. balandžio mėn. ji perduota Romon Apeigų Kongregacijai.

Ta proga autorė pasisauna informuoti prancūziškąją visuomeną apie jų kilmės karalaite, kurios gyslose tekas senovės Piastų kraujas ir kuri ryžosi didžiulei apaštališkai misijai - apkrikštyti Lietuvą. Visas aprašymas gerokai egzaltuotas ir skystas, nors ir sutvirtintas kardinolo Sapiegos ir Paryžiaus arkivyskupo pagalbininko Beaussart laiškais bei palaiminimais ir žymaus lenkų istoriko Oskaro Haleckio aukštais įvertinimais.

Nors autorė ir nepraeina tylomis pro faktą, kad vienuolikos metų mergaitę Jadvygą, tapusią Lenkijos karaliene, tvarkė ano meto ponų taryba ir arkiv. Podzanta ir kad jų verčiama ji turėjo išsižadėti savo pamilto sužadėtinio Vilhelmo ir tekėti už jai parinkto galingesnio ir turtingesnio Jogailos, vis tik autorė iš to sukuria didelę meilės tragediją ir tvirtina, kad Jadvyga padariusi didelę auką, pasirinkdama vieton asmeniškąs laimės apaštališką darbą, - milijonus atversti į katalikybę.

Kiek čia yra aukos ir kiek tragedijos, sunku būtų pasakyti, tačiau tektėti už nenorino yra tekę ne vienam milijonui Lietuvos ir Lenkijos mergaičių. O ką bekalbėti apie platesnį pasaulį? Taigi, Jadvygos ištekėjimą už Jogailos beliktų vertinti tik antruoju, būtent, misijos atžvilgiu.

I s t o r i n i ū f a k t ū k r a i p y m a s

Siai misijai išaiškinti ir jos reikšmei sustiprinti, autorė mėgina trumpais bruožais nušviesti lietuvių tautos praeitį. Pasak jos, lietuviai gyveno viduriniame ir žemutiniam Nemuno upyne, iš kur jie siekėsi Dauguvos, rėmėsi į Baltijos jūrą ir pietuose niekad nesiekė toliau vidurinės Neries tekmes. IX ir X amž. Lietuviai tapę normanų užpuolimų grobiu, o vėliau juos užvaldė baltgudžiai. Totoriams baltgudžius nusilpninus, juos užkariavę lietuviai ir pasisavinę jų kultūrą ir papročius, kaip aukštesnius už lietuviškuosius. Lenkai, esą taip Būga tvirtinąs, buvę tada išsišakoję net ligi Narve ir Būgo upių versmių ir išikūrę Vilniaus apylinkėse jau VIII ir IX amžiuje (13-14 pp.). Ne ką geriau traktuojami ir kiti Lietuvos istorijos faktai.

Iš kur autorė paėmė šias savo "žinias" ir pridengė net Būgos autoritetu, neaišku, nes jokios citatos nepržymimos. Gal ir nevertėtų čia paminėti tuos šapaliojimus, nes autorė tur būt turi mažiau blogos valios negu ignoracijos, bot vis tik tai jau nedovanotina Fordham universiteto profesoriumi Haleckiui, kuris savo laiške, išspausdintame knygelės pradžioje, labai gria autorės kompetentingumą ir tuo pačiu pritaria jos dėstymui.

Bot čia dar ne galas. Kryžiuočių niokojamus ir pagonybėje paskendusius lietuvius galėję išgolbėti tik lenkai. Ir štai, va, Jogailai besipuolant pirštis prie Jadvygos, lenkai pastatė jam sąlygą krikštytis. Ir jis sutikęs. Lietuviai esą garbinę Perkūną, kurio šventykloje degusi amžinoji ugnis - „Znicz“. Be to, buvę garbinami žalčiai ir šliužai, kuriuos augindavę šventyklose. Jogaila lietuvius krikštinti pradėjęs nuo Vilniaus, kur pirmiausia sugriovęs Perkūno šventyklą.

Toji didingoji šventykla buvusi pastatyta gražiam šiloly. Dvylika akmeninių laiptų vedė vidun, kur buvęs aukuras su amžinąja ugnim „Znicz“ (kiek supratimo apie šio žodžio reikšmę!). Toliau buvusi milžiniška medinė Perkūno stovykla su sidabrine galva ir auksinėmis ausimis. Galvą gaubė juodi garbinuoti plaukai, ilga barzda dengė krūtinę, dešinėje rankoje laikęs žaibus.

Arkiv.Bodzantai užtraukus 96 psalmę, Jogaila kirviu pradėjęs kapot stovylą... (31 - 33 pp.)

Kam autoriui prireikė kartoti šiuos sonus tauškalus kaip tikrą istoriją, vėl belieka tas pats atsakymas: neišmanymas. Tačiau greta neišmanymo kyšo ir tam tikra tendencija lietuvius pavaizduoti monkesniais už lenkus, kas jos supratimu jau kelia lenkų tautos vertę.

Bendrai paėmus, visa knygelė yra monkas kūriny. Tačiau iduota kultūringam nekritiškam skaitytojui, ji blogai patarnauja ne tik tiesai, bet ir mūsų tautai, kurios praeitis taip šlykščiai iškrezovota. Be to, mums nepriimtina ir autorės išvada bei lenkų pastangos **J a d v y g a v a d i n t i L i e t u v o s a p a š t a l e .**

Lenkai sau gali siekti Jadvygos šventumo paskelbimo, jei ji savo asmeniniu gyvenimu yra to nusipelnusi, tačiau be lietuvių sutikimo pridėti jai Lietuvos apaštalės titulą jie neturi jokios teisės, nes ji tokia nebuvo. Lietuvos krikštas yra ne Jadvygos darbas, bet **k a r a l i a u s M i n d a u g o** ir jo įpėdinių.

K r i k š t o d a t o s p a t i k s l i n i m a s

Ta proga tenka pastebėti, kad šiais Mindaugo krikšto metais yra pats laikas revizuoti Lietuvos krikšto datą, kuri, lenkų istorikų pakišta, iš išibogėjimo vis kartojama ir tuo be reikalo krikščionybės įvedimas suvėlinamas apie pusantro šimto metų. Juk po Mindaugo mirties krikščionybės pėdsakai Lietuvoje neišnyko. Vytenio ir Gedimino laikais Naugarduke ir Vilniuje yra buvusios pranciškonų ir dominikonų bažnyčios, vienuoliai yra buvę Gedimino kanceliarijos vedėjais ir jo vaikų mokytojais. Ir pats Gediminas buvęs linkęs krikštytis. Tas pat tęsėsi Algirdo ir Kęstučio laikais. Jogaila oficialiu raštu sutarty su kryžiuočiais jau 1382 m. buvo išpareigojęs lietuvius apkrikštyti. Vytautas su eile savo šalininkų apsikrikštino 1383 m. Taigi, 1387 metų krikšto ceremonijos ne staiga iš dangaus nukrito ir visame šiame reikale Jadvygos nuopelnų nesimato.

Be jokios gėjonės ir pati karalienė Jadvyga gerai suprato, kad jos vedybos su Jogaila ir Lietuvos krikštas buvo pasėka politinių lenkų ponų kombinaciją, dėl to ji net norado reikalo vykti draugo su savo vyru į Lietuvą dalyvauti krikšto ceremonijose.

Visas **J a d v y g o s n u o p e l n u** kėlimas tai tėra lenku **p r o p a g a n d o s** reikalas pasirodyti pasauliui, kad, va, jie nosė į Lietuvą krikščionybę, jie skleidė vakarų kultūrą.

Jeigu tikrai Romoje pradėtoje Jadvygos byloje figuruoja jos šventumui paremti Lietuvos apaštalės titulas, tai mūsų atstovo prie Vatikano pareiga įteikti tuo reikalu dokumentuotą memorandumą ir pareikšti, kad šio titulo lietuvių tauta Jadvygai nepripažįsta.

A n t a n a s K u č a s, Scranton, Pa.
„Draugas“

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ješli žyvie jest snem
Ješli žyvie jest snem tylko dla mnie,
znów się zbudzę, by żyć nie we śnie,
jeśli dnie nasze - cienie poblądle,
któż więc w nocy uspił tu mnie ?

Kto w tym świecie ułożył mnie do snu,
żebym błądził, jak dziecko wśród skał,
bym w wyprawie po słońce radosne
ciągle cierpiał, padał i łkał ...

Eilėraštis Bernardo Brazdžionio
į lenkų kalbą vertė J.Adamovicz

LIUTERONIŲ VYSKUPŲ KONFERENCIJOS PAREIŠKIMAS
DEL POPIEŽIAUS ROMOJE PASKELBTOS DOGMOS
APIE MARIJOS KŪNISKĄ PAĖMIMĄ Į DANGIŠKĄJĄ ŠLOVĘ
(Vertimas)

1950 m. lapkričio mėn. 1 d. popiežius Pijus XII Romoje paskelbė mokslą apie Marijos kūnišką paėmimą į dangiškąją šlovę. (Dogma - tikėjimo taisyklė, dėsnis).

Šitas Romos katalikų bažnyčios sprendimas yra toks lemtingas ir mums, kaip Kristaus kūno sąnariams, toks skaudus, kad mes, ev. liuteronių vyskupai, tai negalime nutylėti. Todėl šiuo liudijame visiems Jėzaus Kristaus bažnyčios nariams:

1. Mokslas apie kūnišką Marijos paėmimą į Dangiškąją Šlovę (paprastai pavadinamas mokslu Marijos Dangun žengimo), neturi jokio pagrindo Šv. Rašte ir prieštarauja jo aiškiam liudijimui apie Kristaus prisikėlimą ir sekanti prisikėlimą kitų tikinčiųjų. (Kor. 15, 23)

Pagal Šv. Rašto liudijimą yra Marija Jėzaus motina, kuri išimtinu atveju buvo Dievo tarnybon paimta, kur ji kaip mergaitė pagimdė Dievo Sūnų. Ją galima todėl su bažnyčios tėvais Dievo motina vadinti ir tuo ji užima ypatingą vietą žmonių giminėje. Tačiau kartu mums rodo Šv. Raštas, kad Marija, kaip daugelis kitų žmonių, Jėzaus kelio negalėjo suprasti, ir, kad jai ne tik skausmo, bet kartu ir gundijimų buvo. Ir jei ji po Jėzaus mirties ir prisikėlimo pirminei krikščioniškajai parapijai priklausė, tai tik kaip paprastas narys. Biblija mums nieko nesako, kad ji parapijoje būtų buvusi ypatingoj garbėj laikoma.

Bet jeigu Marija, per nebibliškus tvirtinimus, jos nesutepto prasidėjimo ir jos Dangun žengimo, tikrai iš žmonijos tarpo išskiriama ir aukščiau visų šventųjų ir angelų iškeliamą, ir net kaip " tarpininkė ir bendratpirkėja " šalia Jėzaus Kristaus pastatoma, tada yra bibliškasis Jėzaus motinos vaizdas sugriaunamas.

Jeigu dogma dabar nustato, kad Marijos kūnas jau dabar paimtas į dangiškąją šlovę, tuomet paimama tai, ką Viešpatys Dievas sau yra pasilaikęs pabaiagai, ir dar daugiau, Marija gauna ypatingą padėtį, skiriančią nuo krikščioniškos parapijos, bet statančią ją į Kristų panašią padėtį ir garbę.

2. Ir senuose krikščionių bažnyčios pobibliškuose liudijimuose, kuriuos mes bendrus turime su Romos bažnyčia, nerandamas joks Marijos Dangun žengimo nurodymas.

Tik keturi šimtai metų po Kristaus - iškyla legenda, kuri pasakoja sekančiai:

Kai Marija, Jėzaus motina, mirties patalė gulėjo, buvo visi apaštalai prie jos susirinkę. Tada artinosi Jėzus su savo angelais, paėmė jos sielą ir ją perdavė Arkangelui Mykolui. Kai sekančią dieną apaštalai jos kūną norėjo palaidoti, Jėzus pasirodė antru kartu ir paėmė jos kūną debesyje į Rojų, kur siela su kūnu vėl susivienijo.

Nors atsakingi bažnyčios mokytojai prieš pripažinimą šios legendos ir prieštaravo, tačiau liaudis buvo linkusi, vadovaudamasi savo senų nokrikščionišku liaudies pamaldumu, tariamam Marijos Dangun žengimui šventą švęsti.

Dar iki 1568 metų Romos brovijorius (dvasiškių maldų knyga) pareiškia, kad bažnyčia nežino, kas su Marijos kūnu atsitiko.

Jei šiandieną popiežius, kaip vyriausias Romos bažnyčios mokytojas iš Marijos Dangun žengimo legendos tikėjimo dėsnį išveda ir prie jo amžina išganymą visų tikinčiųjų riša, tokiu būdu ir Romos tradicijose yra padarytas gilus įrėžimas. Popiežius aploidžia ikšiolinį pagrindinį dėsnį,

kad tik tas iš tikrųjų katalikiška yra „kas visur, visuomet ir visų tike-
ta buvo.“

3. Pasaulio krikščionybė pirmą kartą savo istorijoje tuomi atsistoja prieš faktą, kad popiežius, iš jam 1870 m. pripažinto neklaidingumo, nus-
tato tikybinį dėsnį. Pasipriešinimas, kuris tuo laiku iš visų krikščioniš-
kų bažnyčių prieš tą neklaidingumo dogmą pradėjo reikštis ir kuris vedė
prie atskilimo senosios katalikų bažnyčios nuo Romos, įgauna per dogmati-
zavimą kuniško Marijos Dangun žengimo išgasdinančiai pasiliekanči patei-
sinima, Nes ši nėra, kaip kuri senesnė Romos bažnyčios dogma, kuri klai-
dingai išaiškina apaštalu mokslą, bet ji visiškai neturi jokio pagrindo
apaštalu liudijime ir reiškia todėl pagrindinį Romos vyskupo atsipalaidai-
vimą nuo paklusnumo mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus apaštalam.

Nors Romos katalikų teologija ir stengiasi Marijos garbinimą nuo Šv.
Trojybei priklausančio garbinimo atskirti, bet negali sulaikyti, kad liau-
dies maldingumas per naują dogmą nebūtų klaidinamas peržengime pirmojo
prisakymo. Šūkis: „Per Mariją prie Kristaus!“ užtemdo tikrąybėje kelią,
kurį Dievas nurodė žmonių išganymui.

4. Šitas Evangelijai prieštaraujas Marijos Dangun žengimo dogmatiza-
vimas, pripildo mus galiausiai su ypatingu skausmu santykiuose vienos baž-
nyčios su kita. Kovoje prieš priešdieviškas jėgas, kurios smarkiai prie-
galo artėjančiam laikui visu savo astrumu eina, krikščioniškos bažnyčios
buvo jau viena kitai atsikreipusios, kad jų nariai svetingumo jausmą ir
polemišką (mokslinio ginčo) sustingimą vienas kitam pametė ir buvo pa-
siruošę vienas kito klausyti ir vienas iš kito mokyti.

Sąlyga šiam susiartinimui buvo pripažinimas apaštalu liudijimo, kuris
turėjo būti bažnytinio mokslo pagrindu. Per įvykusių Romos bažnyčios spren-
dima yra šitas pagrindas apleistas.

Su giliu susirūpinimu mes iš anksto numatome pasekmes, kurios iš šio
bažnytinio pagrindo aploidimo gali susidaryti.

5. Mūsų parapijoms mes šioje valandoje skelbiame vienintėlį išgany-
mą Kristuje, kuris buvo nukryžiuotas ir prisikėlė. Mes pasiliecame prie
Viešpaties žodžių Jono Evangelijoje: „Niokas neužžengė į dangų, kaip tik
tas, kurs nužengė iš dangaus: žmogaus Sūnus, kurs yra danguje.“(Jono 3,13)

Mes kviečiame mūsų parapijas per žodį ir gyvenimą patvirtinti, kad
išganymui j o k s k i t a s t a r p i n i n k a s , kaip mūsų
VIEŠPATS JEZUS KRISTUS , nėra reikalingas:

„Vien Jėzaus Dangun Žengimu, tikiuos paskui Jį žengsias.“

)))))))))*(((((((((

*** Julius Doepfer, Vokietijos Wuerzburgo k a t a l i k ū . v y s k ū -
p a s , ragindamas savo sekėjus dirbti krikščionių bažnyčių sujungi-
mui tikėjime, pareiškė: „Šie dalykai taip lengvai nepasidaro. Nežiū-
rint to fakto, kad mūsų nekatalikai-broliai, kurie užaugo kitose
krikščionių bendruomenėse yra giliai įsitikinę, kad jų kelias yra
teisingas, a š p a t s t u r i u p a t v i r t i n t i , k a d
m e s p a t y s (katalikai) t a i p g i e s a m e k a l t i .
Joi mes žvelgiame atgal į Reformaciją Vokietijoje, tai mes turime su
didžiu nuliūdumu pripažinti, kad buvo d i d e l i ū t r ū k u m ū
m ū s ū b a ž n y č i o s g y v e n i m e , k a s i r p r i v e d ė
prie Liuterio ir Evangelikų bendruomenių atsiskyrimo. nuo katalikų
bažnyčios.“
„Lutheran Standard“

JONAS KALVINAS (1509-1564)

Istorikas T. Korzonas savo veikale „Historia Novożytna“ VII dalyje „Francija i Kalvin“ trumpai taip aprašo mūsų tikybos steigėją ir jo gadyną.

Prancūzijoje, aukštojoje mokykloje-kolegijume dėstė Erazmas ir Melanchtonas. Prasidėjo protestantų judėjimas. Pradžioje vyriausybė mažai kreipė į tai dėmesio, bet kada prasidėjo veikla prieš mišias, pasirodė plakatai, - karalius stojo griežtesn kovon. Prieš protestantus buvo pavartoti žiauresni kankinimo būdai, negu Ispanijoje. 1545 metais buvo išžudyta ugnimi, kardu ir numetant nuo kalnų 2000 protestantų, 700 vyrų išsiusta į galerijas, sudoginta 800 namų.

Tuo laiku susiformavo nauja, ne liutoronių, tikybos kryptis. Jos prišakyje buvo naujas reformatorius, kuris pralenkė Liutorį ir savo energija prilygo Lojolai, - tai J o n a s K a l v i n a s.

J. Kalvinas gimė Prancūzijoje, Noyone. Aukštuosius teisių mokslus baigė Orleane, o teologijos mokslus baigė Paryžiuje, Montaino kolegijume, kur veliau mokėsi ir Loyola, jezutų ordono išteigėjas. J. Kalvinas mokėjo lotinų, graikų ir hebrajų kalbas. Persėkijamas jis slapstėsi pietų Prancūzijoje. Būdamas 26 m. amžiaus išbėga į Šveicariją, į Bazelį, ir ten išloidižia prancūzų ir lotinų kalbomis dideli veikalą: KRIKŠČIONIŠKO TIKĖJIMO MOKSLAS. Šiame veikale jis su stipria logika ir gražia literatūrinė kalba išdėsto mokslą apie: 1) protestinaciją, 2) pripažįsta tik du sakramentus - Krikštą ir Šv. Vakarieną, 3) pripažįsta Cvinglio mokslą apie simboliškumą duonos ir vyno, 4) reikalauja iš bažnyčios apėigų paprastumo, kas buvo krikščionybės pradėj. Visus pavėkslus ir papuošalus reikalavo pašalinti iš bažnyčios, paliekant altorių su juodu kryžiumi.

1536 m. atsilanko Ženevoje, kur kitas prancūzas W. Forelis, čia apsigyvenęs prieš 4 motus, jau buvo pradėjęs skelbti reformaciją pagal Cvinglio mokslą. Forelio pakviestas Kalvinas sutiko apsigyventi Ženevoje ir dirbti vienojo parapijoje. Juodu čia ir išteigė naują tikyba. Pašalinę visas šventes, išskyrus sekmadienius. Pakoite Komunijos dalinimo būdą. Kaip tik tuo laiku Ženevoje, miesto taryboje, kuri valdė visą Ženevos kantoną, sustiprėjo katolikų šalininkai „mamelukai“ ir 1538 m. abu reformatorius išvarė iš Ženevos. Drauge su jais nukentėjo ir daugelis kitų Ženevos patriotų-protestantų. Bonivardas uždarytas ir prirakintas Šiliono pilies požemyje (garsus Schillerio apdainuotas Šiliono kakinys), Lavervier nužudytas, kiti žiauriai ištremti iš tėvynės.

Mamelukams neilgai teko ten šeiminkauti. Kalvinas paskelbė savo pasiaiškinimą - atsakymą Ženevos miesto tarybai. Atsakymas buvo taip talentingai parašytas, jog Ženevoje sukėlė audrą.

Liuteris ir Melanchtonas perskaitė šį garsųjį Kalvino atsakymą - labai nustėbo. Šis raštas priskaitomas prie stipriausių polemikos kurinių XVI amžiuje.

Ir 1541 m. Ženevos taryba paprašė Kalviną vėl sugrįžti. Kalvinas grįžta ir pasidarė Ženevos mokytojas, moralės vadovas, tvarkytojas ir valdytojas. Čia jis įkūria respublikoniška „Dievo Karalystę“. Iš 12 išrinktų pasauliečių ir dvasininkų sudaro presbiterių Konsistoriją, kuri dabojo ne tik tikėjimo švarumą, bet ir žmonių gyvenimą, jų papročius. Presbiteriai kasmet turėjo aplankyti gyventojų namus, susipažinti, kaip gyventojai rengiasi, ką valgo, ką skaito ir t.t. Apsirengimas ir valgis buvo apribotas nuostatais. Draudė prabangą, šokių, riterių romanų skatymą. Už lošimą kortomis gaudavo bausmę kuri laiką stovėti prie stulpo turgavietėje. Už toki Kalvino griežtumą liberalai piktinosi, net kėsinosi prieš jo gyvybę, bet Kalvinas nenusileido.

Įdomu, kad Kalvinas turėjo ryšius ir su Lietuva. 1554 ir 1555 metais jis rašė laiškus karaliui Zigmantui Augustui ir kunigaikščiui Mykalojui Juodajam Rodvilai. Šis paskutinis laiškas iki antrojo pasaulinio karo buvo laikomas Vilniaus Synodo archyvo. Paskutiniojo karo metu Vilniuje sudegusioji seniausia Lietuvos biblioteka - Ev. Reformatų Synodo biblioteka - turėjo 20.000 knygų, unikumų iš XVI, XVII ir XVIII amžiaus ir buvo ne tik reformatų bažnyčiai, bet ir visai Lietuvos valstybei neikainuojama turtu.

Kalvino mokslas, tik be ankščiau paminėtų griežtumų, per 400 metų buvo išlaikytas Lietuvos reformatų per Synodus ir dvasininkus. Įdomu, kad karalius Zigmantas Augustas buvdamas Vilniuje kai kada norėdavo nuvykti pas kunigaikščius Rodvilus ir reformatų pamaldas, tačiau katalikų vyskupas pastodavo jam kelia, sulaukydavo arklius ir pasukdavo juos į kitą kelią, sakydamas: „Jūsų Didenybe, šviesusis Karaliau, Jūsų pirmtakūnai ir pamaldas visuomet važiuodavo šituo keliu...“

Dr. J. Mikelenas

I*I*I*I*I*I*I*I*I*I*I*I*I*I*I*I

VLADIMIRO SOLOVJOVO NUOMONĖ APIE VIENUOLYNUS

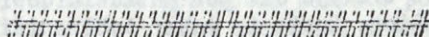
Kan. V. Zakarauskas savo įdomiame straipsnyje „Jei Kristus ateitų“ „LAISKUOSE LIETUVIAMS“ rašo ir apie didįjį rusų mintytoją Vladimira Solovjevą. Ši didžioji rusų tautos asmenybė mirė 1900 metais. Žemiau duodame kan. V. Zakarausko straipsnio ištrauka apie Solovjevą ir vienuolynus.

„Kartą jis (Solovjevas) atvyko į Graikiją ir aplankė Atos kalną. Čia jis apsilankė ir senose ortodoksinės krikščionybės vienuolynuose. Gražūs tie vienuolynai. Ilgai gerėjosi Solovjevas tomis romantiškomis vienuolių pilimis, kurios nepaprastai žaviai atsispindėjo mėlyname Egejos jūros paviršiuje. Valandų valandas jis išbuvo begaliniai ilgose švenčių pamaldose. Uoliai rausosi po vienuolynų bibliotekas, nuodugniai tyrinėjo senus kodeksus. Atydžiai stebėjo vienuolius, kurie teli nuo žmonių, toli nuo didmiesčių triukamo moldėsi, studijavo, dirbo. Visa tai išgyveno vienuolyno tyloje ir jis pats. Susimąstęs klausė pats save, ar iš tikrųjų ši gyvenimo forma būtų tikroji Kristaus ir pasauli atnešta krikščionybė.“

„Man braunasi galvon keista mintis,“ - sako jis, - „ar tai nobus čia toji krikščionybė, kuri yra pabėgusi iš pasaulio, palikdama jam pačiam spręsti įvairias gyvenimo problemas. Ar nobus čia pasislėpusi dezertyrų krikščionybė? Ar tik nobus šio vienuoliniai tie krikščionybės dezertyrai? Argi krikščionybė daugiau nebeegzistuoja anapus vienuolynų sienų? Ar jos nėra anuose pilkuose kaimuose, įmonėse, fabrikuose? Ar jos nėra ten, kur žmogus grumiasi su didžiausiomis sunkenybėmis, gindamas savo ir pačios krikščionybės egzistenciją? Argi Kristus būtų atėjęs į pasaulį tik šioms vienuoliams? Argi šių vienuolynų gyvenimo forma turėtų formuoti fabriko ir lauko darbininko gyvenimą? Argi Kristus paliko pasaulyje gyvenančius krikščionis?“

„To didžiojo mintytojo kietas žodis šioms vienuoliams gal ir nėra pilnai teisus.“

„Vis dėlto Solovjevas pasakė ir daug tiesos! Krikščionybė nėra tik vienuoliams ir atsiskyrėliams skirta religija,“ - komentuoja kan. V. Zakarauskas.

Eikite ir mokykite visas tautas, mokydami laikyti visa, ką esu jums įsakęs.

Jezus Kristus.

ŠIS TAS APIE MUZIKINĘ AMERIKĄ

Rašo: kompozitorius Vladas Jakubenas

Pradėkime nuo fantazijos. Daleiskime, kad pokariniaisiais laikais kažkur Vokietijoje gyveno ir veikė lietuvių tremtinių menininkų trupė. Tuo laiku Vokietija buvo nuskurusi: ne tik maisto truko, bet ir knygų ar gaidų gauti nebuvo galima. Sakykime, kad trupės dainininkams repertuarui papildyti prireikė gaidų; negaudami jų Vokietijoje, jie kreipėsi į giminės Čikagoje, Marquette Parke, Roselande ar Bridgeporte, prašydami nupirkti ir atsiųsti kai kurias J. Brahms'o, Hug'o Wolfo ar kitų vokiečių klasikų dainas ar kai kurias operų arijas. Amerikietis giminė nuėjo į artimiausią muzikos krautuvę ir sužinojo, kad ten esama tik „Popular Stuff“, o prašomų kūrinių jie neturi ir net negirdėję, kad tokie egzistuotų. Išivaizduokime, kad pardavėjas buvo ne pora daug sąžiningas ir apsišvietęs ir nepaminejo pirkėjui, kad tokių gaidų galima gauti tik „Downtown“. Gal pardavėjas ir pasakė, bet gimine pagalvojo: kam važiuoti taip toli, visviena tų kažkokių keistų Europos gaidų negausi...

Rezultatas: Vokietijos tremtinių tarpe plūdiasi „tiksliai“ informacija iš „pirmųjų“ žaltinių, kad Amerika esanti nemuzikali šalis, kad net Čikagos muzikos krautuvėse nežino, kas tai yra Brahmsas ar Puccini ...

Šis įvykis yra išivaizduotas; kiek man žinoma, tokio įvykio nėra buvę. Tačiau jis galėtų įvykti. Nes tikrai, Čikagoje klasikinės muzikos krautuvės yra iš viso maždaug keturios ir jos visos yra koncentruotos aplink Wabash ir Jackson Ave. kampa. Miesto pakraščiuose nusipirkti kad ir pvz. Beethovono sonatas fortepijonui tikrai būtų ne lengva. Bet niekas ten ir neperka; tie, kurie interesuojasi, žino, kaip ir kur reikia nuvažiuoti. O užtat pas Lyon and Healy, Carl Fischer ir kit. gali gauti ką tik nori - tiek gaidų, tiek ir plokštelių.

Eikime toliau. Kiekvienas „padorus“ tremtinys žino, kad Amerikos radijas duoda tik reklamas, sporto rungtynių transliacijas ir džazo muziką. Tuo tarpu mažai kas žino, kad esama specialios „FM“ (Frequency Modulation) bangų sistemos, per kurias keletas stočių kuomet visą dieną transliuoja klasikinės muzikos plokštules. Kas nori, gali išsirašyti tų stočių programų knygučių, kartais nemokamai, kartais už porą dolerių metams ir turėti kiekviena laisvalaikio valandą įdomų koncertą pagal pasirinkimą, dažnai net su plačiais paaiškinimais apie autorių ir jo kūrinių. Man pačiam toko painformuoti daugelį tremtinių muzikos mėgėjų, kad pirkimų radijo aparatą su „FM“. Iš senosios kartos išsiviečių dažniausiai apie „FM“ nieko nesužinosi, nos kam norūpi rimta muzika, tas perka „Standard be trumpųjų bangų“ aparatą, o ne „Standard ir FM“.

Tročias pavyzdys. Neseniai sutikau vieną buv. vienos aukštos mokyklos Lietuvoje dėstytoją, žmogų apsišvietusį, su plačiais interesais, kuris šiuo metu užsidirba sau pragyvenimą nors ir ne savo specialybėje, bet ir ne fabrike. Paaiškėjo, kad jis jau antrus metus šioje „kontrėje“ baigdamas nieko nežinojo, kad Čikagoje yra pastovus pirmos rūšies simfoninis orkestras, kad didžiulėje koncertų salėje „Orchestra Hall“ kasdien vyksta pirmacilių menininkų koncertai. Jis tvirtai žinojo tik....kad Čikagoje nėra operos ir kad Amerikoje nosama jokios rimtos muzikos. Jis pats koncertais rimtai domėjosi tiek Lietuvoje, tiek ir Vokietijoje.

Iš šių pavyzdžių aiškėja, kaip pavojinga yra „iš poties“ spręsti apie JAV kultūrinį ir moninį gyvenimą, ypač remiantis artimesnės aplinkos išpūdžiais. Muzikos srityje JAV per paskutiniuosius 30 - 40 metų pergyveno nepaprastą pakilimą, kuris ir dabar tebėra išibogėjimo stadijoje. Amerikos muzikos gyvenimas jau dabar yra turtingas, aukšto ir rimto lygio; jis vyksta sunkiomis ir kietomis sąlygomis, be valstybės paramos.

Idomu, kad ypač didelis susidomėjimas yra dainavimo menu. Gerų dainininkų yra aibės; jie pasižymi ne tik gražiais (nors ne visuomet dideliais) balsais, bet ir aukšta vokale bei muzikine kultūra. Galimumų dainininkams yra mažai, o kokurencija didelė; norint turėti bent vilčių, reikia didelio pasirusimo; ne tik tobulos technikos, bet ir visokeriopo repertuaro pažinimo - operinio, klasikinio ir lengvo. Klasikinį ir operinį repertuarą reikia mokėti tiek anglų, tiek ir originalo kalba. Dainininkų, pragyvenančių vien iš dainavimo, yra nedaug, tačiau gerai gyvenančių iš dainavimo dėstyto - yra daug. Aibės vyrų ir moterų, daugiausiai jaunimo - kartu dirba, pešydami pragyvenimą, kartu gi mokosi dainavimo, leisdami tam nemažai pinigų. Panašiai yra ir kitose srityse. Yra daug puikių instrumentalistų, o dar daugiau tokių, kurie nori tokiais būti. Yra ištisa grupė kompozitorių, kurie, ypač vokalėje srityje, yra populiarius ir dažnai pildomi. Svarbi pastata: tai yra r i m t ų naujoviškų dainų kompozitoriai, kurių nereikia maišyti su lengvo žanro muzikos rašytojais.

Kiekviena mieste yra muzikos mokyklų. Mokslas jose brangiai kainuoja, ypač norint gauti diplomą. Gerose mokyklose, kurių diplomus duoda daug galimumų tolynoms gauti - reikalavimai nemaži. Yra be galo daug smulkių privačių studijų.

Simfoninė muzika yra ypač mėgiama. Didieji miestai turi aukšto lygio simfoninius orkestrus; simfoniniai koncertai turi labai daug lankytojų. Mažesniuose miestuose yra visai neblogi kartkartėmis susirenkantieji simfoniniai orkestrai. Čikagoje, be puikaus „Čikagos Simfoninio Orkestro“, perą kartų per metus koncertuoja pvz. „Chicago Businessmen Orchestra“ - pilnas simfoninis orkestras iš mōgōjų biznierių ir tarnautojų, kurie dalyvauja nemokamai, pasisamdydami tik gerą dirigentą ir solistą koncertui. Panašių orkestrų šioje šalyje yra labai daug.

Lietuvoje būdavo didesnis įvykis, kai mūsų mōgōjų chorai įstengdavo pastatyti lengvosios oratorijas, kaip pvz. T. Dubois „7 Kristaus Žodžiai“. O ypač didelis buvo žygis, kai N. Martinonio pastangomis Šaulių Sąjungos choras, vieton kariškų dainų ir maršų, kurių reikalavo Šaulių Sąjungos vadovybė, pastatė Haendelio „Mesiją“.

J. A. Valstybėse „Mesijas“ yra vienas iš populiariausių kūrinių, kuris kasmet per Kalėdas statomas tūkstančius kartų po visą Uniją tiek protestantų bažnyčiose, tiek ir koncertų salėse. Ji stato arba „Choral Clubs“ ar „Choral Societies“ - mōgōjų chorų draugijos, arba tiesiog net „koledžai“ ar „highshooles“. Čikagoje bent du „klubai“: „Apollo“ ir „Švediškas“ - tikrumoje abu švediškų amerikonų vadovaujami - stato kasmet „Mesiją“ Orchestra Hall, pasisamdydami Čikagos simf. orkestrą, pirmacilius solistus dainininkus ir surinkdami pilną salą publikos. „Apollo“ klubas šiomis dienomis pastatė antrą, naujovišką oratoriją „Orchestra Hall'ėje“.

Tiesa, Čikagoje nėra pastovios operos. Ji gyvavo iki depresijos ir po to nebeatgijo. Čikagos miestas esąs nepalankus operai ar rimtam teatrui: por daug čia esą... naujų ateivių ir spalvotųjų, o „senoji amerikonių gardija“, kuri palaikė tiek operą, tiek teatrą iš Čikagos išsikėlė. Tokia bent esanti vietinė versija dėl operos. Užtad dvi pastovios operos veikia New Yorke; viena iš jų „City Opera“ yra miesto šelpiama. Šiaip, operos gyvavimas yra sunkus: valdžia tam reikalui pinigų duoti negali, nes „taxpayeriai“ užsigautų ir jų daugiau valdžion nebeišrinktų. T a č i a u: New Yorke, S. Francisko, Los Angeles (o gal ir kur nors kitur) jau gyvena pastoviai miesto šelpiamos operos. Tokia yra dabartinė buklė; muzikos gyvenimui sparčiai besiplėtojant už 10-20 metų čia daug kas gali pasikoist.

Šalia „didžiųjų“, labai negausių operų, kiekviena mieste veikia „mažos“ operos studijos, kurios per metus pastato porą operų; dainininkai, išskyrus vieną kitą išžymenybę - nėra apmokami, o dainuoja tik dėl reklamos. Tokio pastatymai gali būti kartais ir labai aukšto lygio. Muzikos

žurnalai mirgėte mirga pranešimais iš įvairių miestų apie vienos ar poros operų pastatymus. Kaip matome, nors operos klausimas kiek menkliau stovi, bet susidomėjimo esama nemažo ir visur šioje srityje šis tas daroma. Įdomu, kad operos „Coach'o"- repertuaro žinovo ir dainininkų trenerio -amatas yra vienas iš pelningiausių muzikams. Konservatorių „Opera workshops"(operinės studijos) irgi visuomet turi daug klausytojų. Tokios studijos irgi pastato per metus ar ištisą vieną operą, ar kelių atskirų operos veiksmų.

Didesniam operos išpopuliarinimui plačiose masėse kol kas trukdo faktas, kad tvirtai tebesilaiko mada jas dainuoti originalo kalba. Anglijoje tik visai neseniai nuo to atsisakyta ir pereinama prie anglų kalbos.

Kam gi dalykas? Kodėl atvykus į „šia šali" viso to muzikos gyvenimo kažkaip nematyti? Kur praeina riba tarp tų amerikonių, kurie domisi tik džazo muzika, bokso rungtynėmis bei televizijos programomis, ir tarp tų, kurie po darbo vakarais ruošia Hugo Wolfo ar Debussy dainų ređitalius arba eina į choro repeticijas mokytis Haendelio oratorijos ar J.S. Bacho kantatos? Atsakymas trumpas: aš nežinau!

Dirbant „Downtown" studijose kad ir kukliose akompaniatoriaus pareigose, matai vieną „Amerikos" pusę. Dirbant „stokjarduose" tarp negrų bei lonkiškų, vokiškų, lietuviškų ir airiškų išelvių, sutinki visai kitą „Ameriką". Kuri yra tikrosne? Atrodo, kad abi yra tikros. Tik ta „kultūringąja" Amerika čia sunkiau surasti, negu Europoje. Senajame kontinente gyvenimo santvarka yra reljefiškesnė, labiau susigulėjusi. Net ir išoriniai - miesto centre, plačioje aikštelėje ten dažniausiai stovi gražūs operos rūmai, ten pat netoli irgi išpūdingose patalpose būna Valstybės ar Miesto konservatorija. Ten dainininkas ar konservatorijos profesorius uždirba daugiau už darbininką, o užtat tas darbininkas tikrai vakarais ne dainuoja Debussy ar Schumanno. Čia Amerikoje viskas gali būti atvirkščiai: specialistas darbininkas uždirbs ar tiek pat, ar net daugiau už profesinį dainininką ir profesorių, o šalia savo tiesioginio darbo fabrike, nenustebkite, jei to darbininko „hobby" bus - dainuoti operos pastatymuose....

Tai gi - atsargiai su sprendimais. Mums, naujiesiems ateiviams yra kartais juokinga, kai „seni" amerikoni autoritetingu balsu pareiškia keistas nuomones apie Europą ar Lietuvą. Bet ir mes „grinoričiai" nenusikalskime tuo pačiu; JAV-ių gyvenimas yra gan margas ir jam suprasti reikia ilgiau čia pagyventi bei, kas svarbiausia - paieškoti tokios aplinkos ir tokio dvasinio peno, kuris Tau yra artimas.

- *** Gyvenimas turi tiek grožio, kiek mes jame jo pajaučiame.
- Abelmanas.
- *** Reikia daug mokintis, kad suprastumei, kaip mažai žinai.
- Montaigne.
- *** Niekad nepraleisk progos pamatyti ką nors gražaus. Grožis yra Dievo rankraštis, Dievo šventovė, stovinti prie kelio. Sveikink groži kiekvieną miegamą voide, žydrą dangų, kiekvieną gėlėlę.
- Ch.Kingsley.
- *** Džiaugsmas yra jausmas, kuris mus daro geriasniais. Kiek tu kitiems pavagi džiaugsmo, tiek padarai nuodėmių.
- H. Stein.
- *** Felix, qui nihil debet.
- *** Jei širdis turėtų šimtą vartų, kaip Tóbai, tad leisk džiaugsmui įeiti per visus.
- K. Weber.

STEBUKLINGIEJI VAISTAI REUMATUI GYDYTI

Dr. Alvina O. Sabanas

1950 metų medicinos Nobelio premija paskirta grupei gydytojų Amerikoje, ir tas išgarsino kortizono vaistų vardą, tiek, kad šiandien gal kiekvienas iš mūsų yra apie jį girdėjęs arba vienas kitas net bandęs.

Lygiagrečiai su kortizonu surastas ir kitas vaistas, kurs irgi pritaikomas įvairių ligų gydymui, jo vardas; ACTH (sutrumpintas pavadinimas iš adrenocorticotropinis hormonas).

Abu vaistai; ACTH ir kortizonas nėra tas pats. ACTH yra pagamintas, cheminė formulė nustatyta ir dabar jau sintetiniai gaminamas iš smegenų priedelio liaukos (pituitarinė liauka, reguliuojanti žmogaus augimą). Šis vaistas, išvirkštą į žmogų, skatina jo antinksinės liaukos veikimą ir tuo būdu sukelia didesnę kortizono pasigaminimą pačiame žmogaus organizme.

Kortizonas gi yra pagamintas iš pačios antinksinės liaukos syvu, nustatyta jo cheminė formulė ir jau sintetiniai gaminamas; nuo praeito rudens kaip ir ACTH, plačiai naudojamas Amerikoje gydymo tikslams.

Abiejų šių minėtų vaistų veikimo rezultatas yra labai panašus, ir todėl jų taikymas įvairioms ligoms gydyti irgi eina lygiagrečiai. Skirtumas tik vienas: ACTH, kurs duodamas injekcijomis, veikimas yra trumpas, o kortizonas duodamas injekcijomis ir tablečių formoje, jo veikimas yra ilgesnis.

Dr. Honch, Nobelio premijos laureatas, Mayo klinikoje pritaikė kortizono vartojimą aštrioms sanarių reumatui gydyti. Luoši, sukrypę invalidai tiesiog dramatiškai to vaisto veikiami per keliolika dienų pagerėja tiek, kad patys atsikelia, vaikšto, valgo kaip sveikieji.

Šio straipsnelio autorai teko pačiai stebėti dr. Honch daromus stebuklus su kortizonu ir matyti pasveikusius, darbingus žmones, kurie per 7 - 10 metų yra buvę prie lovos „pririšti“ invalidai.

Viena tik bėda: kai tik kortizono davimas ligoniui nutraukiamas, iš lėto grįžta visi buvę ligos pažymiai ir ligonis vėl pablogėja. Lygiai tas pats atsitinka su ligoniu, kai ACTH nutraukiamas duoti.

Šie abu vaistai labai gerai veikia aštrų ir neišsienėjusį sanarių reumatą, tačiau kartais labai mažai tepagerina chronišką ligonio būklę.

Per paskutinį pusmetį šių stebuklingųjų vaistų pritaikymas labai smarkiai padidėjo. Pasirodo, kad kortizonas ir ACTH veikia bei sustabdo kai kurias leukemijos rūšis (kraujo liga panaši į vėžį), stabdo kai kurių piktybinių navikų (auglių) augimą ir plitimą organizme, padeda prie labai didelių kūno nudegimų, aštraus alkoholizmo, kai kurių psichinių ligų, inkstų chroniško uždegimo, širdies ligų, įvairių akių uždegimų, bronchialinės astmos, įvairių odos ligų, iš kurių pemphigus ir lupus erythematosus net yra mirtingos. Paskutiniu laiku šie vaistai vartojami preoperatyviam chroniškų nusilpusių ligonių paruošimui, po operacijų kūnų jėgų pakolinai ir t. t. Visoje Amerikoje dabar tebevyksta šių vaistų įvairioms ligoms taikymas, bet iki šiol vienas dalykas yra aiškus: nors jie ir sulaiko leukemijos, lymphosarkomų ar vėžio plitimą, pagerina ligonio savijautą, bet pačios vėžio ligos nesulaiko. Tai gi, dar vėžio problema tebėra neišspręsta. Antra: ACTH ir kortizonas yra gana brangūs vaistai. Ilgą laiką, kol jų gamyba buvo sudėtinga ekstrakcija iš gyvulių liaukų - jie buvo nepaprastai brangūs. Vėliau, kai prasidėjo sintetinė gamyba - jie atpigę, vis dėl to, palaidus juos apyvartai laisvam naudojimui, jie kainavo apie 200 dol. vienas gramas. Dabar jau jie atpigę iki 40 dol. už gramą, tačiau dar ligonių draudimo draugijos už juos nemoka ir ligoniui tenka viską savais pinigais pirk-

ti. Trečia: šie stobuklingieji vaistai yra labai galingi ir kartais savo veikimu pakenkia ligoniui tiek, kad jų veikimas turi būti sustabdytas. Jų negalima vartoti žmonoms, turintiems aukštą kraujo spaudimą, skrandžio opas, tuberkuliozę, diabetą (cukriną ligą) ir kai kurias rotesnos ligas. ACTH ir kortizono pritaikymas yra ribotas; ligonis, imęs šiuos vaistus, turi būti gydytojo dažnai tikrinamas, kad pats vaistas sergančiam nepakenktų.

Nors ACTH ir kortizonas turi ir neigiamų savybių, jų veikimą galima vadinti stobuklingu invalidumą sukeliančiu ligons. Jų suradimas ir pritaikymas yra didelis medicinos ir chemijos mokslų laimėjimas, prisidedęs prie žmonijos kančių palengvinimo.

ŠUO VETERINARIJOS PRIEŽIŪROJE

Pranas Jaras

Michigan City

Goriausias žmogus draugas, laikui bėgant, gali tapti priešu. Net vaikai, kuriuos tėvai taip mylėdami užaugina, dažnai tampa nedėkingais. Vienintelis žmogaus draugas, kuris tavęs niekuomet nepaliks, neišduos - yra šuo. Jis stovės šalia tavęs, nors tu sirgtum ar negalutum. Jis gulės ant šaltos žemės ar sniego, nors ir pūga siaustų, kad tik galėtų būti arčiau savo šeimininko. Jis tavo žaidžas laižys, parkritus kovos lauke, jis tave miegantį saugos. Ir jeigu tave visi draugai užmirš, tavo šuo pasiliks prie tavęs, nors tu jam ir neturėtumei mėsos gabalėlio.

Kiaždaug kiekviena penkta amerikiečių šeima laiko ir auginą šunis. Kiekviename Amerikos mieste yra tiek pat šunims ligoninių, kiek ir žmonių, jei ne daugiau. Šeimose šunes laikomi ir prižiūrimi, lyg šeimos vaikai. Gal būt ne vienas „dipukas“ norėtų būti turtingo amerikono šunų, kuriam viskas galima, viskas loidžiama ir kuris maitinasi prie to paties šeimos stalo. Čia net fabrikai specialiai gamina šunims konservuose maistą, reklamuodami jį didžiausiais plakatais. Dažnai ruošiamos didžiulės šunų parodos, renkami „karaliai“, duodami prizai. Kiek daug ašarų išliejama, kai šeimos šuo stimpa; juos laidoja mažuose karstuose, statomi paminklai, sodinamos gėlės. Kartais žmonos net skiriasi nuo savo vyrų, viena kita jautresnė moteris, praradusi šunį, net psichiatrinėje ligoninėje atsiranda dėl nervų sutrikimo. O jei šuo atsiduria ligoninėje, tai jo šeimininkai telefonu skambina kas dieną, keletą kartų, vis teiraudamiesi apie šuns sveikatą, aišku, su porgyvenimu ir susijaudinimu.

Kai mes klausomės pasakojimų apie Indijos žmonių meilę ir pagarbą karvėms, mes švelniai sarkastiškai šypsomės. Įdomu, kaip Indijos žmonės klausytų pasakojimų apie mūsų bičiulybę su šunimis...

Gal kas ir netikės, kad čia Amerikoje šuo susilaukia tokio didelio dėmesio ir meilės (ypatingai turtingose ir bevaikėse šeimose), tačiau aukščiau minėti dalykai labai dažnai pastebimi, atliekant veterinarinį gydymo darbą.

Čia norėčiau suteikti keletą praktiškų patarimų - kokia priežiūra yra reikalinga, išigijus jauną mažą šunelį, kuri norima užauginti, kad šeimos vaikučiai turėtų su kuo pažaisiti ir pasidžiaugti.

Kiekvienas mažas šunytis, kaip taisyklė, turi kirminų (round worms). Kai jis sulaukia 4 savaičių amžiaus, galima pradėti iškirminti. Goriausiai patartina nuvežti jį pas vietos veterinarinės gydytoją, kuris tą darbą geriau atliks, negu jūs tai bandydami padaryti namuose, vaistinėje nusipirkę vaistų (Sergeant's Puppy Capsules). Po kelių savaičių pa-

tartina išskirminimą pakartoti, nes maži šunyčiai labai dažnai vėl apsi-
kročia. Devynių savaičių šunelis gali būti paskiopintas laikinai prieš
šunų marą (Distemper). Tas laikinas paskiopijimas (baby shot), apsaugos
jį nuo maro tik kokioms trimis savaitėms. 12 savaičių amžiaus šunelis ga-
li būti skiepijamas jau pastoviai prieš marą, tuomet jis taps „imūnus“
visam amžiui. Šunų maras yra viena pavojingiausių ligų šunų giminėje,
maždaug 50% visų susirgusių šunų stimpa. Ši liga pirmiausia pasireiškia
seroziniu ištokojimu iš akių, kuris po kurio laiko tampa pūliais, kas
susirenka akių kampuose. Tada šunės dažnai čiaudo, kūno temperatūra
aukšta, viduriuoja, nustoja apetitą. Kai ši liga išsienėja, šunes puola
į konvulsijas arba jų atskiros kūno raumenų grupės trukčioja. Šiems
reiškiniams pasirodžius (Encephalitis) prognozė yra labai bloga.

Antras labai svarbus dalykas - skiepijimas prieš šunų pasiutimą
(Rabies). Tas atliekama, kai šuo sulaukia 5 - 7 mėnesių amžiaus. Skiepi-
jimas turi būti pakartotas kiekvienais metais, nes imunitetas gaunamas
tik vienu metų laikotarpiui. Pasiutimą šunes gauna nuo kitų pasiutusių
šunų, žiurkių, kiškių, triušiu, polių ir t.t., kurie įkanda sveiką šunį
arba tik seilemis aptaško. Pasiutimu sergantį šunį nebeimanoma išgydyti
ir jis paprastai stimpa per 10 - 14 dienų. Svarbiausias pasiutimo reišk-
kinys yra paralyžius apatinio žando, seilių tekėjimas ir negalėjimas nu-
ryti maisto ar vandens. Tokio šuns nepatartina liosti, ypačingai turint
mažų odos žaizdų ar idrėskimų. Skiepijanti šunį prieš pasiutimą, apsau-
gote patį šunį, savo ir savo vaikus bei visus kaimynus.

Maži šunyčiai iki 8 - 12 mėnesių amžiaus turi būti šeriami 4 kart
į dieną: du kartus pienu ir du kartus šunu maistu. Tas maistas (Dog food)
yra įvairiausių rūšių, tačiau neturi užtenkamai riebalų. Todėl patartina
papildomai pridėti arbatinį ar valgomą šaukštą riebalų - taukų, sviesto.
Labai svarbu, kad maži auga šunyčiai gautų apie 2-3 lašus vitamino, kas
skatina geresnį kaulų augimą, formų išsivystymą ir odos bei plaukų elas-
tiškumą.

Jeigu kas turi laimės auginti kalytę ir nenori būti trukdomas kai-
myno šunų „kavaliere", kurie dažnai laukia pasirodanti „damos", pa-
tariama apie 6 - 7 amžiaus mėnesį padaryti gimdos ir ovarijų amputaci-
ją. Po šios operacijos jūs šuo bus dar daugiau prisirišęs prie namų ir
jūsų. Paprastai, kalytės „poruojasi" du kart metuose. Tas „aistros" pe-
ricdas pasireiškia apie 8 - 10 amžiaus mėnesį. Todėl minėta operacija
(Hysterectomy) patartina daryti prieš tą sezoną, nes gydytojui tuo me-
tu mažesne rizika bei gijimas daug greitesnis.

Jeigu mėgstate Boxer, Great Dane, Doberman ar Bostonterrier rasių
šunis, tai jiems būtina padaryti ausų apkarpymą. Ši operacija daroma
apie 3 - 4 amžiaus mėnesį.

1 metų šuo gali būti šeriamas viena arba du kartus per dieną, at-
sižvelgiant į šuns kondiciją. Po metų šuo, paprastai, nebeauga, tik ple-
čiasi į šonus, stambėja. Tuo metu patartina kas 4-6 mėnesiai patikrinti,
ar šuo vėl neturi kirminų, nes šuns prigimtis yra visur kišti nosį ir
ėsti. Patariama kas 2-3 savaites šunis išmaudyti su skystu muilu ir ge-
rai išdžiovinti, nes priešingu atveju šunes dažnai „pagauna šaltį". Po
išnaudyto patartina šuns odą išbarstyti parazitų užmušančiais milte-
liais (DDT); taip pat kas trys mėnesiai apkarpyti šuns nagus, nes per
ilgi nagai dažnai būna šlubavimo ir skausmo priežastimi.

Amerikos mažųjų gyvulių ligoninės yra daugumoje moderniškai įreng-
tos: turi beveik tuos pačius įrenginius, kaip žmonių ligoninės. Čia šu-
nims daromos kraujo transfuzijos, šlapimo-kraujo tyrimai, Roentgen'o
nuotraukos, vartojami tie patys garsieji vaistai: Penicilinas, Strepto-
mycinas, Aureomycinas, Chloromycetinas, Cortizonas, Kutron ir kiti. Daromi

Caesario piūviai, įvairios kaulų, inkstų, pusles, vezio ir kitos operacijos bei amputacijos. Dodamos net dantų plokštelės ir daromos ausų sekcijos. Greitai šunims bus išrasti ir akiiniai. Taip pat šia šunės apkerpami visokiomis mačomis ir daroma monikiuras.

Šunų ligoninėse dirba veterinarijos gydytojai uždirba daug daugiau, negu didžiųjų gyvulių praktikoje dirbantieji veterinarai. Bet tiek vienu, tiek ir kitu, manau, didžiausias tikslas yra doleris, už kurį piaunama kur reikia ir nereikia, duodamas butelis vaistų ar svaras tablečių ir gražiai šuns savininkui pasakoma: "I think after all that medicin the dog must get well, Good bye and good luck !"

R E X

Jo vardas - Rex, bet jis - tiktai šuva;
Šalta jo nosis, meilios rusvos akys
Ir nuostabiai gili jo žvilgsnio sietuva,
Poetiškai pasakius ...

Aš myliu jį, myliu jo šaltą nosį,
Kai glaudžias jis prie mano rankų.
Jis žvalgos neremiai, kai naktimis aš kcsu
Ir jo užuojautos man visiškai pakanka.

Šiandieną vargšas toks liūdnas atrodo;
Argi galėjau jį džiova apkrėsti ?
Rex, mielas, bėk žaisti į sodą,
O gal tu nori ėti ?

Ar tu atsimeni, kai kartą gaudėm anti ?
Leukinę anti... Na, kai piovėm šieną ---
Tada miškely grojo muzikantai,
O ašbuvau no vienas ...

Ar tu atsimeni, kai ją namo lydėjom ?
Kai verkė ji... Et, atsimint neverta !
Tai kas, kad ji kitam pasižadėjo, -
Gyvename juk kartą ...

Gyvenom, Rex, kartu ir mirsime kartu.
Gal būt, kartu, jei leis, į dangų eisim;
Aš - vis dėl to žmogus, tu - kažkodėl šuva,
Na, niekis ... Mes vardus sukeisim !

*** J A U N I M O S K Y R I U S ***

Kol jaunas, o broli,
sėk pasėlio grūdą
ir dirvos neapleisk.
V.Kudirka

STOP, JAUNIME!

Manau, man atleisite, kad aš Jus, brangus jaunime, minutėlei čia sulaukau. O sulaukau todėl, kad yra rimtas reikalas. Ir judėjimo paruošimui tai daro, kada yra rimtas ir tikras reikalas.

Žinau, kad Jūs skubate ir turite labai ir labai mažai laiko. Beskubant taip jau dažnai būna, kad praleidi daug nepastebėtų dalykų. Tik vėliau, kada nors ramiai eidamas, tą visą pastebi. Ir labai dažnai tenka dėl to gailėtis, bet ...

Užklausus Jus kodėl taip skubate, daugelis atsakotė: toks jau gyvenimas, reikia skubėti, vėliau nebus kada. Išėitų, lyg vėliau gyvenimo tempo sumažėja, sulėtėja. Gal ir taip, gal ir ne.

Dabar noriu Jus paklausti: o kur gi Jus taip skubate? Norėtusi manyti, kad į gyvenimą. Į tą begaliniai judančią areną, kur viskas eina galvotrukčiais. Dažniausiai Jūsų skubėjimo tikslas - toli spinksą gyvenimo blizgūčiai: pramogos, šokiai ir tam panašūs dalykai. Ar panašiai nedaro ir poteliškės prie spinksinės žvakės? Manau, tam neprieštarausite. Žinau, kad Jūs puikiai suprantate, jog ne visą laiką į minėtus tikslus skubėsite, ne visą laiką jie Jus žavės ir tai nebus Jūsų gyvenimo tikslas.

Grižkim prie mūsų tautos tauraus vyro, dr. V. Kudirkos žodžiu: „Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio grūdą ir dirvos neapleisk...“ Jis liopia sėti, rūpintis dirva ir jos neapleisti. Gyvenimas juk ir yra ta dirva, kuri juos mes tarpstam mums skirtą laiką. Daugiau ar mažiau Jūs žinote, kad nuo dirvos tinkamo paruošimo, laiku išsėjimo, priklauso ir derlius našumas. Tam, mielas jaunime, neužtoks vien gerų norų ir kilnių užsimojimų. Manau, man pritarsite, kad reikia ir supratimo, žinių, patyrimo. Sutiksime su tuo, kad visa tai nocteina vienu metu, tas pareikalauja laiko. Iš patyrimo žinau, buvau ir aš jaunas kaip ir Jūs, kaip kvailai pasijunti išėjęs į gyvenimo dirvą sėti to pasėlio grūdą, kai nežinai nuo ko pradėti. Ne visuomet yra, arbu pasitaiko, ko pasiklausti. Be to, ne visuomet tai yra patogų, ir ne visuomet tai leidžia mūsų ambicija. Na, ir sėji... Neroikia ilgai laukti, kada tenka dėl šio darbo pačiam raudonuoti, teisintis, atsiprašinėti. Tik dabar labai dažnai kandi sau į pirštą, prikaištauji sau, kodėl to anksčiau nepatyrėi ar nepasiteiravai.

Kur gi visa tai galima būtų jau iš anksto gauti, patirti, pasiruošti? O gi pačiame gyvenime! Vyresniųjų aplinkumoje, kuriuos Jūs labai dažnai ignoruojate, primosdami jiems, kad jie nenori Jūsų suprasti. Buvokit jų sueigose, stebėkit jų darbą.

Žmogus toks jau yra, kad dažnai nėra savimi patenkintas. Tas yra labai gerai, pasakysiu, nes reikia visuomet su savimi būti konflikto. Žvelgdami į savo nuotą praicityjo gyvenimo kelią, mes dažnai nesame patenkinti. Taip jau buvo, taip yra ir taip turėtų būti. Diena iš dienos koreguokime save, savo veiksmus, savo pažiūras. Pabandykite ir Jūs žvilgtelėti į savo nuotą kelią. Ar nerandate jame tuščių spragų, ar neiškyla klausimas, kad štai po kelerių metų stosiu ant savo kojų gyvenimo dirvon. Ar nepajusite, kad truksta daugelio dalykų: paruoštų grūdų, žinių ir patyrimo. Tačiau dar nėra vėlu sukristi. Eikime į gyvenimą ir jame ruoškimės.

Eikimo ir dalyvavimo kartu su vyresniaisiais savo prietoliais visoso gyvenimo srityse ir čia brandinkimo sėklą. Turėdami gerų norų visuomet sugebėsite rasti tam laiko.

Jau dabar būtų pravartu žinoti, kad tolimesnis Jūsų gyvenimas daug priklausys nuo to, koki jam pagrindą padėsite. Iš visų praetų metų darydami apžvalgą, visi sutinka ir randa, kad tvirtiausias ir pastoviausias gyvenimui pamatas yra tvirtas ir sąmoningas tikėjimas. Krikščionybėje mes randame tobuliausią žmogaus gyvenimo kelią. Tik čia ugdomi žmoniškiausi mūsų polinkimai, duodama pilniausia gyvenimo prasmė. Iki šiol dar ne joks sąjūdis neįstengė patiekti žmonijai kilnesnio mokslo, kaip krikščionybė.

Pasistenk, jaunime, giliau išvolgti į Kristaus mokslą, pastudijuok jį, čia rasi viską, kas reikalinga tobulam žmogaus gyvenimui. Iš čia imk grūdus ir bork į gyvenimo dirvą. Tą daryk dabar, neatidėliok. Po metų, po kitų užguls tavo kiti gyvenimo rūpesčiai. Turėsi dar mažiau laiko?

Įdomiausia, mielas jaunime, kad tu šiandien randiesi ne namie, ne savo gimtajam krašte. Tavo ir tavo tėvus išaugino gimtoji žemė, tavyje toka lietuvių kraujas, tavyje reiškiasi Tautos dvasios žiburėliai. Nolicisk jiems priblėsti, daryk viską, kad tų žiburėlių šviesa būtų matoma ir kitoms. Žinok, kad tavyje glūdi didysis Tautos pranašas, šiandien Tavimi pasitiki Tavo tauta, Tau patiki jos ateitį. Kaip savo parodysi svetimųjų tarpe, taip atestuosi visus savo brolius ir seses lietuvius.

Mielas evangelikų jaunime, Tu esi taip pat ir mūsų Bažnyčios ateitis. Žinau, kad Tu supranti, jog Bažnyčia yra ne tie mūro pastatai, kuriuose laikomos pamaldos, bet kad gyvoji Bažnyčia esame mes visi. mūsų Bažnyčioje mes susirenkame pasimolsti, susikaupti, tylumoje porivolgti savo voiksams, duoti sąžinės atskaitą, pasiklausyti pamokslų, sustiprėti dvasioje. Pasistenk gerai pažinti mūsų Bažnyčios patriarchus, senus kovotojus už gyvąją evangelijos mokslą. Čia rasi daug Tau sektingų pavyzdžių. Juk ir Tavoje glūdi anų dvasios milžinų trupinėliai. Tavo tvirtas evangeliškas tikėjimas sustiprins Tavo tėvų Bažnyčią, kurios ateitis irgi Tavo rankose, tuo Tu atliksi didolį, garbingą ir šventą darbą.

Nolisc por daug laiko tuščioms pramogoms, ne čia gyvenimo tikslas ir ne tuo sukursi sau laimingą ateitį. Ne tam juk ir atkilom į šią svetimą žemę. Ius šaukia gintasis kraštas ir laukia mūsų tėvų Bažnyčia, laukia ne šokėjų ir lėbautojų, bet tvirtų, sąmoningų ir užsigrūdintųjų kovotojų. Ar mes jau tokiais esame? Pagalvokime!

P. B.

o o o o o o o o o o o o o o o o o o

*** Reikalinga kasdien sau padaryti apyskaitą.

S e n o c a .

*** Tik tas užsitarnauja laisvą ir gyvenimą, kuris kasdien dėl jų kovoja.

G o o t h o .

*** Gyvenimas yra toks trumpas ir kiekviena akimirka taip brangi, kad vienos dienos pramiegojimas yra lygus visų metų prashaudimui. J. Hall.

*** O, kokių didžiųjų darbų nuveiktų kiekvienas šiame pasaulyje, jei tik žinotų savo jėgas!

O. Svett-Mardon.

*** Išauklėti ir stiprūs charakteriai pirmiausia savyje ieško klaidų, o neišauklėti ir silpnavaliai pirmiausia skaičiuoja kitų suklydimus.

*** Žmogus, kurs pervertina savo sugebėjimus, kartais sukumpa, bet žmogus, kurs nedavertina savo sugebėjimu, niekad neprededa.

*** Tuo, ką pats gali padaryti, niekada nevargink kitų. T. Jeffersonas.

TURININGASIS LIETUVIŲ TAUTOS HIMNAS

Čikagos WHFC radijo stotis,
„MARGUČIO“ lietuvių programos
sekmadieninės mokyklos pamoka:

... Šiandien pasikalbėsime apie dainas ir giesmes. Jūs žinote, kad yra įvairių dainų. Tačiau reikia skirti jų dvi rūšis: vienos yra dainos, o kitos - giesmės. Giesmės giedamos bažnyčioje arba kokiomis iškilmingomis progomis, gi dainos dainuojamos teatruose, dainuojama ir mes patys mokykloje, ekrkursijoje bei namuose. Vieniems patinka viena daina, kitiems - kita. Ir jūs turbūt turite savo mėgiamas dainas.

Tikriausiai esate pastebėję, kad ir kiekviena valstybė turi savo mėgiamą dainą, kurią vadina himnu ir kurią gieda tik iškilmingomis progomis bei su atitinkama pagarba.

Kas reikia daryti, kai giedamas himnas? Reikia atsistoti; jei esat su kepure, tai turit kepurę nusiimti. Gi mergaitės savo kepuraičių nenusiima. Himną giedant; reikia stovėti ramiai, nesiakraipyti į šalis, nesikalbėti su kaimynais, bet pasistengti kartu su visais giedoti. Baigus himną giedoti, nereikia ploti rankomis. Pasitaiko, kad vienas kitas suploja, bet tai yra klaida. Plojama tik artistams, kurie dainuoja, bet himnui niekadęs nereikia ploti. Todėl, kai bus giedamas Amerikos ar Lietuvos himnas, elgites taip, kaip čia kalbėjome.

Kiekvienas himnas turi savo reikšmę. Ir dr. Vincas Kudirka, kuris parašė Lietuvos himną (muziką ir žodžius), gerai apgalvojo kiekvieną žodį, kurį įrašė į šią tautos giesmę.

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSU, TU - DIDVYRIŲ ŽEMĖ, - štai šiais žodžiais pasakytą, kad mūsų tėvynė yra Lietuva, ir kad ta žeme nėra paprasta, bet didvyrių. Ir tikrai, kai skaitome Lietuvos istoriją, tai matome, kad Lietuva turėjo daugybę didvyrių, kurie narsiai gynė savo tėvynę ir nesigailėjo gyvybės dėl jos laisvės. Lietuva turėjo gražią ir garbingą praeitį, todėl tolimesniuose Lietuvos himno žodžiuose sakoma: IŠ PRAEITIES TAVO SŪNŪS TE STIPRYBĖ SEMIA. Čia lietuviai pavadinami Lietuvos sūnumis ir sakoma, kad iš praeities garsiųjų žygių jie turi pasisemti sau stiprybės. Kai dabar lietuvių tauta pergyvena sunkias valandas, tai tikrai malonu yra pavartyti istoriją, kuri garbingais žygiais nužymėta ir atrodo, jog tikrai iš tų narsiųjų žygių pasisemti stiprybės.

Toliau giedama: TEGUL TAVO VAIKAI EINA VIEN TAKAIS DORYBĖS. Kas gali būti gražesnio, kaip doras žmogus. Tai žmogus, kuris nedaro niekam pikto, neskriaudžia kitų, nesielgia blogai - to moko Lietuvos himnas.

TEGUL DIRBA TAVO NAUDAI IR ŽMONIŲ GERŪBEI. Himnas šaukia mus darbuotis Lietuvos naudai, kad Lietuva būtų laisva, kad Lietuva būtų graži šalis, kultūringa, kad jos tautai netruktų įvairių gėrybių, kurios yra reikalingos žmogui.

Toliau giedama: TEGUL SAULĖ LIETUVOS TAMSŪNUS PRAŠALINA. IR ŠVIESA IR TIESA MŪS ŽINGSNIUS TELYDI. Dr. Vincas Kudirka, kuris rašė šiuos žodžius, troško, kad Lietuvos padangė visados būtų šviesi, kad debesys netemdytų Lietuvos laisvo gyvenimo. Malonu yra vasaros dieną, kai skaiščiai šviečia saulė. Lietuvos himnas ir linki, kad Lietuvos gyvenimo nedrumstų svetimi pikti debesys, kad Lietuvos visos dienos būtų šviesios, ir kad mūsų žingsnius lydėtų ir šviesa ir tiesa. Kalbant apie šviesą, čia turima mintyje mūsų mokslas. Išmokslintus žmones mes vadiname apsišvietusiais žmonėmis, nes išmokslinto žmogaus protas lyg pašviesėja, todėl jis gali daugelį dalykų matyti gražiausioje šviesoje. Tuo tarpu nemokytam atrodo viskas tamsu, jis negali visko gerai išsūroti. Lietuvos himnas ragina visus siekti mokslo, šviestis ir mylėti teisybę. Teisybė yra visų gerų darbų pagrindas. Todėl

ir Lietuvos himnas kviečia mus būti teisingais.

Ir paskutiniai himno žodžiai: TEGUL MEILĖ LIETUVOS DEGA MŪSŲ ŠIRDYSE. VARDAN TOS LIETUVOS VIENYBĖ TĖŽYDI. Tėvynė, kuri turi garsią praeitį, kurios sūnūs didvyriai, kuri moko mus būti dorais ir teisingais yra verta meilės. Todėl meilė Lietuvai turi degti degti mūsų širdyse, kaip to moko himnas. Kada sėmsime sau stiprybę iš praeities, kada mylėsime savąjį kraštą, kada būsime apsišvietę, teisingi ir dori, tai savaimė aišku, kad vardan Lietuvos būsime ir vieningi. Kaip gi mes galime būti vieningi? Himnas kviečia mus būti vieningais vardan Lietuvos, reiškia - mes turime vieningai mąstyti, vieningai džiaugtis ir vieningai liūdėti bei vienybėje veikti, dirbti. Dabar šiuo metu, kada mūsų tėvynė Lietuva pavergta, kada Lietuvoje šeiminkauja bolševikų gaujos, mes turime vieningai kovoti už Lietuvos laisvą. O kaip mes mažieji galime už Lietuvos laisvą kovoti? Juk mes dar silpni, neturime ginklą, ir Lietuva toli, tai kaip mes galim dėl jos laisvės kovoti? Galime ir nemažai galime! Visur ir visados, kai jūs kas paklaus kas tu esi, atsakykite: AŠ ESU LIETUVIS, AŠ ESU LIETUVAITIS. Tai jau bus nemažai padaryta. Visi tie kitų tautų vaikai, kurie kartu su jumis žaidžia, žinos, kad yra šalis, kuri vadinasi Lietuva. Tačiau neužtonka vien iš vardo būti lietuviu. Jūs turite būti geri ir pavyzdingi mokiniai, jūs turite būti padorūs visur ir visados. Pavyzdžiui, jeigu jūs žaidžiate, tai turite žaisti teisingai. Būdami gerais mokiniais, teisingais ir pavyzdingais vaikais, jūs labai daug patarnausite savo tėvynai Lietuvai. Visi gražiai tada apie jus atsilies, sakys: žiurekito, koks garas mokinyje! Kiti paklaus: o kas jis toks? Ir užgirs, kad jis lietuvis, jis iš Lietuvos.

Štai tuo jūs ir prisidėsite prie kovos. Taigi, kaip moko Lietuvos himnas, būkime vieningi, teisingi, dori, geri mokiniai ir visa tai darykim vardan Lietuvos.

Tai štai sendien pasikalbojome apie Lietuvos himną. Išsiaiškinome jo reikšmę, sužinojome, kad himną parašė dr. Vincas Kudirkas. Jūs be abejo nės daug kartu jau esate girdeję Lietuvos himną, tačiau nuo dabar himno giedojimo metu elgitės taip, kaip šiuandien kalbėjome: atsiminkite, kad reikia nusiimti kepurę, reikia novaikščioti, bet atsistoti ramiai, nedairyti į šalį, nesikalbėti su kitais, bet kartu su visais giedoti. Pagiedojus, nereikia rankomis ploti. O jūs didesnieji pamokinkite ir savo mažesnius broliukus ir sesutes, tegu ir jie žino, kaip reikia elgtis giedant Lietuvos himną.

V l a d a s V i j o k i s.

T A I K A S . . .

Tu gimei Lietuvos šiaureje, kažkur tarp miškų, krūmų, akmenėtu dirvu ir gražių tylių upių. Pavasariais, iš užjūrių sulokę paukščiai, per ištišas dienas ir naktis, traukė, kaip kuris jų mokejo, savo dainas, o gal Visagaliui giesmes ir maldas. Kai oras sušildavo ir sužaliudavo krūmai, pievos, kai pavasario jėga atskleisdavo milijonus žiedų - tau, tada pievienėliui, visa tai buvo neaišku, nesuprantama. Ir galvodavai sau: tai kas, kad medžiai žydi, kad per dieną kukuoja gegutės, o naktimis kurkia varlės ir netoliname gojely aidi žavetina laikštatės daina. Tai kas, kad subatvakariais girdėdavai armonikos muziką ir einančiųjų į vakarėlius bernų dainas. Taip ir turi būti, - manydavai sau. Bliudavo ilgaspnie „oželis“, skrajodavo šikšnosparniai, o tu vis kartodavai tą patį - tai kas. Nesvarbu, kad tu dėvėjai drobinius marškinėlius ir tokias pat keinoles. Taip

jau, regimai, turėjo būti.

Už rugių laukų, upelių ir trašių lankų, toje puseje, kur saulutė eidavo poilsio, tu kasdien matydavai mūsų bažnyčios bokštą. Toks jis didingas ir taip aukštas, kad regis visame pasaulyje aukštesnio pastato negalėjo būti. Su tėveliais nu eidavai ir tu į bažnyčią, kur tave žavedavo varpų skambėjimas, o labiausia - vargonai ir giesmės. Tokio gyvenimo besama.

Greit tu patekai mokyklon ir tavo akiratis didėjo. Įvyko ir tavo konfirmacija. Tu susipažinai su mūsų tikėjimo svarbesnėmis tiesomis ir pažinai arčiau Dievą. Ir bažnyčios pastatas tau jau sukeldavo rimtų minčių, nes tu gerai žinojai, kad iš ten tavo broliui betarpiškai siunčia savo atodūsius dvasioje ir tiesoje Viešpačiui Dievui.

Atėjo ir nejučiomis praėjo jaunosios tavo dienos. Pražė oclė metų žiaurioje kovoje už būvį. Daug tau buvo saulėtų dienų, bet daug ir perkūno trankomų. Tik tos patios mūsų bažnyčios bokštas, nors dabar ir iš labai labai toli, dažnai nušvinta tavo mintyse ir, kaip vaikystės dienomis, visoje savo didybėje dabar jau sumirga savo aukštinu kryžiumi tavo širdyje. Gal ir dabar sakysi - tai kas? Ten prasidėjo tavo gyvenimas. Ten išmūšė tavo dienų ir metų svarbesnieji įvykiai. Ten tarp savųjų buvo vaikystės džiaugsmas, jaunuolio meilė, šeimos kūrimas, kūrimas medžiaginių ir dvasinių vertybių. Ten tu verkašiant savo tėvo kapo. Man datar atrodo, kad ir po visų išgyventų nelaimių, tu togali, kaip ir vaikas būdamas, dabar kartoti, kad taip turėjo įvykti. Tai kas, kad tu praradai savo viso gyvenimo kūrinius: išardyta šeima, dingo namai, giminės, gal sugriauta ir mūsų ta aukštabokštė šventovė. Tai kas, kad mūsų nedaug į čia atkeliavo. Tik rotkarčiais mes savo papročiais ir gimtąja kalba Dievą garbinti susironkamo. Daugelis ankščiau atkeliavusiųjų mūsų vienminčių nebemato mūsų gimtojo bokšto. Atėjo jų jausmai, kol savo automobili ar nameli išigijo. O daugiau? Ar to jau gana, ar to nepormaža? Tačiau žmogui dar mažiau užtektų. Mes taip pat buvome kaip įgyję, viską praradom, bet to, kas mums brangiausia - savo įsitikinimo - nepametom ir niekas jo negalėjo iš mūsų išplėsti. Tu bėgai nuo plėšikų, turėjai bastytis po karo audrą nusiaubtus Europos kraštus, tuėjai per vargą, badą ir bombų ugnį... Tai kas? Dabar, kai tas viskas perėjo į Amžinybę, tau, broli, atrodo, jog tai tik sunkeus sapno būta.

Tavo žingsniai, pirmieji žingsniai šioje stebėtinos laisvės ir pertekliaus žemėje tau atrodo nedrąsus, silpni. Tai kas? Juk vistiek tavo mintys, lyg gražus sapnai, dažnai tave nunoša į tavo gimtuosius laukus, pamiškos. Tai kas, kad šičia tu savo akimis matai „Naująją Pasaulį“, nes tikrumoje tu viską paliktum, bile tik atsidarytų tavo tėviškės vartai! Ir tu tikok, kad jio tikrai atsidarys!

M. P l o p y s.

*****)(*****

.....

O vis dėl to yra kažkur maža pirkelė

Užuovėjoj plačių ir didelių miškų...

Kur pamažu virš stogo dūmai kelias,

Ir jų šešėlis bėga tarp šakų - -

Eugenijus Matuzovičius.

KOKIE YRA LIETUVOS POLITINIŲ PARTIJŲ PRINCIPAI ?

Politinės partijos demokratinės valstybės gyvenime vaidina svarbų vaidmenį. Jų buvimas yra sąlyga demokratinėi santvarkai.

Visi žinome, kad mes lietuviai turime visą eilę politinių partijų, jų pagrindinis tikslas - Lietuvos laisvė, tačiau ar esate kur skaitę jų oficialius programinius principus ? Kodos, pačios partijos nelabai rūpinasi savo principų paskelbimu plačiai visuomenei. Senimas visus mūsų partijas geriau ar blogiau palista iš pačio gyvenimo, tačiau priaugančioji karta, mūsų tautos ateitis, menkai nežino Lietuvos partijų platesnius tikslus, jų principus.

„Išskyrus Lietuvos Socialdemokratų Partija, kuri pirmoji viešai trentyje paskelbė savo programines gaires, - rašo JAUNASIS SOCIALDEMOKRATAS, - ne viena kita partija to iki šiol nepadarė; buvo pasitenkinama vien atskirų klausimų nagrinėjimu partinėje spaudoje, individualiais programiniais projektais visuomenės opinijai tirti ir, pagaliau, trumpais programiniais principais, dažniausiai priimtais partijų suvažiavimo metu. Dėl minėtų priežasčių ir šio klausimo nagrinėjimas turėtų būti tik bandymas supažindinti mūsų jaunąją visuomenę su čia trentyje veikiančių politinių partijų programinių gairių, daugumoje tikrai projektu, pagrindiniais principais.

Apsiribosiu vien reikšmingesnių mūsų politinių partijų, veikiančių šiu trentyje, programinių principų nagrinėjimu, t.y.,

LIETUVIŲ FRONTO.....(LF),
 LIETUVIŲ KRIKŠČIONIŲ DEMOKRATŲ PARTIJOS.....(IKDP),
 LIETUVIŲ TAUTINIO SAJUDŽIO.....(LTS),
 LIETUVIŲ VALSTIEČIŲ LAUDININKŲ SAJUNGOS.....(LVLS)ir
 LIETUVOS SOCIALDEMOKRATŲ PARTIJOS.....(LSDP).

Šių partijų programos bus nagrinėjamos, atsakant į iškeltus klausimus:

1). KOKS YRA ATSKIRŲ PARTIJŲ PAGRINDINIS TIKSLAS ?

- LF:** Per krikščioniškąją moralę siekti socialinio teisingumo įgyvendinimo.
- IKDP:** Kovoti už katalikybą ir per ją siekti žmonijai išganymo.
- LTS:** Tautinės kultūros išlaikymas, kaip pagrindinio veiksnio bendrajai kultūrai tarpti.
- LVLS:** Per demokratiją siekti žmogaus politinės laisvės užtikrinimo.
- LSDP:** Per demokratiją, garantuojančią žmogui politinę laisvę, ir socializmą, garantuojanti žmogui ūkinę laisvę, siekti žmogaus, kaip kultūrinės vertybės, galutinio išlaisvinimo nuo jį varžančių politinių ir ūkinių jėgų.

2). KOKS TURĖTU BŪTI LIETUVOS ŪKIS ?

- LF:** Nors dar savo ūkinės programos nėra paskelbę, bet linkstama į planingą valstybinį ūkį nacionalsocialistinės Vokietijos pavyzdžiu.
- IKDP:** Principo pasisako už laisvą, neplaningą ūkį, bet už sugiauto Lietuvos ūkio valstybinį ūkinio atsikūrimo planą, kurio įgyvendinimas vykdomas visos tautos pasiaukojimo keliu.

LTS: Principe pasisako už laisvą, bet tautos požiūriu planingą ir socialiniam įpareigotą ūkio vystymąsi, remiant ir keliant bendromis valstybės ir visuomenės pastangomis socialiniai atsilikusius ir atsiliekančius sluoksnius ir, neardant viršūnės, kolti apačia.

LVLS: Principe pasisako už planingą tautos ūkio reguliavimą vyriausios valstybinės ūkio Tarybos pagalba.

LSDP: Planingas, visuomenės interesu pagrįstas Lietuvos ūkis. Seimo priimto plano vykdymas turės būti pavestas pačiai organizuotai visuomenei, jos iniciatyvai, atsakomybei ir naudai. Valstybės organai tekontroliuotą plano vykdymą ir tiektų jam visą galimą valst.paramą.

3). AR LIETUVOS ŪKIS TURĖTU BŪTI PRIVATUS, AR VISUOMENINIS, AR VALSTYBINIS ?

LF: Linksta pasisakyti už privatų valstybinį ūkį.

LKDP: Privatus, nes privati nuosavybė sudaro ūkinę nepriklausomybę, be kurios tikrovėje nėra asmens laisvės ir savos nepriklausomos nuomonės.

LTS: Privatus visur, kur yra pakankamai privatinės iniciatyvos (Lietuvos sąlygom: žemės ūkyje, amatuose ir, dalimi, pramonėje), o kur nėra iniciatyvos - valstybinis.

LVLS: Privatus, o tik stambios įmonės, turinčios tautos ūkiui monopolinę reikšmę, suvalstybinamos arba suvisuomeninamos.

LSDP: Visuomeninis, vadinasi, Lietuvos visuomenės interesu pagrįstas ūkis, išeinantis iš ūkinio Lietuvos sąlygų. Jis turėtų būti: a) privatus žemės ūkyje, amatuose, smulkiuoje prekyboje ir pramonėje; b) kooperacinis žemės ūkyje, stambesnėje prekyboje ir pramonėje, sukurtas vartotojų ir gamybinių kooperatyvų pagalba; c) valstybinis įmonėse, turinčiose monopolinę reikšmę.

4). AR BŪTINA PAGRINDINIŲ KREDITŲ ISTAIGŲ SOCIALIZACIJA ?

LF: Ne.

LKDP: Ne.

LTS: Ne.

LVLS: Ne.

LSDP: Taip.

5). KOKIA LIETUVOJE TURĖTU BŪTI SOCIALINĖ GLOBA ?

LF: Privati-karitatyvinė ir visuomeninė-valstybinė nuo ligos, invalidumo, senatvės ir nedarbo.

LKDP: Privati-karitatyvinė nuo ligos, invalidumo ir senatvės.

LTS: Visuomeninė-valstybinė nuo ligos, invalidumo ir nedarbo.

LVLS: Visuomeninė-valstybinė nuo ligos, invalidumo ir nedarbo.

LSDP: Visuomeninė-valstybinė nuo ligos, invalidumo ir nedarbo.

6). KOKIA TURĖTU BŪTI LIETUVOS VALSTYBĖS KULTŪRINĖ POLITIKA ?

Ar pasisakoma už pasaulišką politiką?

LF: Ne, bet religiją nuostatus, nepriešingus krikščioniškai moralai, laiko vertinga visuomenės gyvenimo bei auklėjimo veiksmu ir todėl reikalauja iš valstybės, kad bažnytinės instancijos būtų remiamos ir globojamos.

LKDP: Taip. Laikydamiisi Leone XIII enciklikos „Rerum novarum“ yra pasauližiūrinės (katalikiškos) politikos šalininkė ir siekia pasauližiūrinio vieningumo įgyvendinimo valstyboje.

LTS: Ne, bet tautą, kurioje žmogus gali geriausiai išpuoselėti savo protines ir fizinės jėgas, laiko pagrindiniu veiksniu.

LVLS: Ne.

LSDP: Ne.

7). AR VALSTYBĖ TURI BŪTI ATSKIRTA NUO BAŽNYČIOS ?

LF: Ne.

LKDP: Ne.

LTS: Taip, bet bažnyčiai valstybė turėtų teikti materialinę paramą.

LVLS: Taip.

LSDP: Taip.

8). AR PASISAKOMA UŽ CIVILINĘ METRIKACIJĄ ?

LF: Taip, bet susituokę religiška negali būti sutuokiami civiliška. Susituokę civiliška, gali tuoktis religiška tik privačiam savo sąžinės reikalui.

LKDP: Ne, nos bažnytinę moterystę laiko vienintele teisėta santuoka valstyboje.

LTS: Taip.

LVLS: Taip.

LSDP: Taip.

9). AR PASISAKOMA UŽ PRIVALOMĄ RELIGIJOS DĖSTYMĄ MOKYKLOJE ?

LF: Taip, bet tėvai gali pareikšti, kad jų vaikams religija nebūtų dėstoma.

LKDP: Taip.

LTS: No, bet valstybė mokyklose turėtų sudaryti sąlygas religiniam auklėjimui.

LVLS: No, bet religijų mokslas atitinkamų konfesijų dvasininkų dėstomas, kaip neprivalomas dalykas.

LSDP: No, bet mokinų tėvams pagėdaujant, sudaromos sąlygos dėstyti mokyklose religiją, kaip neprivalomą dalyką.

10). AR PRIPAŽISTAMA VALSTYBĖJE DEMOKRATINĖ SANTVARKA ?

LF: Taip, bet tik su stipria vykdomąja valdžia, t.y., 7 metams renkamu prezidentu, kuris turi įstatymų leidžiamąją ir vykdomąją galią.

LKDP: Taip.

LTS: Demokratiją supranta kaip visuomeninio ir kultūrinio subrendimo funkciją ir pasisako už demokratiją su stipria vykdomąja valdžia.

LVLS: Taip.

LSDP: Taip. Demokratija sudaro būtina sąlygą įgyvendinti socializmui.

11). AR PASISAKOMA UŽ INTERNACIONALINE PARTIJŲ VEIKLĄ ?

LF: No.

LKDP: Taip. Savo pastangas jungia su viso pasaulio kraštuose aktingai pasirodžiančia krikščionių demokratų akcija ir ypatingai glaudžiai bendradarbiaus su gūdų tauta.

LTS: Kiekviena tauta savo tikslus derina su tarptautinio solidarumo principais ir turi atsisakyti dalies savo suverenumo aukštesnės universalinės teisės santvarkos labui.

LVLS: Aktyviai prisidėtų prie didžiųjų idėjų: laisvės, humaniškumo, pasaulinės taikos įgyvendinime, bendradarbiaudama tuo tikslu su kitų kraštų demokratinėmis partijomis.

LSDP: Taip, nes kapitalizmas, virtęs pasauliniu, į vienodas sąlygas pastatė dirbančiuosius. Vienodai kapitalo išnaudojami; jie turi vienodus uždavinius dabartyje, vienodus siokimus ateityje, todėl partija, buvusi Socialdemokratinio Internacionalo nariu, jam atsikūrus, darys žygį ir toliau būti jo nariu."

Kiek atsakymai į šiuos klausimus yra tikri, sunku pasakyti, nes nežinia kaip tiksliai „JAUNAJAM SOCIALDEMOKRATUI“ pavyko surinkti žinias. Honorodami jaunosios kartos klaidinti ir partijų ambicijų užgauti, kviečiame pačias partijų vadovybes čia paskelbtus klausimų atsakymus patikslinti arba net atsiųsti savo partijų, suglaustai parašytus, programinius principus. Tuo bus keliami Lietuvos gyvenimo reikalai, tuo bus sąmoninamas ir brandinamas mūsų jaunimas bendram lietuvių tautos darbui.

Gi, jaunimą raginame gerai susipažinti ne su kuria nors viena partija, bet su visomis. Tik tada jūs būsite arčiausiai tiesos ir, sąmoningai vykdydami savo pilietines pareigas, galėsite skirti tiek savo veiklą, tiek ir balsuojant balsą tai partijai, tiems principams - kurie yra kilniausi.

Tačiau iš gyvenimo patirties žinome, jog pasaulyje yra partijų su gražiausiomis teoretinėmis programomis, bet gyvenimo praktikojo jų veikla yra baisesnė už pragarą. Todėl svarbu pažinti partijas ne vien iš popierinių programų, bet ir iš realaus gyvenimo. Nesidomėti partijomis, būtų klaida. Kas nesidomi partijomis, tas nesidomi ir savo tautos ateitimi. Šiaip ar taip, valstybės vairas yra partijų rankose, kurios veda tautą vienokiu ar kitokiu keliu.

Eugenijus S. Gerulis.

*** Galvokit, kas tikra, ir jauskit, kas gražu, ir norėkit, kas gera, tada surasit kelią į mąlesnį gyvenimą.

- Platonas.

Edgar Allan POE

OVAĻINIS PORTRETAS
(Apyskaitė)

Pilis, į kurią mano tarnas surizikavo išigauti, kad aš, būdamas sužeistas, neturečiau praloisti nakties atvirame ore, buvo vienas iš tų pastatų, kuria sukaupę niurumą ir didingumą, taip ilgai yra apopinuose rūstava - ir tai tikrai nemažiau, negu ponios Radcliff vaizduotėje. (Ann Radcliff, 1764-1823, anglų rašytoja pasižymėjusi fantastinėm apysakom. Geriausi jos raštai: „The Mysteries of Udolpho“, „The Romance of the Forest“, „The Italian“.) Viskas rodė, kad ji buvo aploista laikinai, ir dar visai neseniai, nes ištaisėmo viename iš mažiausių ir kukliausiai apstatytų kambarių, šis buvo galiniame pastato bokštelyje. Čia buvo daug išpuošimų - aptrupėjusių ir senoviškų. Sienos buvo nukabinėtos kilimais ir padengtos daugybe įvairiausių ginklinių trofejų, kartu su neįprastai dideliu skaičiumi labai vertingų modernių tapybos kūrinių, fantastiškai ornamentuotose rėmuose. Šie paveikslai, kurie derinosi ne tik su bendra sionų išvirše, bet ir su kiekvienu iš daugybės kampelių, kuriais pasižymėjo nuostabią pilies architektūrą, - šie paveikslai, sujaudino mane jau patioje pradžioje, vertė savimi giliai susidomėti. Todėl aš paprasčiau Pedro uždaryti sunkias kambario langines, - nes buvo jau naktis, uždegti knatus aukštos žvakidės, stovėjusios prie mano lovos galugaliu, ir atmesti - toli ir plačiai - lengvas juodo šilko užuolaidas, kurios supo pačią lovą. Norėjau, kad tai būtų padaryta, jog negalėdamas užmigti, galėčiau bent ilsėtis, susikaupdamas mintimis ties paveikslais, ir rūpestingai skaitydamas nedidelę užrašų knygėlę, kuri buvo rasta po pagalve, ir kurios turinys tuos paveikslus kritikavo ir aiškino.

Ilgai-ilgai aš skaičiau ir maldingai, užsimerkęs, stebėjau. Greitai skrido nuostabios valandos, ir atėjo gilus vidurnaktis. Man nepatiko žvakidės pastatymo vieta, ir aš sunkiai ištiesiau ranką - nenorėdamas dėl to žadinti savo smudančio tarno - ir perstačiau ją taip, kad jos šviesos spinduliai kristų daugiau ant mano knygos.

Tačiau šis veiksmas davė visiskai nelaukta efekta. Spinduliai iš daugybės žvakių (o jų buvo daug), dabar krito į vieną kambario nišą, kurią ligi šiol buvo pridengęs lovos stulpo šešėlis. Ir štai, aiškioje šviesoje aš pamaciau paveikslą, pirmiau visai nepastebėtą. Tai buvo portretas jaunos mergaitės, vos pradedančios subręsti moterin. Skubiai peržvelgiau paveikslą, ir tada užsimerksčiau. Kodėl aš taip pasielgiau, pradžioje ir aš pats nesusivokiau. Būdamas užsimerkęs, savo mintyse aš ieškojau tokio savo pasielgimo priežasties. Tai turėjo būti staigus veiksmas, kad laimėjus laiko apgalvojimui, kad įsitikinus, jog mano regėjimas manęs nebuvo apgavęs, kad nurinęs paruoščiau savo vaizduotę rimtesniam ir tikresniam stebėjimui. Po keletos akimirkų, aš vėl atyžiai žiūrėjau į paveikslą.

Kad aš dabar tiksliai mačiau, tuo negalėjau abejojoti, ir neabejojau; atrodė, kad pirmas staigus žvakių šviesos atsimušimas į paveikslą drobę išblaškė smuduravimą, kuris buvo beįsivagias į mano pojūčius, ir pastumdė mane į gyvenimišką pubudimą.

Jau sakiau, kad tai buvo jaunos mergaitės portretas. Tik galva ir pečiai, interpretuoti vadinamuoju vinjetės būdu; labai panašiu stiliumi, kaip ir garsios Sully galvos. Rankos, krūtinė, ir net spindinčių plaukų kuokštai nepastebimai liejosi blankiame, tačiau giliame fono šešėlyje. Pėmos buvo ovalinis, stipriai paauksuotas, ir ornamentuotas in a l'oreque. Kaip mano kūrinyje, paveikslas buvo nepaprastai vertingas. Bet tai, kas mane buvo taip staigiai ir giliai sujaudinę, negalėjo būti nei kūrinio išpildymas, nei nepaprastai veidlo grožis. Mažiausiai itikėtina, kad mano vaizduotė, supurtyta iš pusiau apsnūdimo, būtų galėjusi šią galvą palaikyti gyvo žmogaus galva.

Aš tuoj pamėčiau, kad kompozicijos, vinjetavimo ir rėmų ypatingamai būtų tokią mintį atmetę ir neprireidę net trumpalaikio tikėjimo ja. Atvydžiai apie tuos dalykus galvodamas, gal kokią valandą laike aš pasilikau pusiau sėdėdamas, pusiau atsiložęs, noutitraukdamas savo žvilgsnio nuo portreto. Po ilgo laiko, supratęs jo efektu tikrąją paslaptį, aš vėl įgriuvau levon. Paveikslu žavingumą aš radau jo išraiškos visiškame panašume gyvbingumui, kuris pirmiausiai mano nustebindamas pavergė, apstulpino, galiausiai nugalėjo. Su giliu ir pagarbiu bugstumu aš padėjau žvakidę į jos pirmąją vietą. Tuo būdu, nebogalėdamas matyti savo susijaušinimo priežasties, aš godžiai susiradau knyga, aprašančią paveikslus ir jų istorijas. Atskleidęs puslapi skirtą ovaliniam portretui, aš ėmiau skaityti nauškius, senus žodžius, kurie pasakojo:

Ji buvo reto grožio mergaitė, meili ir džiaugsmo pilna. Nolaiminga buvo ta valanda, kada ji pamatė, pamilo ir ištėkėjo už dailininko. Jis - aistringas, darbui atsidavęs, griežtas, jau turintis „sužadėtinę“ - Dailę. Ji - reto grožio mergaitė, meili ir džiaugsmo pilna; spindinti ir besišypsanti, linkama, lyg stiraite: mylinti ir prisirišusi prie visko, nekončiantai tikrai dailininko paloto ir toptuku, ir kitų jo nolaimingųjų prieonių, kurios iš jos atindavo jos mylimojo dėnesį. Todėl šiai motoriškai buvo baisu, kada ji išgirdo dailininką sakant, kad jis nusprendęs portretuoti ir savo jaunąją žmona. Tačiau ji buvo kukli ir paklusni, ir kantriai daug savaitių sėdėjo tamsiame ir aukštame bokstolio kambaryje, kuriame šviesa krito į blyšką drobę tik iš viršaus. Bet jis, dailininkas, dirbo su didžiu užsidegimu, ir taip ištisas valandas, ištisas dienas. Jis buvo aistringas, nesuvaldomas, ir užsidegęs savo darbu žmogus, taip pasimetęs savo svajonėse, kad nebogalėjo matyti, kaip į vieniša bokštą krontančioje blankioje šviesoje vyto jo žmonos sveikata ir dvasia; ji blyško regimai visiems, tik ne jam. Tačiau ji vis šypsojosi, nesiskųsdama, nes matė, kad dailininkas (kuris buvo plačiai išgarsėjęs), dirbo aistrai užsidegęs, dieną ir naktį kurdamas portretą tos, kuri jį taip mylėjo; tačiau kiekviena dieną ji liūdo ir menko vis labiau. Ir iš tikro, tie, kurie matė portretą, pagarbiais žodžiais kalbėjo apie panašumą, lyg apie didį stebuklą, ir įrodymą, kad dailininko gili meilė tai, kurią jis portretavo nepralenkiamai tobulai, buvo nemažesnė, negu jo talentas. Galiausiai, kada darbas urtinosi prie užbaigimo, į bokstolį niekas nebuvo įleidžiamas. Dailininkas, aistroje savo darbui, buvo pasidaręs nesukalbamas, ir retai tenukreipdavo savo žvilgsni nuo drobės, net pasižiūrėjimui į savo žmonos veidą. Jis nematė, kad spalvos, kurias jis dėjo ant drobės, buvo paimitos iš skruostų tos, kuri sėdėjo šalia jo. Praėjo daug savaitių, ir nieko nebuvo likę be pridėti - išskyrus vieną prisilietimą toptuku ties lūpom, ir vieną tašką prie akies. Tada moters dvasia vėl suliepsnojo, jv žiburio liūpsnelė. Tada toptuku buvo priliesta, ir taškas buvo pridėtas. Kurį momentą, dailininkas stovėjo, pasigėrėjimo ekstazėje, prie savo kūrinį; bet sokantį momentą, vis dar stebėdamas, jis suvirpėjo ir labai išblyško, bei sujaudintas, garsiai šaukdamas: „Tai iš tikro yra pati G y v y b o !“, staiga atsicuko į savo numylėtąją: - j i b u v o m i r u s i ...

Iš anglų kalbos vertė V.B.

*** Dievas moterį sukūrė ne iš vyro galvos, kad ji jam įsakinėtų, ir ne iš kojų, kad ji jo vergė būtų, bet iš jo šono, kad ji būtų arti jo širdios.

T a l m u d a s.

KAS ŠIEMET LAIMĖJO
EUROPOS KREPŠINIO
P I R M E N Y B E S ?

Šiemet gegužės mėn. Paryžiuje įvyko septintos Europos krepšinio pirmenybės. Susidomėjamas jomis buvo didelis - net 17 valstybių kovojo dėl pirmos vietos. Tai rekordinis dalyvių skaičius, kas rodo, kad krepšinis vis plačiau ir plačiau parėngiamas Europoje.

Rintiausiai varžėvai dėl pergalės buvo Sovietų Sąjunga ir Čekoslovakija, nors stipriai pasirodė ir Belgija, Bulgarija, Turkija, Suomija, gi Prancūzija su Italija aiškiosios pažangos neparodė.

Pirmą kartą pirmenybėse dalyvavo Vokietija, Danija, Škotija, Portugalija, Liuksemburgas ir Austrija. Šios valstybės, aišku, nesitikėjo parsivežti namo laurų vainiko, čia jos buvo atvykusios pasimokinti. Štai po pirmenybių vokiečiai savo krepšiniui duoda dėsnį: modernus krepšininkas turi būti geras ilgąja nuotolių bėgikas ir į aukštą šokikas. Vokiečių spauda šiu pirmenybių nugalėtoją Sovietų Sąjungą lygina su aukštos klasės Argentinos krepšiniu. Prancūzų spauda Sovietų krepšininkus vadina nuostabiais atletais.

Įdomu pirmenybių aprašymą Čikagos dienraščiui atsiurtė B. Venskuvienė, ką iš „Draugo“ čia mūsų skaitytojams ir patiekiamo, parinkdami įdomesnes vietas.

Iš įdomesnių rungtynių buvo Belgija - Čekoslovakija. Pirmenybių favoritas Čekoslovakija suklupo prieš Belgiją 51 : 38. Turkija įveikė Prancūziją 42 : 40. Taip pat Olandija nugalėjo pirmenybių šeimininkus prancūzus 50 : 48. Tačiau Belgija pralošė Turkijai 38 : 32, o Prancūzija įveikė Bulgariją 56:49. Vokietija pralošė Čekoslovakijai 62 : 30, gi Sovietų Sąjunga perbloškė Daniją net 109 : 13.

Žinoma, pats įdomiausias pirmenybių momentas - finalas, kur kovojo Sovietų Sąjunga ir Čekoslovakija (45:44). Kiek sovietai stipriai pasirodė kitose rungtynėse, tiek jie finale žaidė blogai, ištemptais nervais ir su nomaža panika. Čekoslovakų pusėje jie rado stiprų priešininką. Nors sovietai dominavo aikštėje, Čekoslovakija taip pat visą laiką neatleido - pirmasis puslaikis baigtas lygiomis: po 19. Žiurovu simpatijos daugiau skiriamos čekoslovakams. Antrame puslaikyje sovietai smarkiai pasitempia ir kurią laiką veda, bet čekoslovakai juos pasiveja ir vėl į rungtynių pabaigą abu eina lygiomis 44 i 44. Daug kas save klausia: kas iš tikrųjų bus laimėtoju? Sovietai paskutiniu momentu priversti pakeisti žaidėją, šis (ostas) netgi baudą - pasisekė. Ir štai įvyksta labai didelis nesusipratimas: rungtynių II-sis teisėjas (turkas) baudos neužskaito, nes jo teigimu žaidėjas, metant, peržengęs baudos liniją. I-sis teisėjas (prancūzas) nieko normalaus nepastebėjęs. Rezultatų lentelėje, ypatingam publikos pasitenkinimui, paskelbiama, kad rungtynės baigėsi lygiomis ir kad reikės dar žaisti 5 minučių pratęsimą. Bet ginčas „prie žalia stalo“ dar nebuvo baigtas ir čia po koletos minučių, žiūrovams griežtai protestuojant, Sovietų Sąjunga paskelbiama pirmenybių laimėtoja. Pakilo milžiniškas atominio pobūdžio publikos protestas. Po finalo turėjo sekti oficialioji pirmenybių uždarymo dalis su kalbomis ir laimėtojo tautos himnu. Jokios kalbos dėl minios triukšmo nebuvo įmanomos ir sovietų internacionala reikėjo du kartus groti, kad išgirdus nors paskutinį garsą. Tokiu būdu Sovietų Sąjungos komanda išėjo iš aikštės nušvilpta, o Čekoslovakijos - lydima ovacijomis. Nežinau, kad dalyvių skaičius šiose pirmenybėse pralenkė visas iki šiol buvusias, bet, deja, techninis lygis nebuvo labai aukštas. Neabejoju, - rašo minėta „Draugo“ korespondentė iš Paryžiaus, - kad Lietuvos 1939 metų rinktinė būtų laimėjusi ir šias pirmenybes ir kad Baltijos kraštai būtų dominavę. Net ir trenirinių rinktinė, kuri buvo susidariusi Vokietijoje, būtų turėjusi pagrįstą vilčių į pergalę...

Sovietai atsivežė 15 žaidėjų ir 9 „vadovus“. Pagrindinių žaidėjų penketu-

ka sudarė: Lissov (ESTAS), Butautas (LIETUVIS), Lagunevičius (LIETUVIS), Korkidja (GRUZINAS), Koniev (RUSAS). Taigi, nuolatiniame Sovietų Sąjungos sąsate tebuvo vienas rusas... Minėta lenkiamąją bandos tašką imėta estai Kuliam, Lietuvis Butautas (iš Kauno) ypatingai pasižymėjo pirmenybėse. Jis pats vienas finale metu Sovietų S-gos naujai imėto 17 krepšiu. Butautas per kiekvienas rungtynes surankiavo vidutiniui po 20 taškų. Jis ir prancūzų spaudoje vienbalsiai įvertintas, kaip vienas geriausių šių Europos krepšinio pirmenybių žaidėjų; dėl savo taiklumo kai kurių net pavadintas k r o p š i n i o k a r a l i u m i.

Sovietų žaidikai į pirmenybes buvo atvežti lyg bolaisviai. Jų nuolatinis kelias laike buvo Paryžiuje tebuvo Sporto Rūmai ir Sov.S-gos ambasados namai. Jokie lankymosi mieste, jokio kontakte su žiurovais ir žurnalistais. Vienas tik sovietų delegacijos šefas M. Vereskov turėjo teisę duoti „interview“ spaudoje atstovams. Visi šie keisti reiškiniai, kurie svetimi ir nesuprantami laisvajam pasauliui, prancūzų spaudoje komentuoti su tam tikra ironija...

Per didelius sunkumus ir smarkias kombinacijas man, - rašo B. Venskuvienė, - vis dėl to teko pasikalbėti su mūsų tautiečiais, spausti lietuvišką ranką iš už „gelžtinės uždangos“ krepšinininkams. Matyt, ir jiems buvo malonu sutikti lietuvius Paryžiuje, Reiškėsi džiaugsmas voiduose, bet drauge, bekalbant, jautėsi didelis suvaržymas ir, žinoma, konservacijos turėjo rontas tam tikromis ribomis. Ir ne be reikalo - bematant prisistatė kažkoks tipelis, kuris laužyta lietuvių kalba išimaisė į mūsų tarpą. Po to dar teko ne kartą matyti juos ir jie matė mus, norėta dar pasikalbėti, bet ... sovietinio režimo „išsakymai“ nebolicido daugiau sumesti ilgosnio lietuviško žodžio. Teko dar juos išlydėti paskutinį vakarą prie Sporto Rūmų, gausybės policijos apcuptus, į sovietinį autobusą ir sušukti: „ T E G Y V U O J A L I E T U V A ! L I N K E J I M Ų L I E T U V A I ! “

„ELTOS“ BIULETENIO ŽINIOS.

„Elta“ savo biuletonyje Nr.8 praneša, kad Vlikas gen.štabo pulkininką J. Lanskoronski, buv. Lietuvos karo atache Paryžiuje ir Briuselyje, pakvietė savo nuolatiniu bendradarbiu patarėju kariniams reikalams.

Į pasiteiravimus, ar būtų naudinga Lietuvos ineresui, jei lietuviai įgyrūojai stati savanorius ir bet kuria kariuomenę, kariuojančia su bolševikais, iš atsakingų šaltinių „Eltai“ buvo pareikšta:

- 1) Lietuviai yra sudėję ir tebededa aukas kovai su bolševizmu didesnes nei bet kurios laisvosios tautos.
- 2) Aukų nebus vengiama ir toliau, jei bus skelbiama kova už tautų, taigi ir Lietuvos, laisvę iš bolševizmo priespaudos.
- 3) Kada tai įvyks, lietuvių atsakingi organai praneš. Kol to nėra, Lietuvos interesus reikalauja jėgas itin taupyti.
- 4) Kas stoja savanoriu, stoja savo atsakomybe ir savam reikalui. Tie turėtu bent išreikalauti, kad savanorio lietuviuo teisės (atlyginimas, šeimos išlaikymas, pensija, kompensacija ir kt.) būtų sulygintos su to krašto savanorių teisėmis.

*** As for me, give me death or give me liberty ! -Patrick Honry.

PLAČIAME PASAULYJE

MŪSŲ VEIKLOS ATGARSIAI.

Mūsų veikla domimasi ir gaunami laiškai, kuriuose pareiškiamos nuomonės dėl pačios veiklos ir duodami patarimai.

Prof.dr.P.Jakubėnas savo laiškuose sveikina ne tik J.V. esančius sesos ir brolius reformatus, bet ir išsiskleidžiusius po visą platųjį pasaulį.

Prof.dr.K.Kurnatuskas džiugiasi mūsų veikla čia JAV ir linki Dievo palaimos. Ragina nenuleisti rankų iki galios grįžti į laisvą savo tėvynę.

Žymioji veikėja A.Devonichė savo laiške iš Synodo pasigenda platesnių ateičiai užsimojimų. Esą negalima tenkintis vien tradicijų išsaugojimu.

K o l o g i j a yra dėkinga už visus patarimus ir stengsis įgyvendinti tai, kas bus įmanoma.

Dažnai ir daug rašo ir kiti mūsų kunigai: Vyt.Kurnatuskas, Pov.Dilys ir Fr.Barnolis. Jie Vokietijoje, kur tik galima, atstovauja Lietuvos Reformatų Bažnyčią ir rūpinasi dar ten likusiais mūsų žmonėmis.

Gautas laiškas iš jūrininko Kosto Burbulio, kur jis šiltai atsiliepia apie įsteigimą fondo mūsų užsitarnavusiems ir sulaukusiems žilos senatvės dvasininkams remti. Jis pasižada būti to fondo rėmėju bei remti visą mūsų veiklą. Nors ir toli vandenynuose plaukiodamas, visvien savo dvasia yra su mumis.

ANGLIJOS LENKŲ EV.REFORMATŲ PARAPIJOS PIRMININKO E.RAIŠKI'Ų LAIŠKAS:

Mano proseniai, seneliai, taip ir aš esu VILNIAUS JEDNOTY LITEMSKA SYNODO narys. Sužinojau mūsų bažnyčios adresą JAV ir skaitau savo pareigą atsiliepti.

Po pergyventų didelių kankinimų Rusijos ir net vidurinės azijos koncentracijos stovyklose su Dievo pagalba patekau galop Anglijoje. Čia yra ev.reformatų parapija, turinti 180 parapijonų su kunigu Romanu K.Maziowskiu prišakyje, kuris yra kartu ir lenkų reformatų bažnyčios Anglijoje Superintendentas.

Aš esu išrinktas šios parapijos pirmininku, o mirusio kunigo Schoferio dukterė - sekretoriumi. Kickviona mėnesį atlaikomos pamaldos ev.reformatų bažnyčioje. Ši bažnyčia pastatyta kunigo-Supeintendente Jono Laskio prieš 400 metų. Jis taip pat įsteigė pirmą reformatų parapiją sujungtoje respublikoje.

1950 m.birželio mėn.24 d.dalyvavome didelėse 400 metų sukaktuvių iškilmėse nuo paskelbimo šiame krašte tikėjimo laisvės hugenotams ir nuo paskyrimo Superintendontu kunigo Jono Laskio per karalių Edvardą VI.

Išloidiame lenkų kalba mėnesinį laikraštuką „Dobra Novina“.

Kunigo Schoferio parapija Varšuvoje sugriauta. Bažnyčia nukentėjo.Dabar rusai bažnyčioje įrangę pirtį. Ant šventoriaus laiko šimtus galvijų raudonajai armijai.

Labai būtų malonu gauti daugiau žinių apie reformatų Synodo gyvaviną Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Su aukšta broliška pagarba E.Raiški.

Tai tik keli trumpi pavyzdžiai, kurie rodo, kad esame viena šeima,kad pas visus vieni ir tie patys rūpestiai ir lūkesčiai.Neturėdami galimumo susieiti, dalinamės mintimis per laiškus. Šia proga Kologija prašo visus kurtorius ir bendrai reformatus siųsti Jai turimus ateities veikimo planus bei savo veiklos ir naujienų aprašymus.

ŽINIOS IŠ TĖVYNĖS.

Biržu bažnyčioje, kurioje rinkdavosi Lietuvos Synodas, ir Prienų evangelikų bažnyčioje bolševikai pasidarė arklydos. Kauno kapinėse nugriovė visus kryžius ir paminklus bei sulygino antkapius. Dabar ten rengia pasilinksmintinus, gogužines, šokius.

Kun. P. Jušinskas, Biržų parapijos klebonas, iš Biržų yra dingęs. Reikia manyti, kad yra ištrintas darbas į Sibirą. Apie kitus ten likusius kunigus žiniu neturima.

Pavergtos Lietuvos Ev. Liuteronių Vyskupas E. Leijeris esąs suimtas ir išgabentas. Jo vieton išrinktas lic. kun. J. Kalvanas, esąs V. Vokietijoje.

ŽINIOS IŠ VOKIETIJOS.

1950m. birželio mėn. 23 d. Vokietijoje mirė ilgamotė Synodo kuratorė H. Jakubenienė, prof. dr. P. Jakubėno žmona. Gyvendama Biržuose ji ilgus metus rūpestingai globodavo Synodo dalyvius ir svečius.

Mūsų bažnyčios vyriausias vadovas Generalinis Superintendantas prof. dr. P. Jakubėnas iš Vokietijos išvyko ir nuolatiniai apsigyveno Šveicarijoje. Daryti žygiai jį atkviešti į Ameriką, dėl jo silpnos sveikatos turėjo būti atidėti į šalį.

Kun. Fr. Barnclis iš Frankfurto a.M. rengiasi vykti į Kanadą.

Kun. P. Dilys taip pat ruošiasi atvykti į J.A.V.

Kun. Vyt. Kurnatauskas kol kas ir toliau lieka gyventi Vakarų Vokietijoje.

General Superintendantas prof. dr. K. Kurnatauskas kukliai gyvena Lehrteje prie Hannoverio. Šis mūsų žilagalvis Vilniaus distrikto vadovas dėl senatvės irgi neketina niekur toliau emigruoti.

Jau išėjo iš spaudos lietuviams evangelikams skirtas TIKYBOS VADOVĖLIS, parašytas kun. Vyt. Kurnatausko. Šioje knygoje yra prof. dr. P. Jakubėno ir Senjoriaus A. Kėlerio išangos žodžiai. Vadovėlis apima senąjį ir naująjį testamentą bei duoda trumpą biblijos ir bažnyčios istoriją. Vadovėlis pavoikuotas ir gražiai išleistas. Tai pirmoji mūsų knyga išleista trumtyje. Ją išleido Reformatų Kolegija ir Liuteronių Sąjunga. Norintieji vadovėlį įsigyti, prašomi atsiusti savo adresus Ref. Kolegijai, 1959 W. Washington Blvd., Chicago 12, Illinois, U.S.A.

Vokietijoje yra leidžiamas krikščioniškos minties laikraštis „MŪSŲ PATRIULIS“. Laikraščio redaktorius ir leidėjas M. Zablockas yra Synodo kuratorius, šiomis dienomis atvykęs iš Vokietijos į JAV, Čikagon. Ši žinia yra ypač džiugi „MŪSŲ SPARNŪS“, nes sulauksime viena iš pačių energingiausių mūsų spaudos darbuotojų, kas tikrai sustiprins „MŪSŲ SPARNUS“ bei dabartiniams redaktoriams palengvins milžinišką darbą našta.

Z. Strolienė, kuri ne kartą Biržuose per Synodo pamaldas giedodavo solo, sunkiai serga ir guli apskrities ligoninėje Westerstade, Oldenburg.

K. Šepetienė, ilgamotė Lietuvos ev. reformatų moterų draugijos pirmininkė, gyvena Berlyne, sielojasi ir rūpinasi mūsų religiniais ir taut. reikalais.

ŽINIOS IŠ LENKIJOS.

Krokuvos kardinolas Adomas Sapioga, vyriausias organizatorius paskelbti karalionei Jadvygą kaip šventąją ir Lietuvos apaštala...; šiuo laiku sunkiai serga. Gogužės 14 šiem kardinolui sukako 84 metai amžiaus, ta proga Romos Popiežius pasiuntė jam specialų palaiminimą.

Plačiau apie kardinolo darbus dėl Jadvygos garbės rašoma šio leidinio 17 puslapyje „Istorijos klastotojai erzina dangų“.

ŽINIOS IŠ KANADOS.

Lietuvos Ev.Reformatų Kolegijos tremyje įgaliotinių Kanadoje kuratorių P.Šerno ir J.Kregždės iniciatyva bei bendradarbiaujant J.Praikšaičiui, Bleizgienci ir kt.Toronte 1950 m.sausio mėn.7d.buvo įsteigtas LIETUVIŲ EV-ANGELIKŲ SUSIVIENIJIMAS. Tai pasaulietinė organizacija, nepolitinė,demokratinė,kultūrinė, kuri be dvasinių reikalų, rūpinasi kova už Lietuvos Nepriklausomybę. Susivienijimas bendradarbiauja su kitomis vietinėmis liet.organizacijomis, prisideda prie kultūrinės veiklos, tautinės reprezentacijos ir įeina į organizuojamą Kanados lietuvių bendruomenę.

Ši organizacija apjungia visus lietuvius evangelikus: reformatus, liutoronus ir kt. Narių yra apie 200, iš kurių apie viena trečdalis sudaro ev.reformatai. Valdybos pirmininkas-J.Praikšaitis(liut.), vicepir.-P.Šernas(ref.), išd.-Galinaitis(liut.), kultūros reikalų vadovas-P.Janusovičius(ref.) ir sekretoro-Trakytė(liut.).

Džiugu,kad lietuviai evangelikai Toronte yra išvystę gyvą veiklą,ypač jaunimas, kuris čia sudaro daugumą ir kuriam vadovauja Gytis Šernas(ref.). Dar nepilnų vienerių metų veiklos bėgyje buvo spėta surengti kokių pobūvių su paskaitomis, kavutėmis, suorganizuota kultūrinė ekskursija į garsųjį Niagaros krioklį, tinkamai reprezentuotas Lietuvos vardas liaudies dirbinių parodoje, surengtoje vienoje protestantų bažnyčioje.

Valdyba yra išrūpinusi neapmokamam naudojimui susirinkimams salę ir paldoms - bažnyčia.Dvasiniai liet.evangelikus aptarnauja kun.kostizenas. Lietuvių bendruomenės komitete evangelikus atstovauja Martynas Yčas (ref.), be to jis yra išrinktas jaunimo komisijos pirmininku. Jo brolis dr.Jonas Yčas su šeima šių metų pradžioje iš Anglijos perikėlė į Kanadą ir dirba Toronte savo profesijoje, netrukus gaus pilnas medicinos gydytojo teises. Ona Yčaitė-Janock gražiai dirba Kanados lietuvių kultūrinėje veikloje: koncertuoso groja pianinu,akomponuoja, dalyvauja muzikinėse radijo programose. Kuratorius Jonas Gorulis, buvęs generaliniu įgaliotiniu lietuviams ev.reformatams Didžiojoje Britanijoje, šių metų pradžioje iš Anglijos atsikrėdo Kanadon ir apsigyveno Toronte.

ŽINIOS IŠ AUSTRALIJOS.

Emilis Snarskis, daug padėjęs biržiečiams besitraukiant nuo bolševikų, su šeima apsigyveno Australijoje, Adelaido'je. Jo duktė Aldona laimėjo visos Australijos mergaičių stalo teniso pirmenybes ir tapo Australijos meistore. Jos nuotraukos buvo dedamos australų laikraščiuose kuo ne per visą puslapį. Linkime jai,dabojant sveikata, ir toliau tvirtai kovoti bei garbingai atstovauti lietuvių sportą tremyje.

ŽINIOS IŠ URUGVJAUS.

Mokytoja Eugenija Snarskytė-Stanevičienė, prieš porą metų su visa šeima apsigyvenusi Urugvajuje, dirba savo profesijoje- mokytojauja, veda vietos lietuvių prad.mokyklą, ruošia kultūrinius vakarus. Jos duktė Nijolė parašė sėkmingai vaidolį, kurį pati autorė su kitais 11 aktorių išpildė noseniai buvusiam mokyklos vakare. Stanevičių šeima žada perikelti į JAV, Čikagon. Jiem čia emigracinius dokumentus sudarė kuratorius H.Pavilonis.

Ž I N I O S I Š J U N G T I N I Ų A M E R I K O S V A L S T Y B I Ų .

1951 m. birželio mėn. 23 ir 24 dienomis Čikagoje, 6824 s. Emerald avo., Salca Ev. Reformatų bažnyčioje susirenka posėdiuoti Lietuvos Ev. Reformatų Bažnyčios Synodas. Tai ketvirtasis Synodas tremtyje. Pirmieji du Synodai tremtyje įvyko Vokietijoje, trečiasis buvo pirmą kartą Čikagoje, ten pat kur ir šiemet įvyks.

Synodo metu bus minimos 10 metų mirties sukaktuvės General. Superintendento J. Šepelio ir dr. Martyno Yčo.

- * Reformatų Bažnyčios veteranams šiepti Čikagoje yra sudarytas komitetas, kuriame įeina šie kuratoriai: prof. Vladas Jakubonas, Emil Jononytė-Railionis (gyv. Baltimorėje, Md.) ir Herm. Pavilonis. Jie priima šiam reikalui siunčiamas aukas, - siūsti šiuo adresu: Mr. H. Pavilonis, 1540 E. Marquette Rd., Chicago 27, Illinois, USA.
- * 1950 metų pabaigoje Čikagoje, prie parapijos įsisteigė Ev. Reformacijų Moterų Draugija, kuriai vadovauja kuratorė K. Neimaniūtė. Ši draugija jau puspėjo gražiai pasirodyti, suruošdama kelis pobūvius bei jiems parengdama pietus arba kavą.
- * 1951 m. vasario mėn. 18 d. įvyko Čikagos ev. reformatų Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukakties minėjimas. Šventė buvo pradėta iškilmingomis pamaldomis bažnyčioje, kur kunigas St. Neimanas pasakė gražų, šventei skirtą, pamokslą. Po pamaldų parapijos saloje įvyko minėjimo tolimesnė dalis. Čia pulkininkas Jonas Variakojis skaitė labai įdomius savo atsiminimus iš nepriklausomybės kovų laikų, nupasakodamas vaizdžiai kariuomenės kurimąsi bei atliktus žygius. Po minėjimo, laike Moterų Draugijos suruoštos kavos, mūsų Jaunimo Draugija atliko meninę programą.
- * Kologijos Prezidentas dr. J. Likolonas prieš kurį laiką viešėjo Clevelande ir užmezgė ryšį su vietos lietuvių ev. reformatų kolonija. Čia tikimasi notrukus įsteigti lietuvių reformatų parapiją.
- * 1951 m. sausio mėn. 14 d. Bostone įvyko lietuvių evangelikų susirinkimas. Susirinkime dalyvavo apie 70 asmenų. Programą vedė E. Manys. Iš reformatų pusės paskaitas skaitė H. Yčaitė ir kunigas Petras Dagys. Susirinkimas nutarė Bostone įsteigti evangelikų parapiją.
- * Š. m. gegužės mėn. Čikagoje viešėjo H. Yčaitė, kuri birželio mėn. su savo motina Yčiene-Žiurienė išvyko neilgam vizitui į Kanadą.
- * A. Devenienė paskirta vieton mirusio dr. K. Griniaus Liet. Valstiečių Liaudininkų delegacijos pirmininke Tarptautinėje Ūkininkų Sąjungoje Washingtono.
- * Prof. Vl. Stanka yra parašęs anglų kalba didžiulę knygą, iš kurios vienas fragmentas kaip straipsnis, pavadintas „Homo Gaudens“, neseniai buvo įdėtas rusų žurnale „Novyi Žurnal“.
- * Inž. Klybas, mokslą baigęs Amerikoje, dirba savo profesijoje. Jo žmona R. Krogėdaitė-Klybionė studijuoja Ladisone ir pasiraiškia liet. stud. veikloje.
- * A. ir J. Lekai ir D. Šulnaitis Brooklyno įsteigė filmų gaminimo bendrovę. Šiomis dienomis vienas iš brolių Lekų yra pašauktas į JAV kariuomenę.
- * Čikagos ev. reformatų jaunimas susiorganizavo 1950 m. pradžioje. Povilas Šepetytis steigė jaunimo orkestrą, bet po kurio laiko kolektyvas, neradamas visiems būrai tinkančio laisvalaikio (nes vieni dirba dieną, kiti naktį), buvo priverstas savo orkestro repeticijas, dėti, nutraukti. Vasaros švontadioniais jaunimas, organizuojamas D. R. Variakojytės, smagiai laiką praleisdavo iškylose. Buvo gausi ekekursija į Kanadą, ir čia D. R. Variakojytės nenažai pasidarbuota. Rudenį ir žiemą veikė Eug. S. Gorulio suorganizuotas teatro mėgėjų būrelis. Buvo repetuojama Gogolio „Piršlybos“, tačiau ir šio būrelio likimas buvo toks pat, kaip ir jaunimo orkestrėlio. Patirta, kad Amerikos sąlygose tegalima tik mažam kolektyvui ką nors bendrai veikti, nes didesni kolektyvai grįžta, neradami bendro laisvalaikio. Ir taip susidarė „kolektyvas“ iš 2 asmenų, kuris, paaukavęs šintuz darbe valandų, reformatams išleido šį pirmąjį „U S U S P A R N U“ numerį.

T U R I N Y S

	Psl.
Eugenijus S.Gerulis - VISI Į TALKĄ.....	1
Dr.J.Mikelėnas - VERTINKIME SAVĄJĄ SPAUDĄ.....	2
Prof.dr.P.Jakubėnas - DAUG PAŠAUKTŲJŲ, BET MAŽA IŠRINKTŲJŲ.....	3
Dr.Vydūnas - ŽMOGUS SAVO GYVENIMO PAKAITOSE.....	5
P.D. - DIDŽIAJĄ LIETUVIŲ TAUTOS ASMENYBĘ DR.M.YČA MINIST.....	9
A.Radzius - EILĖRAŠTIS.....	11
Inž.St.Maziliauskas - PRANCŪZIJOS MINISTERIS PIRM.LIETUVIS ?.....	12
P.D. - PROTESTANTIZMAS IR DEMOKRATIJA.....	13
P.B. - „LIETUVIŲ KALBOS VADOVO“ NETOLERANTIŠKUMAS.....	14
J.Pronskas - AMERIKOS UNITARAI IR ISTORINĖ LIETUVA.....	15
Ant.Kučas - ISTORIJOS KLASTOTOJAI ERZINA DANČU.....	17
LIUTERONIŲ VYSKUPŲ KONFERENCIJOS PAREIŠKIMAS DĖL POPIEŽIAUS ROMOJE PASKELEPTOS DOGĖS APIE MARIJOS KŪNIŠKĄ PAĖMIMĄ Į DANČU.....	19
Dr.J.Mikelėnas - JONAS KALVINAS (1509-1564).....	21
VLDILIRO SOLOVJOVO NUOLONĖ APIE VIEŠNUOLYNUS.....	22
Kompozitorius Vl.Jakubėnas - ŠIS TAS APIE MUZIKINĘ AMERIKA.....	23
Dr.Alvina O.Sabanas - STEBUKLINGIEJI VAISTAI REUMATUI GYDYTI.....	26
Pranas Jaras - ŠIO VETĖRINARIJOS PRIEŽIŪROJE.....	27
Petras Babickas - REX (EILĖRAŠTIS).....	29

J a u n i m o S k y r i u s :

F.B. - STOP, JUNIMĖ !.....	30
Vladas Vijeikis - TURININGASIS LIETUVIŲ TAUTOS HEIMAS.....	32
L.Plepys - TAI KAŠ... ..	33
Eugenijus Latuzevičius - EILĖRAŠTIS (Fragmentas).....	34
Eugenijus S.Gerulis - KOKIŲ YR. LIETUVOS POLITINIŲ PARTIJŲ PRINCIPAI.....	35
Edgar Allan POE - OVALINIS PORTRETAS, apyskaitę vertė V.B.....	39
E.S.G. ir E.Vonskuviėnė - KAS ŠIELET L. LILĖJO EUROPOS KREPŠINIO PIRLI..	41
„Eltos“ BIULETENIO ŽINIOS.....	42

P l a č i a m e P a s a u l y j e :

LŪSŲ VEIKLOS ATGARSĖ I.....	43
ŽINIOS IŠ TĖVYNĖS.....	44
ŽINIOS IŠ VOKIETIJOS.....	44
ŽINIOS IŠ LENKIJOS.....	44
ŽINIOS IŠ KANADOS.....	45
ŽINIOS IŠ AUSTRALIJOS.....	45
ŽINIOS IŠ URUGVAJUS.....	45
ŽINIOS IŠ JUNGTINIŲ AMERIKOS VALSTYBIŲ.....	46

„LŪSŲ SPARNAI“ - LIETUVOS EV.REFORMATŲ LEIDINYS TREMTYJE.
REDAGUOJA - Eugenijus S.Gerulis ir Ona Tunkūnaitė.

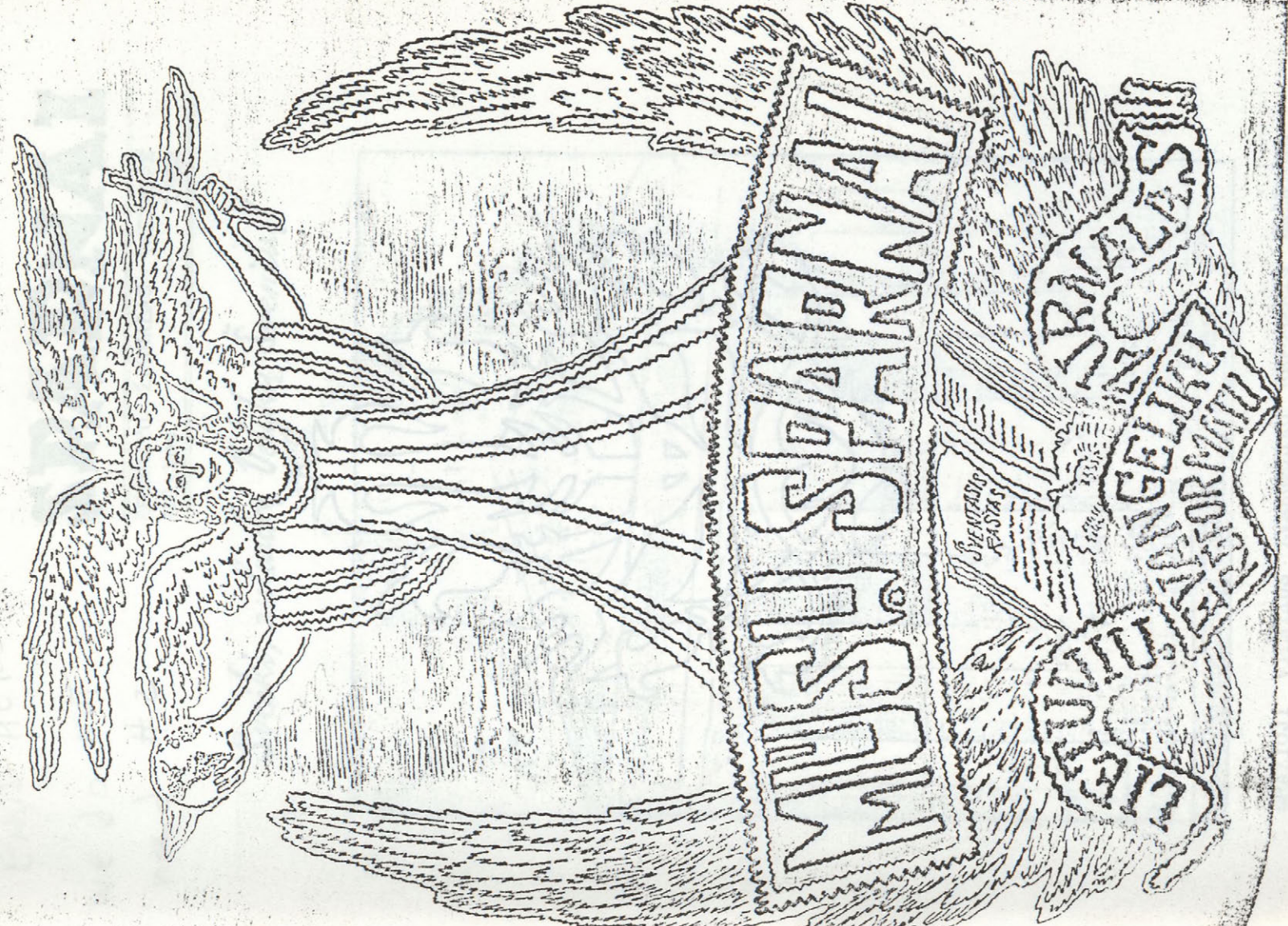
VIRŠELIS - Kuratoriaus Hermano Pavilonio,
RAŠOMĄJĄ MAŠINĖLĘ PASKOLINO - Kuratorius Adomas Šornas.

Technikinio darbo uolicji talkininkai - Kuratorius Petras Bružas,
Valerija S.Gerulienė.

„LŪSŲ SPARNŲ“ adresas: 2446 W. 45 Pl., Chicago, Illinois, U.S.A.

Šio numerio kaina: 50 centų.

Tiražas: 200 egzempliorių.

Fugate Co. Arizona
Dr. J. A. ...
Prof. ...
P.O.
...
...
...
...
...
...
...

